

Fremtidens Vollsmose



Spør 2 Udredningsrapport om kriminalitetsindsats i Vollsmose

Udarbejdet af ”Task force for kriminalitetsindsats i Vollsmose” - November 2012



ODENSE KOMMUNE

INDHOLDSFORTEGNELSE

Intro	4
Baggrund og mål	4
Hovedkonklusioner	5
Hovedanbefalinger fra de kommunale repræsentanter i Task force	8
Tilblivelsen og parterne	10
Metode og tilgang til udredningen	10
Profil af Vollsmoses 15 – 30 årige	11
Indkomst	11
Udfordringerne generelt	14
Definition af målgruppen	15
Kriterier for opdeling af grupperne	16
Anbefalinger	20
Indsatser over for målgruppen	21
Kommunale indsatser	21
Politiets særlige indsatser	22
Boligorganisationernes særlige indsatser	23
Fysiske indsatser	23
Anbefalinger	25
Nuværende organisering af indsatser over for målgruppen	26
Kommunal organisering	26
Samarbejde med andre myndigheder	26
Særligt samarbejde omkring Vollsmose og målgrupperne	27
Erfaringer fra Århus og Slagelse	29
Erfaringer fra Holland	30
Fælles tilgang, metoder og principper	32
Fælles tilgang	32
Metoder og principper for organisering	32
Inddragelse af civilsamfundet	33
Forslag til beredsskabsplan for Vollsmose	34
En særlig tak til	34
Bilag	35

FORORD

Den megen omtale af Vollsmose er årsag til, at Vollsmose er et af Odense Kommunes mest kendte brands. Og selvom der er utallige positive historier om og fra Vollsmose, er bydelen dog ikke kun kendt for det bedste. Medierne rydder med jævne mellemrum forsiderne til fordel for historier med overskrifter som ”Vollsmose – det evige problembarn” og ”Studerende flygter fra Vollsmose”.

I 1999 animerede nogle voldsomme episoder i Vollsmose boligorganisationerne, Landsbyggefonden, staten og Odense Kommune til at lave en udredning af forholdene og skitsere mulighederne for en udvikling af Vollsmose i et nyt perspektiv. Der har lige siden været fokus på at samle indsatserne i Vollsmose - herunder fokus på inddragelse af civilsamfundet i løsningerne. Meget er lykkedes, og mange har engageret sig i den positive udvikling af Vollsmose, men de negative overskrifter dominerer fortsat omtalen af bydelen.

Den 20. august 2012 var det galt igen. I forbindelse med et skyderi til en offentlig festlighed ved Vollsmose Torv blev en stor gruppe fra Vollsmose så frustrerede og ophidsede, at de kørte til Odense Universitets hospital, hvor de optrådte truende og voldeligt og forsøgte at finde den sårede fra skudepisoden. Nationale medier satte spot på den grænseoverskridende handling, at skyde ind i en forsamling og trænge ind på en skadestue med truende adfærd. Såvel politikere som embedsmænd udtrykte, i stor frustration over, at de få ødelægger det for de mange, at ”nok er nok!”.

Denne rapport forsøger at sætte spot på de få – de der ofte defineres som den hårde kerne, men som også består af en randgruppe og en gruppe af ”wannabes”. Vi redegør for den viden, der er om gruppen på nuværende tidspunkt, og de indsatser, der anvendes over for gruppen. Vi inddrager i den forbindelse andres erfaringer med gruppen og kommer med forslag til, hvad der kan understøtte en minimering af gruppens størrelse og udfoldelsesmuligheder fremadrettet.



INTRO

Baggrund og mål

Den boligsociale helhedsplan for Vollsmose 2012-2016, ”Vollsmose 2020”, skulle udvalgsbehandles den 28. august 2012, men blev udsat på baggrund af episoderne i Vollsmose og på OUH. Efterfølgende blev byrådet på kvartalsmøde den 28.-29. august 2012 orienteret om den aktuelle situation i Vollsmose samt givet forslag til et samlet udredningsarbejde bestående af to spor:

- En samlet analyse af den kommunale indsats i Vollsmose (Spor 1)
- En styrket indsats mod den ”hårde kerne” (Spor 2)

Nærværende rapport omhandler Spor 2 og har særligt fokus på:

- Kortlægning af målgruppen (den hårde kerne, randgruppen og wannabes)
- Kortlægning og målretning af indsatser - Kompromisløs tilgang med eksisterende og nye redskaber
- Helhedsorienteret og enstrengt indsats

Forligsparterne bag budget 2013 har yderligere præciseret, at der i forbindelse med analysearbejdet er nedsat en Task force for kriminalitetsindsats i Vollsmose, der i samarbejde med øvrige myndigheder vil bidrage med anbefalinger til håndtering af udfordringerne i Vollsmoseområdet – specielt med fokus på den hårde kerne af kriminelle.

På baggrund af det omfattende analysearbejde er det blevet tydeligt, at Task forcens primære mål med opgaven har været at komme med forslag til, hvordan Odense Kommune med relevante samarbejdspartnere fremover kan bidrage effektivt til at:

- Reducere antallet i den hårde kerne
- Bryde fødekæden for at sikre, at færre kommer ind i kriminalitet
- Reducere antallet af episoder med uroligheder i Vollsmose
- Inddrage og ansvarliggøre civilsamfundet i opgaveløsningen

Desuden danner konklusionerne i rapporterne for Spor 1 og Spor 2 grundlag for yderligere beskrivelse af sammenhænge mellem den kommunale indsats over for målgruppen og den boligsociale helhedsplan ”Vollsmose 2020”. Ligeledes danner begge rapporter grundlag for udarbejdelse af en fremtidig beredskabsplan for Vollsmose.

Hovedkonklusioner

Denne rapport er udarbejdet af en gruppe bestående af embedsmænd fra Odense Kommune. Derudover har Fyns Politi og boligorganisationerne i Vollsmose deltaget i gruppens møder og bidraget med informationer og viden. Kommissorium samt gruppens sammensætning fremgår af Kommissorium for Task force for kriminalitetsindsats i Vollsmose (Se bilag).

Målgruppen for analysen er afgrænset til at subjektivt udvalgt gruppe på 96 kriminelle drenge og mænd i aldersgruppen 15-36 år, der alle har udvist en afvigende og problematisk adfærd, der giver anledning til at sætte spørgsmålstegn ved såvel målgruppens som det omkringliggende samfunds handlinger¹. Cirka halvdelen af disse er på offentlig forsørgelse. Alle er udpeget af medarbejdere fra Børn- og Ungeforvaltningen, Social- og Arbejdsmarkedsforvaltningen og politiet, som har deres daglige arbejde i Vollsmose og kender gruppen.

På baggrund af den indsamlede viden og analyse omkring målgruppen og deres vej til det kriminelle miljø fremgår det, at målgruppen er karakteriseret ved at

have en lav tilknytning til uddannelse og arbejdsmarked, ofte med højt fravær i skolen, flere uafsluttede skoleforløb, og til dels tilhøre familier, som i relation til uddannelse og socioøkonomiske forhold kan betegnes som en marginaliseret gruppe. Desuden ses der en høj frekvens af foranstaltninger,² for målgruppen. Den foranstaltning, som er tildelt flest gange, er en kontaktpersonsordning til 19 personer, efterfulgt af praktiktilbud/arbejdsdusør for 14 unge.

VISO har set på, hvad indsatserne koster over for de unge, der er mål for task force undersøgelse. Dette siger dog ikke noget om, hvad udgiften bliver over et livsforløb. CASA, Center for Alternativ Samfundsanalyse, har lavet en beregning, der bygger på casestudier over, hvad en enkelt kriminel koster gennem et livsforløb. Noget om Lars livsforløb. Mandag Morgen har i en artikel sat fokus på udgifterne til en kriminel borger og betydningen både samfundsmæssigt og overfor den enkelte, hvis det lykkedes at stoppe den kriminelle løbebane. (Se bilag side 42 "Prisen for Lars").

Ungdomskommissionen³ skriver i sin anbefaling 2.2.1.13, at kommunerne bør udvikle mentorordninger som kriminalpræventiv indsats. Til trods for at Odense Kommune har flere forskellige mentorordninger, fremstår de dog ofte som mangelfulde, utilstrækkelige og vanskelige at overføre fra ét system til et andet. Forskning viser, at mentorordninger som minimum skal vare 8-10 timer for at have den ønskede positive effekt⁴, hvorfor det kan give anledning til at re-tænke de nuværende ordninger.

De sidste 12 års indsatser har været underlagt forskellige former for organisering. Samtlige udredninger og evalueringer har peget på behovet for en tydelig og enstregt organisering. En organisering der er efterspurgt både internt i Odense Kommune og fra samarbejdspartnere som politi, beboere og boligorganisationer. Kendetegnende for de særlige helhedsorienterede indsatser som Kvarterløft og boligsociale helhedsplaner har været, at de har understøttet den brede indsats rettet mod de mange og i meget lille udstrækning været fokuseret over for målgruppen. Det betyder ikke, at der ingen målrettede indsatser har været over for målgruppen i de sidste 12 år, men disse indsatser har været organiseret under normalsystemet i den afdeling, der har fået stillet midler til indsatsen til rådighed. I den sammenhæng har der i de sidste 12 år ikke været en samlet kommunal håndtering af indsatserne over for målgruppen.

1 VISO rapport, Kortlægning af Målgruppen af børn og unge som færdes i det kriminelle miljø omkring Vollsmose, CFK Center for Folkesundhed og Kvalitetsudvikling, 2012.

2 En foranstaltning bygger på en aktiv børn- og ungesag. En aktiv børn- og ungesag er, når en socialrådgiver har modtaget en underretning, er i gang med at lave en undersøgelse (en § 50-undersøgelse), eller der sker løbende opfølgning i forhold til igangværende foranstaltning/indsatser (både forebyggende foranstaltning og anbringelse).

3 Ungdomskommissionen, formelt Kommissionen vedrørende ungdomskriminalitet blev nedsat af VK-regeringen i 2007. Betænkningen fra kommissionen fremhæver den tidlige, helhedsorienterede, tværsektorielle og sammenhængende forebyggende indsats som essentiel, hvis ungdomskriminalitet skal begrænses.

4 Susanne Vestergaard, Hvad virker – hvad virker ikke, (2006)

Der har i stedet været arbejdet med kompenserende organiseringer som for eksempel koordinatore over for de ”23 familier” eller sidst i form af en hotspotchef. De 23 familier var en helhedsorienteret familieindsats i 2000, hvor der blev ansat et antal koordinatore med det formål at understøtte samspillet og sammenhængen mellem de professionelle i de enkelte familier. Hotspotindsatsen var en indsats primært målrettet 30 unge fra Bøgetorvet, som i eftersommeren 2010 skabte uroligheder. Indsatsen startede i april 2011 og løb frem til august 2012 og ændrede indhold og form under vejs. Formålet med hotspotindsatsen var at sikre én indgang til Odense Kommune og en slagkraftig koordineret indsats over for målgruppen. Indsatsen blev evalueret maj 2012⁵.



⁵ Hotspot Vollsmose, Evaluering af første delperiode marts 2011- marts 2012, LG Insight, Maj 2012.

⁶ SUB-område er betegnelsen for et særligt udsat boligområde.

Kendetegnende for de kompenserende organisationer er, at de bygger et ekstra lag ind i normalsystemet Og i bedste fald kommer der et samspil mellem den særlige organisering. I værste fald kommer der et konkurrerende forhold mellem normalsystemet og den kompenserende organisering.

Der har i mange år været et tæt samarbejde mellem Odense Kommune og politiet, ikke mindst i regi af SSP. SSP er nu ny-tænkt for hele kommunen, og et selvstændigt sekretariat er under opbygning. Samarbejdet er desuden udvidet med boligorganisationerne i Odense gennem en fælles bestyrelse. SSP skal fokusere på den primære forebyggelse, men i Vollsmose ses der et behov for et endnu tættere samarbejde mellem de tre parter, kommune, politi og boligorganisationer, i den udstrækning, lovgivningen giver mulighed for det. Der ses måske et behov for en dialog med statslige myndigheder for at løse loven op omkring et sådant samarbejde.

Politiet har en særlig indsats i Vollsmose, som er udpeget som SUB-område⁶, og hvor indsatserne er fastlagt af Rigspolitiet. Politiet anvender desuden et datasystem, der hedder PolSpot, til at skabe overblik over politiets udfordringer omkring individer, lokalt eller bydækkende. PolSpot er i princippet et kernekundesystem, der nede i databaserne samler den viden, politiet er i besiddelse af omkring ’kunderne’, og beriger oplysningerne med værdier, der siger noget om, hvor meget kunderne er i kontakt med politiet.

JEG ARBEJDER FOR DIN TRYGHED

”Som SSP-medarbejder arbejder jeg for at holde unge ude af kriminalitet”

Daniel, SSP-medarbejder



www.odense.dk/trykby

Vi har i denne udredning taget udgangspunkt i de data og den udpegning, der har været mulig gennem vores fagpersonale i kommune og politi. Der ses et behov for at udvikle et datasystem i lighed med politiets PolSpot, så vi på sigt både kan udpege målgruppen objektivt, men også bliver i stand til at undersøge, om vores indsatser har den fornødne virkning. Et sådant kommunalt datasystem betegnes KomSpot.

Udfordringen med målgruppen er primært en kommunal og politimæssig opgave. Der er tale om unge, der har mange forskellige udfordringer i deres liv, men der ses et behov for inddragelse af civilsamfundet. Både i forhold til at tage afstand over for de grupper, der ”ødelægger” det for de mange, og ikke mindst at understøtte randgruppen og ”wannabes” til en anden tilværelse.

Mange fra målgruppen har manglende indsigt og viden om det danske retssamfund og manglende forståelse for såvel offentlige som frivillige institutioner og foreningstanker, som Danmark bygger på.

Der ses en udfordring i forhold til børn og unge, der færdes i eller tæt omkring banderelaterede unge, og som antræffes i deltagelse af gadeorden og optøjer, uden at de er en egentlig part. Eller børn og unge der udebliiver fra skole og tit udviser en uhensigtsmæssig adfærd.

Ofte reagerer myndighederne meget sent og retter ikke tilstrækkeligt fokus på forældrenes inddragelse i løsningerne.

Når der gennemføres hjemmebesøg hos forældre, hvis et barn eller en ung indberettes af politiet gennem SSP arbejdet, opleves det, at der for en stor del af gruppen ikke sker en tilstrækkelig intervention fra forældrenes side.

Erfaringer fra Holland underbygger argumentationen om, at der over for komplekse problemstillinger er et særligt behov for en forenklet organisering, der over for alle involverede parter opleves entydig og enstrengt. Erfaringerne siger også, at der kan være behov for, at der til den forenkledte organisering tilknyttes særlige kompetencer eller indsatser, der er målrettet målgruppen eller andre berørte parter, hvis der ønskes fokus på tryk, inddragelse af civilsamfundet og lignende.

I Slagelse har de erfaret, at en decentral udflytning og sammenlægning af kommunale kerneydelser over for borgerne i to særligt udsatte boligområder har en positiv effekt. Effekten opstår i det nære møde med borgeren, hvor afstanden mellem borgerne og ”systemet” nedbrydes til et minimum, og der samtidig arbejdes tæt og koordineret med borgernes udfordringer. Hvis erfaringerne derfra skal overføres, vil der være behov for at organisere mere decentralt end at se Vollsmose som et samlet område.

Ifølge seniorforsker Hans Skifter Andersen fra Statens Byggeforskningsinstitut ved Aalborg Universitet, som i mange år har beskæftiget sig med de almene boligområder, har vi i Danmark trods alt præsteret at bevare de særligt udsatte boligområder i en bedre stand både fysisk og socialt end i eksempelvis England. Samtidig udtaler han, at vi i disse år oplever, at der i de udsatte boligområder er grupper af unge, som har etableret deres egen modkultur med andre normer end resten af samfundet, og som terroriserer områderne. Indsatsen rettet mod disse unge er den absolut vigtigste i dag. Men man skal være opmærksom på, at det typisk vil tage nogle år, inden man kan se en virkning af indsatserne⁷.

⁷ Den gale vej, artikel af Henrik Dørge i Weekendavisen, Samfund, s. 47, den 23.11.2012.

Hovedanbefalinger fra de kommunale repræsentanter i Task force

På baggrund af den samlede vidensindsamling og analyse anbefales følgende tiltag fremadrettet:

Koordinerede, fokuserede og evidensbaserede programmer og metoder

- Det anbefales, at der udarbejdes klare målsætninger for indsatsen over for målgruppen med udgangspunkt i et kommunalt enstrenget registrerings- og datasystem (kaldet KomSpot).
- Det anbefales, at de, der skal arbejde videre med kriminalitetsindsatsen i Vollsmose, skal have særligt fokus på, hvad der virker, og hvad der ikke virker.

Helhedsorienteret indsats

- Det anbefales, at der arbejdes med en helhedsorienteret og enstrenget indsats med fokus på inddragelse af relevante parter – herunder forældre, familie og andre ressourcepersoner i netværket – en indsats der går på tværs af forvaltningsgrænser og aldersgrænser (under/over 18 år).
- Det anbefales tillige, at indsatsen organiseres således, at den også omfatter mere generelt virkende (gadeplan- og tryghedsskabende) indsats, og at indsatsen fungerer som én indgang for eksterne og varetager beredskabsfunktionen i krisesituationer. Samtidigt bortfalder hotspotfunktionen.

Koordinering af mål og indsatser for alle myndigheder

- Det anbefales, at samarbejdet mellem kommune og politi intensiveres yderligere i SUB-områderne (særligt udsatte boligområder), og at Rigspolitiets udmelding om mål for politiets indsatser i Vollsmose sker efter forudgående dialog med kommunen.
- Det anbefales, at mulighederne for at udveksle informationer i et SUB-område udvides, således at kommunen kan få oplysninger i videre omfang, end tilfældet er i dag.

Udveksling af oplysninger fra og mellem Boligorganisationerne

- Det anbefales, at boligorganisationerne får mere effektive muligheder for at udsætte eller give advarsler til kriminelle beboere, jævnfør Odense Kommunes henvendelse til diverse ministerier. Forudsætningen for dette er, at der videregives informationer på et tidligt tidspunkt fra politiet, og at der udvikles et advarselsregister, der giver mulighed for at udveksle oplysninger mellem boligorganisationerne.

Civilsamfundet

- Det anbefales, at Odense arbejder for, at mobilisere civilsamfundet, således at Vollsmose i lighed med andre boligområder tager ansvar for sine børn, unge, voksne og ældre. Det anbefales endvidere, at Odense Kommune understøtter etableringen af Natteravne og lignende tiltag fra borgerne.
- Desuden anbefales det, at lokalsamfundet på sigt tager markant og synlig afstand fra den hårde kerne og samtidig i større udstrækning anmelder forbrydelser til politiet.

Administrative kontrolmuligheder

- Det anbefales, at kontrolgruppen og politi intensiverer samarbejdet omkring uberettiget modtagelse af offentlige ydelser. Herunder at kontrolgruppen i samarbejde med relevante fagafdelinger i Odense Kommune gennemgår listen over den hårde kerne, randgruppen og wannabes med henblik på at sikre, at de ikke uberettiget modtager offentlige ydelser.

Revurdering af indsatser

- Det anbefales, at Børn- og Ungeudvalget og Social- og Arbejdsmarkedsudvalget gennemgår alle indsatser mod kriminelle unge (målgruppen) med henblik på vurdering af, hvilke indsatser der skal videreføres, og med henblik på vurdering af om nye

indsatser skal etableres. Vurderingen, der skal have fokus på effekter og med anvendelse af principperne i Ny Virkelighed – Ny Velfærd, skal være afsluttet, således at den kan danne grundlag for beslutninger inden udgangen af 1. kvartal 2013. Ved vurderingen skal Vollsmose 2020-organisationen inddrages, således at de fremtidige kommunale indsatser koordineres med indsatserne i regi af Helhedsplanen.

KomSpot

- Det anbefales, at der nedsættes en arbejdsgruppe, der i samarbejde med relevante eksterne parter arbejder på etableringen af KomSpot, en database, der systematisk genererer viden fra kommunens forvaltninger om individer eller grupper med en risikoadfærd, som er på vej til at udvikle sig til kriminalitet.
- Det anbefales endvidere, at arbejdsgruppen undersøger mulighederne for at integrere kriminalitetsinformationer fra Fyns Politis system PolSpot i analysemetoden. Målet er, at KomSpot har virkning fra juni 2013.

Konsekvent forældreansvarsarbejde

- Det anbefales, at myndighederne reagerer hurtigere med fokus på forældrenes inddragelse i løsnin-gerne.
- Det anbefales, at der opbygges et konsekvent og synligt system, hvor forældrene bliver understøttet i at ændre barnets/den unges adfærd og netværk.

Fysiske tiltag

- Det anbefales, at By- og Kulturforvaltningen snarest muligt i samarbejde med politiet udarbejder forslag til yderligere trafikdæmpende tiltag på Vollsmose Allé og Åsumvej samt belysning og fartdæmpende tiltag på stierne.
- Det anbefales, at kommunen understøtter initia-tiver, der har til formål at svække målgruppens udfoldelsesmuligheder, herunder ved:
 - At understøtte OAB's nedlæggelse af butikstorvet på Bøgetorvet.
 - I samarbejde med politi og boligorganisatio-ner at styrke TV-overvågningen på udsatte ste-der.
 - At understøtte etableringen af Natteravnene i Vollsmose.

Da ovennævnte anbefalinger primært vedrører kom-munale forhold, er anbefalingerne alene afgivet af de kommunale repræsentanter. Der henvises i øvrigt til de mere detaljerede anbefalinger under de enkelte afsnit.

JEG ARBEJDER FOR DIN TRYGHED

“Jeg er i nattelivet og hjælper dig, hvis du får brug for det”

Trine, natteravn

Tryk by

www.odense.dk/trykby

Tilblivelsen og parterne

Rapporten er blevet til i et samarbejde mellem Borgmesterforvaltningen, Social- og Arbejdsmarkedsforvaltningen og Børn- og Ungeforvaltningen som direkte bidragsydere til viden om målgruppen og de tilbud, der er på området. Der har været nedsat en Task Force-gruppe med repræsentation fra de tre forvaltninger. Derudover har politiet og boligorganisationerne i Vollsmose bidraget med viden og informationer. Task force-gruppen har løbende afholdt møder i de to måneder, som udredningsarbejdet har stået på, hvor udfordringerne med målgruppen, samarbejdet og udviklingsmuligheder er blevet drøftet.

For sekretariatsbetjening af Task Force-gruppen, styring af proces, temamødeafholdelse, interview og øvrig data- og vidensindsamling har der været nedsat et mindre sekretariat placeret i Borgmesterforvaltningen. Borgmesterforvaltningen har tidligt i processen indgået aftale med Servicestyrelsen ved VISO for at få faglig sparring omkring ungdomskriminalitet og specifikt fået udarbejdet en nærmere kortlægning af målgruppen. Kortlægningen ligger i sin fulde længde som bilag til denne rapport.

Metode og tilgang til udredningen

Første del af arbejdet omhandlede udredning af målgruppen. Målet var, at vi på baggrund af objektive kriterier kunne udpege målgruppen og kategorisere målgruppen i henholdsvis den hårde kerne, randgruppen og wannabes. Vi ønskede at indhente data på baggrund af lineære og cirkulære søgninger i kommunens databaser og holde disse sammen med politiets data, for at tegne en profil af målgruppen og Odense Kommunes håndtering af denne.

Det har desværre ikke vist sig muligt umiddelbart at kunne opsætte objektive kriterier og finde de korrekte data i kommunens datasystem, ligesom det af lovgivningsmæssige grunde har vist sig væsentligt mere udfordrende at få adgang til tilstrækkelige oplysninger fra politiet. På denne baggrund måtte arbejdet midtvejs omlægges, således at udgangspunktet blev en oversigt over målgruppen udpeget af nøglepersoner i henholdsvis kommune og politi. Denne liste er blevet opdateret og kvalificeret af relevante parter fra Social- og Arbejdsmarkedsforvaltningen, Børn- og Ungeforvaltningen og politiet og danner baggrund for vurderingerne af målgruppen.

På samme måde har vi måttet ændre metoden for vurderingen af hidtidige indsatser. Oprindeligt ville vi tage udgangspunkt i de tilbud, målgruppen konkret havde modtaget. Grundet den sene udpegning af målgruppen, har vi i stedet taget udgangspunkt i den brede vifte af tilbud, der retter sig mod de 15-30-årige og udpeget de indsatser, der i særlig grad retter sig mod målgruppen. Efterfølgende har vi vurderet indsatsernes udfordringer og effekt og på denne baggrund lavet en række anbefalinger til fremtidig håndtering af målgruppen.

Arbejdet har været tilrettelagt med mest mulig inddragelse af kommunale nøglepersoner, relevante eksterne parter med viden inden for området, samt via interview og møder med såvel nøglemedarbejdere og målgruppen som beboerdemokratiet i Vollsmose.



PROFIL AF VOLLSMOSES 15-30ÅRIGE

Vollsmose er, jævnfør den tidligere regerings ghettostrategi, blevet identificeret som ghetto. Et særligt udsat boligområde identificeres som ghetto, hvis det har 1.000 eller flere beboere, og hvis mindst to af de tre nedenstående kriterier er opfyldt:

- Andel af indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande overstiger 50 pct.
- Andel af 18-64-årige uden tilknytning til arbejdsmarked eller uddannelse overstiger 40 pct. (opgjort som gennemsnit over de seneste fire år)
- Antal dømt for overtrædelse af straffelov, våbenlov eller lov om euforiserende stoffer pr. 10.000 indbyggere overstiger 270 personer (opgjort som gennemsnit over de seneste fire år).

Der er omtrent 90 forskellige nationaliteter i Vollsmose, og målgruppen, der er genstand for denne rapport, består af 14 forskellige nationaliteter. Andelen af unge i Vollsmose i aldersgruppen 15-30 år er faldet gennem de sidste 8 år, men op mod 20 % af alle indbyggere i Vollsmose tilhører stadig denne gruppe, svarende til ca. to tusinde. Det er en høj koncentration af unge, sammenlignet med andelen af unge i eksempelvis Odense som helhed.

Indkomst

Siden 2004 er antallet af unge i Vollsmose, der modtager SU, steget fra ca. 10 % til godt 35 % i 2012. Samtidig er antallet af kontanthjælpsmodtagere i den samme

periode faldet, så det i 2012 er ca. 18 % af alle unge i Vollsmose, der modtager kontanthjælp.



Livsbedingungen for børn og unge under 18 år

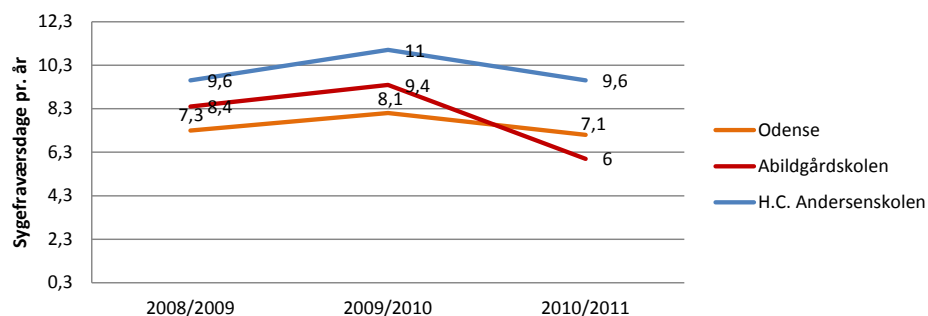
Både familieforhold og skoleforhold har en særlig betydning i sammenhæng med de unges kriminalitet (Balvig, 1999). Vi ved via forskning, at der er en række risikofaktorer, der kan øge risikoen for at blive kriminel. Det er blandt andet problemer i skolen, problemfyldte familieforhold, manglende omsorg, økonomiske og sociale problemer.

Omfanget af skolefravær er derfor et vigtigt opmærksomhedspunkt og parameter for børn og unges udvikling af risikoadfærd. Da skolerne har forskellige opførelsesmetoder for ulovligt fravær, er det dog vanskeligt at lave en entydig opgørelse over dette. Almindeligt sygefravær bliver dog ens registreret, og selvom det generelt er faldende, er fraværprocenten større på H.C. Andersens skolen og Abildgårdskolen i Vollsmose end i resten af Odense.

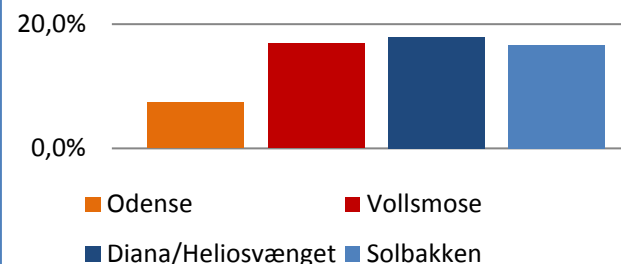
Pasningsgraden for børn under 2 år er steget med 8 % over de sidste fem år og er i dag næsten 50 %, hvilket er ca. 10 % under kommunegennemsnittet. Pasningsgraden for de 3-5-årige er til gengæld ca. 94 %, dvs. omkring 3 % under kommunegennemsnittet.

Omsorgssvigtede børn udgør en øget risiko for at udvikle kriminel adfærd senere i livet. Derfor er det væsentligt at være opmærksom på, at op mod 17 % af alle børn og unge i Vollsmose har en aktiv børn- og ungesag.

Gns. sygefraværdsdage pr. elev i almindelen



Andel børn og unge på 0-17 år som har en Børn- og ungesag



Kilde: Børn- og Ungeforvaltningen

Kriminalitet

Den samlede analyse af den kommunale indsats i Vollsmose (Spor 1) indleder i afsnittet "Forebyggelse af kriminalitet" med at konstatere, at årsagen til kriminalitet er mange og komplekse. Spor 1 behandler den generelle betydning af kriminalitet og behovet for, at fremadrettede indsatser bør fokusere på skoleområdet og sekundært på fritid og familie. Konklusionerne i denne rapport drejer sig primært om indsatsen over for en specifik gruppe af unge.

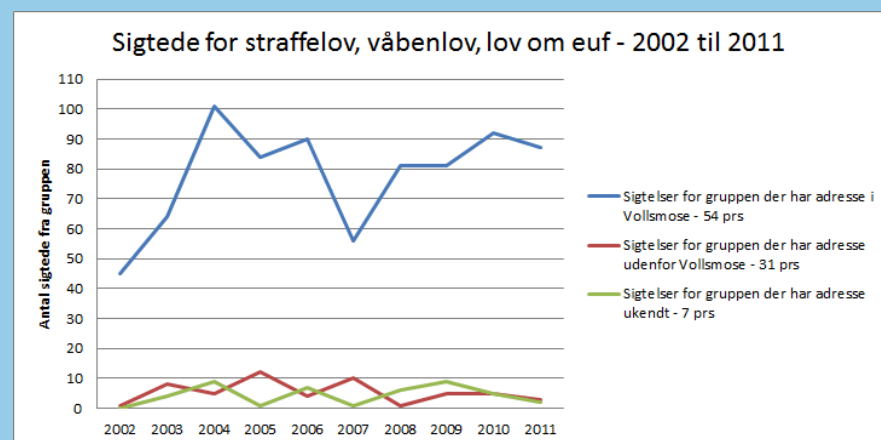
Et af de områder, der kendetegner særligt udsatte boligområder som Vollsmose, er, at antallet af dømte for overtrædelse af straffelov, våbenlov eller lov om euforiserende stoffer pr. 10.000 indbyggere overstiger 270 personer (opgjort som gennemsnit over de seneste fire år). Pr. 1.10.2012 er der 375 dømte pr. 10.000 indbyggere i Vollsmose på 18 år og derover (Kilde: Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter).

Inden for de to typer af kriminalitet vold og indbrud er der en noget højere rate af anmeldelser i Vollsmose end i som helhed Odense. Denne form for kriminalitet er med til at skabe utryghed blandt beboerne i området og er i lige så høj grad med til at sætte mediernes dagsorden og fortsætte den negative fortælling om bydelen.

Tryghed er et parameter, der er nært beslægtet med kriminalitet, ikke fordi forskningen på området peger på en kausal sammenhæng mellem de to, men fordi tryghed ofte defineres som utryghed i forbindelse med kriminalitet eller angst for kriminalitet. Her kan det ses, at hele 90 % af Vollsmoses beboere føler sig trygge, når de færdes i deres nabolag i dagtimerne, mens kun

6 % føler sig utrygge. I Odense som helhed føler 97 % sig trygge i dagtimerne, mens kun 1 % føler sig utrygge. Man kan konkludere, at beboerne i Vollsmose er mere utrygge end gennemsnittet for Odense, men stadig føler sig meget trygge⁸.

Figuren nedenfor viser udviklingen af 96 sigtede fra den hårde kerne af kriminelle unge bosiddende eller med en stærk tilknytning til Vollsmose i perioden 2002-2011. Det endelige resultatet for 2012 foreligger endnu ikke, dog er tallet allerede pr. 1.11.2012 meget større end for hele 2011.

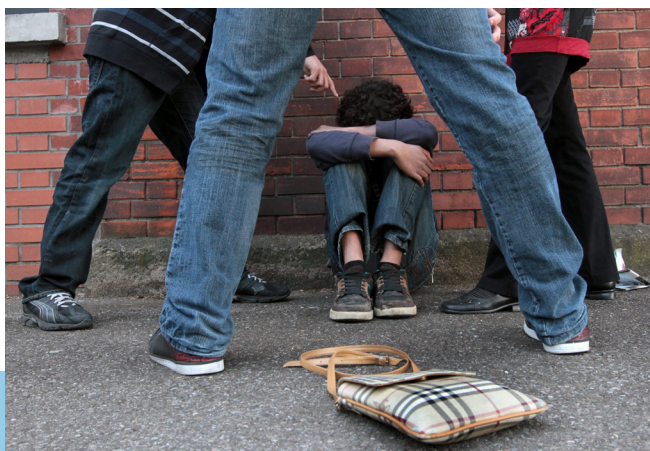


Det er ikke nødvendigvis udtryk for, at der er en markant stigning i gruppernes kriminalitet, men skal ifølge Fyns Politi ses som et udtryk for det landsdækkende politis styrkede indsats generelt, idet en styrket indsats i politiets sub-områder naturligt fører til et øget antal sigtelser. Desuden er grupperne meget mobile og bevæger sig over hele landet og er derfor ikke alene sigtet for kriminalitet i Odense eller Vollsmose. En efterforskning, der har pågået over lang tid, kan således resultere i en markant stigning på et specifikt tidspunkt.

Udfordringerne generelt

Vollsmose har en meget ung befolkning, hvor alene de 15-30 årige udgør op mod 20% af befolkningen. Dette betyder, at der helt naturligt kan opstå grupper af unge, der på den ene eller anden måde "fylder" i området. Vi ved samtidig, at antallet af beboere pr. lejlighed er større i Vollsmose, og når der samtidig er tale om primært etagebyggeri i de dele af Vollsmose, hvor der

bor flest unge, opstår der lettere mangel på udfoldelsesmuligheder. Samlet kan dette give grobund for stærke ungdomsmiljøer, der ikke altid er integreret med det omkringliggende samfund og samtidig kommer i kontakt med kriminelle grupperinger. Målgruppeanalysen fra VISO indikerer samtidig, at der i målgruppen er forholdsvis mange, der er marginaliseret i uddannelse og beskæftigelse.



DEFINITION AF MÅLGRUPPEN

Til brug for udredningsarbejdet i denne rapport er der udvalgt en subjektiv, men kvalificeret liste over de 96 mest tydelige kriminelle unge. Odense Kommune har, med støtte fra Socialstyrelsen ved VISO, udarbejdet en omfattende udredning af målgruppen, nok den mest omfattende nogensinde over for en gruppe af kriminelle unge i Odense.

Gruppen er på 96 drenge og mænd i aldersgruppen 15-36 år som, her samlet set, er benævnt kernegruppen af kriminelle unge mænd, hvoraf cirka halvdelen ikke får offentlige ydelser. Det er denne gruppe, der er mål for vores udredningsarbejde. Målgruppen er udpeget af medarbejdere fra Børn- og Ungeforvaltningen, Social- og Arbejdsmarkedsforvaltningen og politiet, medarbejdere som har deres daglige arbejde i Vollsmose og kender gruppen.

Kernegruppen er af medarbejderne i felten opdelt i tre grupperinger, den hårde kerne, som bliver beskrevet som 'gruppe 1', randgruppen bliver beskrevet som 'gruppe 2' og wannabes som bliver beskrevet 'gruppe 3'. Målgruppen på 96 personer er ikke udtømmende for det samlede antal personer, der er registreret for kriminalitet i Vollsmose.

Tabellen nedenfor er en oversigt over grupperingernes forskelle jævnfør VISO rapport⁹

	Den hårde kerne	Randgruppe	Wannabees
Alder*	Over 20 år Gennemsnit 26,6 år	15-27 år Gennemsnit 20,3 år	15-25 år Gennemsnit 17,5 år
Bopæl*	44 % bor i Vollsmose	57 % bor i Vollsmose	87 % bor i Vollsmose
Max årligt fravær* (kun under 18 år)	Ingen unge under 18 år	46-208 dage Gennemsnit 125 dage	5-136 dage Gennemsnit 38 dage
Familierelationer**	Store brødre	Småbrødre til den hårde kerne Storebrødre til Wannabees	Småbrødre til randgrupper eller den hårde kerne
Udgifter til foranstaltninger***	0 - 335.728 kr Gennemsnit 146.475 kr.	0 - 1.090.797 kr. Gennemsnit 157.424 kr.	0 - 3.203.527 kr. Gennemsnit 231.832 kr. (Uden outlier 129.360 kr.)
Forældres forsørgelsesgrundlag***	Primært passiv forsørgelse	Primært passiv forsørgelse	Primært passiv forsørgelse
Skoleskift*** (unge under 25 år)	0-4 afbrudte skoleforløb Gennemsnit 2,1 forløb	0-7 afbrudte skoleforløb Gennemsnit 2,4 forløb	0-7 afbrudte skoleforløb Gennemsnit 1,4 forløb
Nuværende uddannelse og beskæftigelse*** (unge under 25 år)	Flest i kompenserende tilbud	Flest i kompenserende tilbud og ordinær ungdomsuddannelse	Flest i folkeskole, ordinær ungdomsuddannelse og kompenserende tilbud

* Signifikant forskel mellem grupper

** Ikke lavet ud fra statistiske tests

*** Ikke signifikante forskelle/ forudsætning for analyse ikke opfyldt

⁹ VISO rapport, Kortlægning af Målgruppen af børn og unge som færdes i det kriminelle miljø omkring Vollsmose, CFK Center for Folkesundhed og Kvalitetsudvikling, 2012

Kriterier for opdeling af grupperne

Gruppe 1:

Der er ikke længere et præventivt sigte med kommunens indsatser over for gruppen. Der kan i mindre grad udveksles oplysninger mellem politi og kommune omkring gruppen. Gruppen har formentlig kriminalitet som en fuldtidsbeskæftigelse.

Gruppe 2:

Gruppe 2 bevæger sig meget tæt på gruppe 1 og hele det kriminelle miljø. Gruppen er stadig mål for kriminalpræventiv forebyggelse. Det er stadig muligt at ændre på den enkeltes livsforløb og livsindhold.

Gruppe 3:

Gruppe 3 er "hang-arounds" til gruppe 2 og gruppe 1. Gruppen er, samlet set, de yngste i forhold til gruppe 2. Gruppe 3 ses alt for mange gange sammen med "de forkerte"/andre fra det kriminelle miljø. De er på vej ind i noget... De er et primært mål for specifik kriminalpræventiv forebyggelse. Gruppen udviser risiko- og rusmiddeladfærd.



Gruppe 1

- 36 mænd
- 20 – 36 år
- flest i alderen 26-36 år
- 15 prs har adresse i Vollsmose
- 21 prs har ikke adresse i Vollsmose

Gruppe 2

- 30 unge mænd
- 15 – 27 år
- 29 personer er under 24 år
- 17 personer har adresse i Vollsmose
- 13 personer har ikke adresse i Vollsmose

Gruppe 3

- 30 unge
- 15 – 25 år
- 24 personer er under 19 år
- 26 personer har adresse i Vollsmose
- 4 personer har ikke adresse i Vollsmose

Objektive kriterier for målgruppen

Spor 2 havde fra begyndelsen en teori om at opstille et antal objektive kriterier efter ungdomskommissionens anbefalinger, som kunne lægges til grund for objektivt at finde målgrupperne blandt kommunens eget datamateriale og herefter kvalificere materialet med politiets afdeling for Operational Planlægning og Analyse.

Søgninger i kommunens databaser har ikke kunnet frembringe brugbart datamateriale af betydning for opgaven. Det viste sig relativt hurtigt, at datamaterialet derudover ikke har en konstruktion, så dette er en mulighed.

En anden stor udfordring for spor 2 har været, at det ikke er muligt at udveksle oplysninger mellem politi og kommune omkring gruppe 1, hvor der ikke umiddelbart er et kriminalpræventivt og forebyggende sigte. Dette gælder på trods af, at oplysningerne er til brug for analyse og statistik og med det formål at se på kommunens organisering over for målgruppen.



Subjektive kriterier for målgruppen

Målgruppen på 96 personer er selektivt udvalgte af medarbejderne i felten og er kendte af både kommune og politi. Gruppen af kriminelle er derfor på ingen måde udtømmende for Vollsmose. Gruppen ligger til grund for spor 2's udredningsarbejde. Vi vil hævde, at de 96 personer, der her er taget afsæt i, er repræsentative for de særlige udfordringer, vi står overfor med unge og kriminelle, der sætter den negative dagsorden for Vollsmose.

Fakta på grupperne

- **96 personer er samlet set sigtet for 1.045 forhold over ti år sigtelserne er inden for straffelov, våbenlov og lov om euforiserende stoffer. 101 af forholdene er begået i Vollsmose heraf 39 indbrud**
- **55 personer har adresse i Vollsmose**
- **41 personer har ikke adresse i Vollsmose**
- **14 nationaliteter, heraf 2 danske**
- **71 personer svarende til 74 pct. har oprindelse i Mellemøsten.**

55 personer med adresse i Vollsmose har begået 29,2 pct. af kriminaliteten i Vollsmose

Risiko for hvervning til grupperne

- **41 personer har en stærk tilknytning til Vollsmose. Tilknytningen til Vollsmose kunne tyde på at det netop er i Vollsmose fødekæden til grupperne sikres.**

Kilde: OPA
Politiets Operative Planlægning og Analyse

Vi er opmærksomme på, at der er et stort pres på professionelle medarbejdere og civilsamfundet i Vollsmose fra de 96 personer. Gruppen har en markant indflydelse på og er toneangivende for adfærden i civilsamfundet, og der ligger her en kausal sammenhæng til, at medarbejderne i felten har et særligt fokus på den gruppe af unge og kriminelle.

Som et led i udredningsarbejdet er vi bevidste om, at vores metode, der bygger på den subjektive udvælgelse, ikke nødvendigvis finder samtlige af de mest kriminelle eller dem, der er den største sociale udfordring for kommunen.

Der har været meget kort tid til udarbejdelsen af denne rapport. Derfor kan det bestemt ikke udelukkes, at der er områder, der burde have været omtalt, men som ikke er blevet inkluderet. For eksempel har det været nødvendigt at gå på kompromis med anamnesen for den enkelte person. Det betyder, at for nogle områder kan vi alene gå 3-4 år tilbage, mens vi for andre områder har fået data, der er betydeligt mere omfattende.



Fakta på sociale ydelser for personer under 18 år

- **32 personer under- eller da de var under 18 år har siden 2008 modtaget foranstaltninger for kr. 19 mio.**
(4 personer fra gruppe 1)
(8 personer fra gruppe 2)
(20 personer fra gruppe 3)

Fakta på sociale ydelser for personer over 18 år

- **23 personer er selvforsørgende. Selvforsørgende kan dække over en alternativ indkomst**
12 personer i gruppe 1
6 personer i gruppe 2
5 personer i gruppe 3
- **2 personer i gruppe 1, modtager førtidspension**
- **31 personer modtager kontanthjælp**
19 personer i gruppe 1
9 personer i gruppe 2
3 personer i gruppe 3

* Fakta er ikke udtømmende.

Udfordringer

Vi forstår i traditionel forstand en gruppe som en personkreds, der er afgrænset ved at bestå af personer, der interagerer med hinanden, er psykologisk opmærksomme på hinanden og forstår sig selv som en del af gruppen.

Gruppen af kriminelle unge mænd i Vollsmose, kan ikke defineres som en gruppe i traditionel forstand, der er specifikt afgrænset som en bande med tydelig afgrænsning af, hvorvidt man er "indenfor" eller "udenfor" gruppen.

De kriminelle unge mænd skal i højere grad ses som flere netværk, der interagerer med hinanden i forskellige kontekster, har en stor mobilitet, besidder en generel samfundsvrede og ser sig selv som ofre med en ringe tilpassethed til det etablerede samfund, og hvor fællesnævneren er kriminalitet. Grupperne har et andet normsæt end det etablerede samfund.

Gruppe 1- har så at sige kriminalitet som fuldtidsbeskæftigelse. Gruppen vurderes primært til politimæssige indsatser kombineret med kontrolgruppens indsats i forhold til, om der uberettiget modtages offentlige ydelser.

Gruppen er kendetegnet ved at have zappet mellem tilbud og indsatser og har været udsat for mange forskellige professionelle medarbejdere og oftest på samme tid.

Vi har reelt ikke ret megen faktuel viden omkring grupperingernes rusmiddelmisbrug, men medarbejdere omkring grupperingerne fortæller, at langt de fleste af disse unge har et rusmiddelmisbrug.

Gruppe 2 - er kendetegnet ved at være yngre end gruppe 1 og endnu ikke i samme grad være involveret i kriminalitet. Gruppen har hver især komplekse problemstillinger. 26 personer modtager særlig støtte fra UUU og har op til 6 afbrudte grundforløb bag sig.

Der pågår en løbende indsats med at fastholde gruppen i uddannelses tilbud.

Jævnfør ungdomskommissionens rapport betænkning 1508, 2.2.1.13 anbefales mentorordninger for kriminelle og kriminalitetstruede unge.

Det er vores vurdering, at der er evidens for, at indsatser, der bygger på relationer og håndholdte indsatser fremfor tekniske løsninger, har en effekt over for gruppe 2 og 3. Effekten af indsatser over for målgruppen øges betragteligt ved systematik frem for ændringer undervejs i forløbet.

Fakta boks

Målgruppens forældre, forsørgelse

- 43 fædre modtager førtidspension
- 51 mødre modtager førtidspension

- 19 fædre modtager kontanthjælp
- 30 mødre modtager kontanthjælp



Gruppe 3 - er den yngste af de tre grupperinger.

Wannabes eller hang-arounds søger anerkendelsen og vil gå meget langt for at bevise deres mod og loyalitet hos gruppe 1 og 2.

Wannabes søger 'brændpunkterne'. Det er wannabes, der kaster med flasker og sten, når der er noget, der bringer løs i Vollsmose.

Gruppe 3 kan profitere af en målrettet og koordineret forebyggende og kriminalpræventiv indsats, en egentlig disciplinering.

Anbefalinger

Fødekæden skal brydes

Analysen viser, at flere fra målgruppen frekventerer Vollsmose, selvom de ikke har bopælsadresse i området. Analysen indikerer, at Vollsmose udgør et særligt potentiale i forhold til den negative udviklingsspiral. Det skal forstås således, at den hårde kerne ser et særligt potentiale¹⁰ i at rekruttere wannabes og unge fra randgruppen i Vollsmose. Det anbefales derfor, at der arbejdes målrettet med at bryde fødekæden for udvikling af kriminelle.

Udvikling af redskab til systematisk identifikation

Analysen viser, at der er behov for at udvikle et Kom-Spot¹¹ dvs. et datasystem i lighed med politiets PolSpot, der har til formål at opstille objektive kriterier og indbyrdes vægtede relevante risikofaktorer, der empirisk

foreligger oftere hos børn og unge, der bliver involveret i kriminalitet. Disse risikofaktorer er eksempelvis reduceret intelligens, psykiatrisk diagnose, ulovligt skolefravær, manglende skole-/hjem Samarbejde, manglende forståelse for skolen, tilhørsforhold til kriminelle miljøer, alder, etnicitet og køn, boligområde og miljø, ressourcetsvage familier, familier med manglende samfundsforståelse, lav tilknytning til ungdomsuddannelserne og arbejdsmarkedet m.v.

Redskabet skal kunne følge en udvikling og risikoadfærd og ligge til grund for at prioritere og målrette indsatser over for individer, grupper, aldersgrupper og geografisk områdebaserede udfordringer.

Redskabet er et vigtigt element for at kunne måle effekten af indsatser.

Ny sammenhængende ungestrategi skal gøre en forskel

Analysen viser, at gruppen har en meget stor arbejdsløshed og afstand til ungdomsuddannelserne, hvilket er en risikofaktor for kriminalitet¹². Det er konklusionen på Rockwoolfondens analyse af, hvad der betyder noget for kriminaliteten, at der bør kunne stilles krav til ledige kontanthjælpsmodtagere om at deltage i aktive tilbud.

Der er et markant behov for særlig hjælp over for gruppen for at opfylde den målsætning, der er om at nå landsgennemsnittet for ungdomsarbejdsløshed.

Odense Byråds budgetforlig for 2013, der tager sit afsæt i Ny virkelighed og Ny velfærd, har til formål gennem et fælles afsæt på tværs af Ældre- og Handicapforvaltningen, Børn- og Ungeforvaltningen og Social- og Arbejdsmarkedsforvaltningen at se på målgruppen på en helt ny måde, hvor målet er at få flere ind på arbejdsmarkedet. Aktivisering fra dag et har jævnfør Rockwoolfondens analyse en effekt over for gruppens negative kriminelle udviklingsspiral.

Der er et markant behov for at se på en organisering, der har fokus på en sammenhængende borgerhåndtering af gruppen af 15-30-årige på tværs af 18-årsskellet.

Mentorordninger gør en positiv forskel

Målgruppen er blandt andet kendetegnet ved familiestrukturer, der har svage tilknytninger til arbejdsmarkedet og det etablerede samfund, og har derfor ikke nødvendige relationer til bærekraftige og bæredygtige netværk.

Ungdomskommissionen anbefaler mentorordninger for kriminelle og kriminalitetstruede børn og unge, herunder unge indsatte¹³.

Hvad virker - hvad virker ikke? Håndholdte tiltag, der bygger på relationer fremfor tekniske løsninger, gør en forskel. Mentorordninger har en positiv effekt over for unges kriminalitet, når konstruktionerne anvendes ca. 10 ugentlige timer, jævnfør Hvad virker - hvad virker ikke?¹⁴

10 Indsatsen mod ungdomskriminalitet, Betænkning nr. 1508, Justitsministeriet 2009. s.12 punkt 2.2.1.9 Analyse af grundlaget for rekruttering af børn og unge til kriminelle bander.

11 Indsatsen mod ungdomskriminalitet, Betænkning nr. 1508, Justitsministeriet 2009. s.15 punkt 2.2.4.1, Udvikling af værktøj til systematisk identifikation.

12 Rockwoolfondens Forskningsenhed, nyhedsbrev januar 2012 s.10. <http://www.swiflet.com/satsen/nyhedsbreve/15/1/>

13 Indsatsen mod ungdomskriminalitet, Betænkning nr. 1508, Justitsministeriet 2009. s.13 punkt 2.2.1.13, Mentorordninger for kriminelle og kriminalitetstruede børn og unge, herunder unge indsatte.

14 Hvad virker - hvad virker ikke? DJØF forlag, Kundskabsbaseret kriminalpolitik og praksis 2006, redigeret af Britta Kyvsgaard.

INDSATSER OVER FOR MÅLGRUPPEN

Målgruppen, de 96 drenge og mænd, har i mange år modtaget et stort antal af forskellige kommunale og ikke-kommunale indsatser. I perioder har der været eksperimenteret med at flytte enkeltpersoner eller grupper væk fra Vollsmose. På andre tider har der været forsøgt en målrettet indsats i lokalområdet. Et af eksemplerne er etableringen af "værestedet" Friheden i Bøgeparken, som er målrettet en navngiven gruppe på 18 unge mænd omkring de 18. Værestedet er et godt eksempel på, at en fokuseret indsats kan rykke de unge, men at det kræver en vedvarende og langstrakt indsats, der bør være uafhængig af alder.

Samtidig viser undersøgelsen af målgruppen og opdelingen af de tre undergrupper, at der er brug for forskellige tilgange til gruppen, men at der overordnet er brug for en fokuseret og entydig tilgang i målgruppen, uanset hvor langt eller tæt de er på de kriminelle miljøer.

Kommunale indsatser

Udredningen af hidtidige kommunale indsatser og vurderingen af deres effekt har været tilrettelagt ved, at vi gennem tre cases har bedt Social- og Arbejdsmarkedsforvaltningen og Børn- og Ungeforvaltningen redegøre for, hvordan en ung fra målgruppen håndteres i det kommunale system, og hvilke tilbud den unge tilbydes. Vi har ligeledes afholdt en række interview og drøftet casebeskrivelser med nøglepersoner fra Social- og Arbejdsmarkedsforvaltningen og Børn- og Ungeforvaltningen. På baggrund af den indsamlede viden er der udarbejdet en samlet oversigt over indsatser, som målgruppen har været involveret i (Se Bilag).

På baggrund af den samlede oversigt kan vi konkludere, at følgende indsatser er specifikt målrettet den hårde kerne, randgruppen og wannabes, eller er indsatser, som målgruppen ofte benytter:

Flyttehjælp, Hastighedsdæmpende foranstaltninger på Vollsmose Alle, Tag fat om din fremtid, Nettet.nu, Hotspot, EXIT-program, Jobteam Øst/Bølleprojektet, Kontrolgruppen, Top 20-listen, Friheden (Værested), Den helhedsorienterede gadeplansindsats (SATS-puljeprojekt, som udløber i 2014), Ungdomssanktioner, Ungdomskontrakter, Helhedsorienteret familieindsats, Ungepålæg, Ungerådslagning, Kriminalpræventive samtaler, Kontaktpersonordning, Hjemmebesøg i forbindelse med registreret kriminalitet, Koordinering af indsatser under og over 18 år (banderådsmøde og fokuserede møder) samt Ungeafsnittets specialenhed (3 socialrådgivere).

En af de indsatser, der har haft succes med at være dedikeret til målgruppen, er værestedet Friheden, som målgruppen frekventerer ofte. En anden succes er den helhedsorienterede gadeplansindsats, som er en meget håndholdt indsats, hvor de unge via relationsopbygning og en helhedsorienteret tilgang har fået hjælp til at reflektere og orientere sig i deres liv omkring fritid, job og uddannelse. Eksempler på succeshistorier er, at flere unge har fået lukket deres børn- og ungesag, og at alle motiverede unge har fået fritidsjob.

På samme måde er der en succesrig indsats i Holland, The Urban Family Project, hvor man har arbejdet med at igangsætte kriminelle, og derigennem guidet kriminalitetstruede unges udvikling i en mere positiv retning¹⁵.

Kriminelles pendling mellem afdelinger i Vollsmose har været forsøgt undersøgt. Udgangspunktet for undersøgelsen har været fagedudsættelser i 2011-oktober 2012. Ved at gennemgå de 113 fagedudsættelser, i forhold til om lejerne havde en kriminel baggrund og var flyttet videre i Vollsmose, har det vist sig, at der samlet er 10, der er flyttet videre i Vollsmose. Men kun en enkelt falder inden for målgruppen (han får i øvrigt ikke sin egen lejlighed, men flytter ind til andre i en lejlighed). Denne undersøgelse konkluderer, at langt de fleste af de borgere, der udsættes i Vollsmose, bosætter sig uden for Vollsmose.



¹⁵ Se bilag vedrørende udenlandske erfaringer.

Udfordringer

Under gennemgangen af de indsatser, der er særligt målrettede målgruppen, eller som målgruppen har benyttet i særlig grad, ser vi en specifik udfordring i forbindelse med overgangen fra det 17. til det 18. år, hvor borgeren overgår fra Børn- og Ungeforvaltningsregi til Social- og Arbejdsmarkedsforvaltningsregi og dermed også bevæger sig fra én lovgivning til en anden. De to forskellige lovgivninger danner samtidig grundlag for forskellige tilgange til borgerne. Hvor tilgangen til unge under 18 år er, at "systemet" tager ansvar for at iværksætte foranstaltninger, forventes borgerne efter det 18. år selv at være i stand til at navigere i det kommunale system og motivere sig selv til at tage ansvar for eget liv. Særligt er der en udfordring i forhold til at sikre opfølgning på indsatser, som iværksættes ét sted, hvorefter borgeren overgår til en anden forvaltning eller til en anden indsats.

Ifølge VISOs analyse af målgruppen fremgår det, at målgruppen tildeles mange forskellige foranstaltninger, dog uden at grupperingerne tilskrives systematisk tildeling af foranstaltninger i forbindelse med en børnesag. Der ses ingen væsentlige forskelle i de beløb, som tildeles de tre grupperinger.

Kommunen har en bred vifte af indsatser, som målgruppen kan have glæde af. Men der ses ingen entydig sammenhæng i forhold til, hvorvidt tilbuddene løbende forandrer sig efter målgruppens behov, eller om dimensioneringen af indsatserne passer til målgruppens behov. Eksempelvis har Top 20-indsatsen p.t. kun én indskreven person, til trods for at dimensioneringen er til 20 personer.

Der er med andre ord mangel på systematisk evaluering af indsatser med henblik på at opnå helhedsorienterede foranstaltninger, der kan optimere borgerens vilkår på lang sigt.

Politiets særlige indsatser

Nærpoliti i Vollsmose

I tiden før 2004 var der talrige konfrontationer mellem unge fra Vollsmose og politifolk fra Odense Politi. I erkendelse af, at der var brug for en anderledes tilgang til de politimæssige problemer, besluttede Odense Politi i 2004, at der skulle etableres en egentlig politistation i Vollsmose. Formålet var at skabe positive og konstruktive relationer mellem politiet og beboerne i området og at intensivere samarbejdet mellem politi, kommune, boligorganisationer, beboerforeninger og andre organisationer i Vollsmose.

Opgaveporteføljen for de 20 medarbejdere, der er tilknyttet nærpolitistationen i Vollsmose, spænder fra operative og efterforskningsmæssige opgaver til forebyggende opgaver i tæt samarbejde med de kommunale repræsentanter i området. Intentionen er, at de 20 medarbejdere som udgangspunkt skal løse alle politiopgaver i området, og kun i ekstraordinære tilfælde have hjælp fra andre dele af Fyns Politi.

I Vollsmose er der medarbejdere på vagt fra kl. 08.00 om morgenen til kl. 24.00 om natten. Medarbejderne på vagt har både patruljeforpligtelser samt opgaver med besøg på de mange institutioner i området i forebyggelsesøjemed. Antallet af medarbejdere på vagt varierer

alt efter de opgaver, der skal løses i området. Medarbejderne på vagt patruljerer både i bil, på cykel og til fods. De søger de patruljeformer, der giver den bedste "borgerkontakt" for derigennem at styrke beboernes kendskab til politiet og dets arbejde. Beboernes kendskab til politiet og politiets gode relationer til beboerne har betydet, at stort set alle opgaver nu bliver løst uden konflikt mellem politiet og beboerne.

Det er Fyns politis opfattelse, at der gennem en dialogbaseret tilgang til de mange forskelligartede opgaver i Vollsmose er skabt et samarbejds-klima mellem beboere og politi. Det har betydet, at konfliktfyldte opgaveløsninger er minimeret ganske betragteligt. Fyns Politi vil fortsat søge at styrke dialogen mellem politi og beboere og på den måde konstant søge at styrke samarbejdet mellem de mange samarbejdspartner i Vollsmose.



Fællesmål for politikredse

For politikredsene i Jylland og på Fyn gælder følgende fællesmål:

- Mindst 20 procent af de rocker-/bandemedlemmer, der har tilknytning til de valgte særligt udsatte boligområder i politikredsene i Jylland og på Fyn, skal kontinuerligt afsone domme eller være vare-tægtsfængslede.

Fyns politis indsats i subområdet Vollsmose

Desuden er mål for Fyns politis indsats i subområdet Vollsmose at:

- Hver politikreds skal - med baggrund i data fra Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter suppleret med relevante kriminalitetsdata, lokal viden og med baggrund i lokal analyse og trusselvurdering i prioriteret orden - identificere de boligområder, der ud fra en politifaglig vurdering er mest belastet af kriminalitet eller utryghedsskabende adfærd.
- Antallet af straffelovsanmeldelser pr. 1000 indbyggere skal i SUB-områder nedbringes til niveau med landsgennemsnittet for 2009-2011. (Fælles for alle landets politikredse).
- Antallet af sigtelser for overtrædelse af straffeloven skal i forhold til anmeldelser i SUB-områderne øges i forhold til gennemsnittet for 2009-2011.
- Sagsbehandlingstiden fra sigtelse til tiltalerejsning i sager vedrørende overtrædelse af straffeloven i SUB-områderne skal i videst muligt omfang være under 2 måneder.
- Antallet af patruljetimer på cykel i Vollsmose skal i 2012 være mindst 5400 timer og i 2013 mindst 7200 timer.

- Antallet af anmeldelser om overtrædelse af lov om euforiserende stoffer i Vollsmose skal i 2012 være mindst 10 % større i forhold til det gennemsnitlige niveau 2009-2011.
- Antallet af anmeldelser om overtrædelse af ordensbekendtgørelsen i Vollsmose skal i 2012 være mindst 75 % større i forhold til det gennemsnitlige niveau 2009-2011.
- Antallet af indbrud i beboelse i Vollsmose skal i 2012 være faldet med mindst 10 % i forhold til det gennemsnitlige niveau i 2009-2011.
- Antallet af konstruktivt ændrede knallerter i Vollsmose skal i 2012 være steget med mindst 80 % i forhold til det gennemsnitlige niveau i 2009-2011.

Boligorganisationernes særlige indsats

Boligorganisationer har ikke indsats, der er særligt dedikeret til målgruppen for nærværende rapport. Dog bør det fremhæves, at varmemestre og viceværter udfører et stort adfærdsregulerende arbejde over for målgruppen i de respektive afdelinger, for at beboerne føler, at de bor i et godt og rolig område.

Varmemestrene/viceværterne har i nogle tilfælde godt fat i målgruppen. De taler med målgruppen og såfremt de "fanger" dem i at gøre noget, hvor politiet ikke skal tilkaldes, så taler de med de unge, og i nogle tilfælde tales der også med forældrene om, hvad deres børn har gjort. Det kan være alt fra, hvordan man opfører sig, til at man ikke må urinere i elevatoren, at man ikke må smide med æg, og at skraldet skal placeres rigtigt i skraldespandene.

Fysiske indsatser

Målgruppen har alene ved deres tilstedeværelse på særlige lokationer i Vollsmose og andre steder i byen og ved deres adfærd ofte skabt usikkerhed og utryghed hos den almindelige borger. Dette er et forhold, der har eksisteret gennem mange år og været forsøgt minimeret på forskellig måde. En af de måder, hvorpå man kan minimere målgruppens uhensigtsmæssige udfoldelsesmuligheder, er ved at ændre på de fysiske forhold.

Kørsel og hastighed

Vollsmose Alle og Åsumvej er begge dimensioneret til langt større trafikbelastning, end der til dagligt er på de to strækninger. Begge veje har således ofte meget lidt trafik, og derved øges muligheden for at køre på strækningerne med høj hastighed. Omkring 2005 blev der etableret to rundkørsler og lyskryds på Vollsmose Alle, og efterfølgende er der etableret chikaner, der reducerer Åsumvejs nordlige side til ét spor. I november måned 2012 er den sydlige side af Åsumvej ligeledes forsøgt reduceret.

I forbindelse med tryghedsundersøgelsen¹⁶ og gennem interview med beboere er det dokumenteret, at hastigheden stadig er høj på de to strækninger, og opfattelsen er, at det især er målgruppen, der ingen respekt har for andre trafikanter.

Belysning og kørsel på stier i Vollsmose

Forvandlingen af kommunens grønne arealer påbegyndtes i 2000. Målet var at ændre området fra et lukket og tilgroet skovområde til en stor og åben bypark med mange faciliteter. Meget er nået. Underskoven holdes nede, der er fortaget opgradering af flere af stierne, og der er mange steder opsat ny belysning. Men der er stadig steder, der ifølge beboerne føles utrygge. Især hovedstien langs Åsumparkerne er dårligt oplyst, og de mange træer lukker af for den sammenhængende belysning.

Samlingssteder

Bøgetorvet er for mange blevet indbegrebet af opholdssted for målgruppen. Området er, som en beboer udtrykker det, blevet ”besat” af målgruppen. Nogle af de handelsdrivende har fordel af de unge. Andre det modsatte. Men samlet set stigmatiserer Bøgetorvet Bøgeparken og giver hele bebyggelsen et dårligt ry, som bl.a. resulterer i, at mange beboere føler sig utrygge ved at passere, og boligorganisationen oplever udlejningsvanskeligheder i området.

Forebyggende overvågning

I forbindelse med den statslige ”Initiativaf tale” blev der søgt om midler til etablering og opgradering af TV-overvågning på to strategiske steder i Vollsmose. I forbindelse med den nærmere analyse af de to steder blev det klart, at der eksisterer forskellige typer af TV-overvågning i boligbebyggelserne, centerområdet og

de kommunalt ejede bygninger. Der eksisterer ikke en samlet tilgang til TV-overvågning.

Første opstillingssted af TV-overvågningen under Initiativaf talem var ved klub Ragnarok, Vollsmose Alle 16, i tilknytning til Egeparkens eksisterende overvågning. Klub Ragnarok er en ungdomsklub, der er et naturligt samlingssted for målgruppen. Ragnarok har været udsat for hærværk og lignende. Renoveringen og udvidelsen af TV-overvågning ud i det offentlige rum er etableret. Det andet opstillingssted var planlagt fra Bøgeparken til Idrætslegepladsen (på offentligt areal) som en forlængelse af udvidet overvågning omkring Bøgetorvet. Men da der pågår drøftelse om ændring af Bøgetorvets anvendelse, er opstillingen sat i bero. Ønsket med TV-overvågning er at reducere antallet af straffelovsovertrædelser og øge trygheden i området.



Anbefalinger

Det anbefales, at der fremadrettet arbejdes på at øge samarbejde og koordinering af de enkelte indsatser for at opnå optimal effekt/resultat af de indsatser, der iværksættes. Indsatserne bør ligeledes følges op med systematisk evaluering for at sikre et sammenhængende forløb for den enkelte.

I tråd med såvel Ny virkelighed – Ny velfærd som Kriminalpræventiv Råds anbefalinger er inddragelse af civilsamfundet og de ressourcepersoner, der er i den unges netværk, en væsentlig faktor i opgaveløsningen.

For at minimere de unges negative udfoldelsesmuligheder anbefales det, at Odense Kommune støtter OAB's beslutning om at opgive tanken om et butikstov i Bøgeparken og på den baggrund arbejder på at indgå aftaler med de forretningsdrivende om at flytte deres butikker ind i Vollsmose Torv, subsidiært lukke forretningen. Samtidig anbefales det, at By- og kulturforvaltningen ser på mulighederne for at etablere yderligere trafikdæmpende tiltag på Vollsmose Alle og Åsumvej. Desuden anbefales det at gennemgå belsningen på især hovedstien langs Åsumvej med henblik på og i samarbejde med Boligorganisationerne at skabe den bedst mulige belsning for eksisterende forhold.

Det anbefales desuden, at boligorganisationerne i Vollsmose og Odense Kommune indleder drøftelser omkring den fremtidige anvendelse af TV-overvågning med henblik på en fælles koordineret tilgang.

Der er en række gennemgående metoder og virkemidler i den hollandske tilgang til arbejdet med kriminalitetsbekæmpelse og forebyggelse, som kan inspirere i tilgangen og udviklingen i Vollsmose. Holland har fokus på data og effektivitet. Indsatserne er integrerede ud fra princippet én kommune, én tovholder og én sagsbehandling, indsatser der synes oplagte i en Vollsmose-kontekst.

Nuværende organisering af indsatser over for målgruppen

I forbindelse med denne udredning dukker spørgsmålet ”hænger den kommunale organisation sammen, ikke mindst set fra borgerens synsvinkel” helt naturligt frem. Vi har derfor bedt medarbejdere i Børn- og Ungeforvaltningen og Social- og arbejdsmarkedsforvaltningen om at give en beskrivelse af borgerens møde med ”systemet”. Medarbejderne svarede ud fra tre cases, som alle tog udgangspunkt i målgruppen.

De mange tilbagemeldinger gav et indblik i de mange muligheder, der er for indsatser over for målgruppen, men det gav samtidig også et indblik i nogle af de særlige udfordringer, som vores organisering i mange søjler har, når vores borgere har mange udfordringer i livet. Her er både tale om forskellige tilgange, forskellige forløb og udfordringer med overgange f.eks. fra en forvaltning til en anden. Dernæst tog casene alene udgangspunkt i den unges udfordringer og så ikke på de sammenhænge, som den unge er en del af, f.eks. familie, forældre, søskende, omgangskreds m.m.

Kommunal organisering

Den hidtidige organisering tager udgangspunkt i den unges alder. Det betyder, at unge fra målgruppen under 18 år har fået hjælp fra tre forskellige afdelinger alt efter alder og udfordring: Afsnit Øst, Ungeafsnittet eller Handicapafsnittet (alle en del af Børn- og Ungeforvaltningen).

Når de unge bliver 18 år, overføres de til Social- og Arbejdsmarkedsforvaltningen, og her vil de alt efter udfordring blive visiteret til fire forskellige afdelinger,

Aktiveringsafdelingen, Match 2 og 3-afsnittet, Integration eller ved psykiske problemer til Ældre- og Handicapforvaltningen.

I denne gennemgang er ikke medtaget de mange tilbud, der findes over for målgruppen, og som er nærmere beskrevet i bilaget under ”Hidtidige indsatser”. Samlet ses en billede af, at den unge håndteres i et meget specialiseret system med aktører og mange særlige tiltag, men der ses ikke en samlet tråd. Når vi samtidig forsøger at se det i et borger/ungt perspektiv kan kommunen opfattes som skov af indsatser, der er svær at navigere i.

Børn- og Ungeforvaltningen og Social- og Arbejdsmarkedsforvaltningen er ved at udmønte beslutningen i Budget 2013, hvor det hedder, at ”Økonomiudvalget sætter et arbejde i gang med at udarbejde en ny sammenhængende ungestrategi, hvor kommunens ressourcer sammentænkes på tværs af forvaltningerne, og hvor organiseringen vurderes nærmere for at sikre optimal understøttelse af indsatsen”.

Samarbejde med andre myndigheder

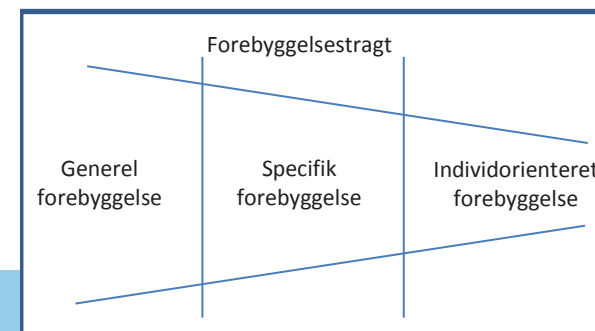
I Odense pågår der et relativt omfattende strategisk og operationelt samarbejde mellem politi og kommune. I Odense er der en lang tradition om at være fælles om at løfte kriminalitets- og kriminalpræventive udfordringer, tankerne om SSP-samarbejdet har netop sine rødder i Odense.

Fokus på forebyggelse

SSP-samarbejdet har stor betydning på det kriminalitetsforebyggende område og er et fundament for samarbejdet mellem kommune, politi og nu også boligorganisationer. Boligorganisationerne er kommet med i det forebyggende arbejde gennem nedsættelse af en fælles bestyrelse til styring af det fremtidige SSP-arbejde i Odense.

SSP-organiseringen er ny-organiseret, og et fælles sekretariat mellem politi og kommune er under opbygning. Sekretariatet skal efter beslutningen om reorganisering i større udstrækning end hidtil fokusere på tidlig forebyggelse. Forebyggelsestragten fortæller, hvor den generelle og individorienterede indsats ligger i forhold til de mange og de få. (Se nedenstående figur.)

SSP-organisationen skal fremadrettet have det primære fokus på den generelle og specifikke forebyggelse (80 %). Evalueringen af SSP-organisationen er udarbejdet af LG Insight i 2011 og pegede blandt andet på, at der i kriminalitetsforebyggelsen i dag primært fokuseres på den individuelle forebyggelse (75 %).



På den baggrund bliver SSP-sekretariatet nu en central aktør i forebyggelse. Det er dog vigtigt at forstå, at SSP-sekretariatet i denne sammenhæng blot er den enhed, der repræsenterer og materialiserer SSP-samarbejdet. Når SSP-sekretariatet nævnes som det centrale omdrejningspunkt, skyldes det samtidig, at SSP-sekretariatet er skabt som en uafhængig enhed, der er sammensat med personaleressourcer fra alle samarbejdspartnerne. Det er således væsentligt at påpege, at SSP ikke er en "institution", men derimod et samarbejde - og måske som den væsentligste pointe: et samarbejde i normalsystemet.

Netop normalsystemet kontra særindsatser er et centralt omdrejningspunkt. Det er et vilkår, at der i den normale drift er en række udfordringer, som det ikke altid er lykkedes at løse. Disse udfordringer viser sig blandt andet ved specifikke unge, der bliver ved med at gå igen i politiets rapporter, i det kommunale system og som problematiske unge blandt civilbefolkningen.

Særligt samarbejde omkring Vollsmose og målgruppen

Banderåd

I forbindelse med Folketingets vedtagelse af "Bandedpakken" i foråret 2009 blev det besluttet, at der i alle politikredse skal oprettes banderåd. Hensigten med rådene er at skabe et forum, hvor der er mulighed for at drøfte strategi og tryghed i lokalområdet. Banderådernes opgave er at involvere private aktører i samarbejdet med politiet og kommunen for at bryde fødekæden til bander.

Odense Kommune og Lokalpoliti Odense har organiseret en effektiv indsats, som er tilpasset de lokale forhold. Det har været væsentligt, at indsatsen blev struktureret således, at det er muligt at drøfte konkrete grupperinger og enkeltpersoner, samt generelle tendenser og problemer, for at bryde fødekæden til bander. På banderådsmøderne udveksles oplysninger mellem politi og kommune.



Hotspot

I efteråret 2010 kastede ukendte unge en molotovcocktail efter en politibil, ligesom der blev kastet med flasker efter politiet, og biler blev afbrændt. Episoden udspandt sig primært omkring Bøgetorvet. Af urolighederne udsprang en workshop med deltagelse af mange centrale aktører. Et af workshoppens budskaber var et ønske om én indgang til kommunen og en samlet fokuseret indsats over for målgruppen.

På den baggrund blev der udviklet en ny tilgang til organiseringen af indsatsen, og den blev defineret ved ansættelse af en hotspotchef med reference direkte til direktørerne i Børn- og Ungeforvaltningen og Social- og Arbejdsmarkedsforvaltningen.

Indsatsen blev evalueret i maj 2012 efter et års virke. Evalueringen pegede på et antal forhold, som havde været med til ikke at give indsatsen den ønskede effekt. Her var især tale om, at en sådan indsats kræver et helt særligt ledelsesfokus og mandat for at kunne sikre én indgang og en samlet koordineret indsats.

Indsatsen stoppede i august 2012 og afventer dette udredningsarbejde, inden der tages stilling til en fortsættelse. Dele af hotspotindsatsen er lagt over i koordinationsudvalget. Evalueringen blev foretaget af LG Insight.

Koordinationsudvalget

Koordinationsudvalgets indsatsområde er en midlertidig indsats med henblik på at styrke og koordinere det tværsektorielle samarbejde i Vollsmose. Formålet er:

- At skabe en fælles platform for professionelle aktører i Vollsmose, hvor de kan informere og orientere sig om andre relevante aktører, aktuelle aktiviteter og tilbud. Koordinationsudvalget er endvidere koordination og samarbejde på området. Endelig kan der i koordinationsudvalget indgås konkrete aftaler om det fælles arbejde.
- Koordinationsudvalget er én indgang ind i kommunen for politi og boligorganisationer.
- Beredskab i Vollsmose. Beredskabet skal informere borgere, institutioner og foreninger i Vollsmose, når der opstår uro, eller når noget ryger af sporet, med henblik på hurtigst muligt at bringe situationen tilbage til den normale hverdag.

Det formaliserede kriminalpræventive samarbejde i Vollsmose ultimo 2013 efterlades mere enstrenget, effektivt og med større legitimitet hos både borgere, involverede aktører og samarbejdspartnere end medio 2012, samtidig udfylder det hullet efter hotspotchefen.

Udveksling af oplysninger

§17 stk. 4 udvalget, Udvalget for Boligområder og Tryk By, har i april 2012 rettet henvendelse til By- og Boligministeriet om mulighederne for at udveksle oplysninger mellem kommune og politi i følgende situationer:

- Videregive oplysninger fra politi til boligorganisationer, der hidrører fra en straffesag, for at kunne bruge disse oplysninger m.h.p. at kunne give advarsel til lejer eller udsætte lejerne af lejligheden.
- Videregive oplysninger fra politi til boligorganisationer om udstedt zoneforbud og overtrædelse af dette. Zoneforbud udstedes af politiet og betyder, at en bestemt person har forbud mod at opholde sig et bestemt sted.
- Udveksle oplysninger mellem boligorganisationer med afdelinger i det samme boligområde (Advarselsregister).

Der har efterfølgende været møder dels på politisk niveau og dels på administrativt niveau med By- og Boligministeriet og Justitsministeriet. På møderne har der også været fremsat ønske om mindre restriktive regler for at udveksle oplysninger mellem politi og kommune. Der foreligger endnu ikke svar på kommunens henvendelse til ministeriet.

Samarbejde omkring socialt bedrageri

Kontrolgruppen samarbejder med andre offentlige myndigheder, som eksempelvis Told & SKAT, Region Syddanmark, og understøtter på tværs af forvaltningerne i forhold til bekæmpelse af socialt bedrageri. Kontrolgruppen udarbejder indstillinger til afgørelser om stop og tilbagebetaling af sociale ydelser på baggrund af de oplysninger, som de modtager fra andre afdelinger i kommunen og eksterne samarbejdspartnere som f.eks. politiet. Hvor der er grundlag for det, anmelder Kontrolgruppen borgerne for socialt bedrageri til politiet.

Indsatserne bidrager til at skabe en mere sammenhængende og konsekvent linje over for de mest kriminelle borgere. I forlængelse heraf bør samarbejdet mellem kommunens forvaltninger om de mest kriminelle borgere, deres familie og omgangskreds generelt understøttes.

Strategisk samarbejde

Odense Kommune etablerede i 2008 et boligstrategisk sekretariat i forlængelse af den Vollsmose-indsats, der havde været i årene 2001-2007. Ønsket var at samle viden om kommunens udsatte boligområder og arbejde med en fokuseret indsats. I 2010 blev der etableret et Tryk By-sekretariat med et særligt fokus på borgernes tryghed generelt i Odense. Den organisatoriske ramme for henholdsvis det boligstrategiske og Tryk By blev lagt i en samlet enhed i BMF og med nedsættelse af et §17.4 udvalg, Udvalget for Boligområder og Tryk By. Udvalget

fik deltagelse af såvel byrådspolitikere som interesseorganisationer og myndigheder, Rådet for Socialt Udsatte, Integrationsrådet, Politi og Boligorganisationer.

På administrativt niveau blev der etableret en strategigruppe med repræsentation af Boligorganisationerne, politi og Odense Kommune. I såvel udvalg som i strategigruppen har emnet Vollsmose - og ikke mindst målgruppen - gentagne gange været drøftet. Strategigruppen har indgået i et analysearbejde omkring samarbejdet mellem politi, boligorganisationer og kommune. Evalueringen peger på, at Odense har et stærkt samarbejde, men at det med fordel kan udbygges ikke mindst på det strategiske niveau. Ifølge Rigspolitiets rapport, Tværsektorielt kriminalitetsforebyggende samarbejde i særligt udsatte boligområder¹⁷, skal samarbejdet have en klar vision og en strategi med klare målsætninger.



Erfaringer fra Århus og Slagelse

I forbindelse med udredningen har Task Force-sekretariatet været på besøg i Århus og Slagelse. Begge steder har de arbejdet med tacklingen af lignende målgrupper, men de har tacklet udfordringerne forskelligt.

Århus har etableret et særligt beredskab i Gellerup, som arbejder ud fra en effektiv strategi for at forhindre kriminalitet i et udsat boligområde. Indsatsen er en helhedsorienteret kriminalitetsforebyggende strategi i boligområdet med udgangspunkt i det eksisterende system. Indsatsen blev i 2011 evalueret og anbefalingerne er at etablere et handlekraftigt beredskab med afgørende beslutningskompetence, at etablere et borgerinddragende samarbejdsfora lokalt i boligområdet, at bygge videre på de samarbejder, der allerede eksisterer i boligområdet og at få indført politimæssig information om indsatser i boligområdet.

Slagelse oplevede i 2011 et større antal mindre brande i deres udsatte boligområder, Motalavej (Korsør) og Ringparken (Slagelse). Episoderne fik politikerne til at ønske et skifte i indsatsen. Der blev nedsat en tværpolitisk arbejdsgruppe, der udarbejdede rapporten "Øget tryk og bedre trivsel" (Ringparken) med en række forslag til at etablere en tværfaglig lokalt forankret enhed/projektorganisation med fysisk placering forskellige steder i Ringparken og på Motalavej, tidsbegrænset til to år.

Alle eksisterende ressourcer i normalsystemet, der i forvejen arbejdede med områderne, blev inddraget. Fra 6-7 centerområder blev hentet i alt 35 medarbejdere. For at sikre at der ikke blev tale om paralleldrift, blev det besluttet, at alle serviceniveauer skulle overholdes. Enheden måtte ikke blive fordyrende eller på anden vis hæve serviceniveauet over for borgerne.

Resultater efter det lille år, der er gået, er, at det tværfaglige samarbejde har rykket. Ikke mindst det direkte samarbejde mellem gadeplansmedarbejderen og jobkonsulenten, der pludselig hurtigt kan gå sammen om en indsats. Den tidligere store mistro til kommunen er formindsket - de ansattes nærhed i området har betydet en større fortrolighed og tillid. Den korte vej fra "problem" til handling har betydning.

¹⁷ Tværsektorielt kriminalitetsforebyggende samarbejde i særligt udsatte boligområder, Rigspolitiet, Videnscentret, Rapport 1, August 2012

Erfaringer fra Holland

Udvalget for Boligområder og Tryk By, og inviterede gæster, var på inspirationstur til Rotterdam og Amsterdam den 24.-27. oktober 2012. Overskriften for inspirationsturen var "Udsatte boligområder og kriminalitetsbekæmpelse i Holland".

Formålet med turen var dels at høre om tilgange til bekæmpelse af kriminalitet samt at se og høre om boligområdet Biljmermeer. Der er en række gennemgående metoder og virkemidler i den hollandske tilgang til arbejdet med kriminalitetsbekæmpelse og -forebyggelse, som kan inspirere i tilgangen og udviklingen i Vollsmose. Den hollandske velfærdsmodel adskiller sig dog fra den danske, ved at der er mange private velfærdsaktører, som samarbejder med det offentlige inden for politisk og administrativt fastsatte rammer. De mange aktører på velfærdsområdet skaber andre typer

af koordineringsudfordringer end de danske. Generelt er der tre forhold, der med fordel kan indgå i tilgangen og indsatserne over for målgruppen i Vollsmose.

- Fokus på data og effektvurdering. Alle indsatser bygger på en integreret problemanalyse foretaget mellem flere relevante parter, og den bygger på systemer til vidensindsamling og benchmarking.
- Indsatserne er integrerede ud fra princippet én kommune, én tovholder og én sagsbehandling, der koordineres i en netværksbaseret ledelsesstruktur (den enstrengede tilgang).
- Der arbejdes helhedsorienteret og med fokus på en kombination af empowerment/socialt kontrakter mellem system og den udsatte borger på den ene side og konsekvens/sanktion på den anden side, når aftaler ikke holdes, eller regler overskrides.



Udfordring

Samlet ses et billede af mange aktører, der på hver deres faglige område gør en stor indsats for at sikre koordinatation. Men samtidig ses, og ikke mindst høres, at der er en udfordring med at sikre den nødvendige sammenhæng i organiseringen. Den i Spor 1 gennemførte undersøgelse af medarbejdernes syn på bl.a. samarbejde tyder på, at der er et stærkt behov for at sikre større sammenhæng – måske egentlig sammenlægning - af opgaveløsningen i Vollsmose.

Vores møder med nøglepersoner og møde med målgruppen peger i sammen retning. Målgruppeanalysen fra VISO indikerer også, at vi står med en gruppe borgere med helt særlige udfordringer, både personligt og i forhold til deres familier og omgivelser. Udfordringer der kræver alternative organisatoriske løsninger og måske også nye redskaber til understøttelse af målgruppen.

Målgruppen har vidtgående problemstillinger og er allerede marginaliseret fra kommunens normalsystemer, der ikke rækker til en effektiv indsats over for gruppen. De kommunale systemer kommer oftere og oftere til kort over for kriminelle unge.

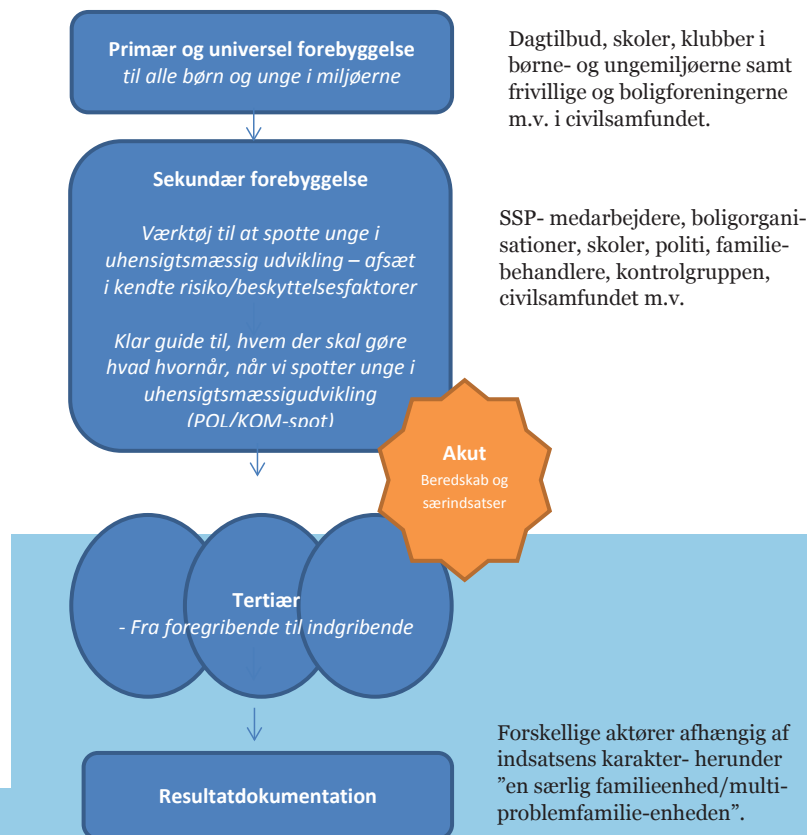
Overgangen fra ung til voksen er en selvstændig udfordring. Vi ser derfor et behov for, at der arbejdes med en tværgående organisering mellem de tre forvaltninger, Børn- og Ungeforvaltningen, Social- og Arbejdsmarkedsforvaltningen og Ældre- og Handicapforvaltningen, der samler fokus på udfordringen, forebygger silotænkning, modvirker parallelsystemer og snitfladeforstyrrelser for dermed at sikre en effektiv håndtering af unge i eller på vej til kriminalitet, inden de udvikler sig.

Der er behov for at tænke indsatser innovativt og sammenhængende for at finde plausible og effektive løsninger over for grupperinger af unge kriminelle, unge med risiko- og rusmiddeladfærd, for hvem ungdomsuddannelser og arbejdsmarkedet synes uopnåeligt eller langt ude i fremtiden.

Boligorganisationerne og politi er helt afgørende samarbejdspartner i de sociale udfordringer, som målgruppen

står overfor. Der bør derfor tænkes nyt i det samarbejde, som eksisterer over for målgruppen.

Det er samtidig vigtigt, når der skal udvikles en sammenhængende og stærk organisering, at der skelnes mellem den primære forebyggelse i SSP-regi og den tertiære forebyggelse som er illustreret i nedenstående diagram. Vurderingen er, at vi her i forhold til målgruppen alene taler om tertiær forebyggelse, og at det er i den relation, en ny organisation skal tage sit udspring.



FÆLLES TILGANG, METODER OG PRINCIPPER

Fælles tilgang

Den overordnede anbefaling til det fremtidige princip for samarbejde om målgruppen er: Én fælles indgang ind i kommunen, én organisering med en fælles platform og med et styrket fokus på koordinering af det tværsektorielle samarbejde, så alle i målgruppen, der har behov, får den bedst mulige og sammenhængende kontakt til politi og/eller kommune. Det er væsentligt, at den unge modtager tilbud om hjælp og støtte i et koordineret miljø. Et fælles enstrengt samarbejde mellem forvaltningerne og politiet vil give en større legitimitet hos både den unge, de involverede aktører og samarbejdspartnerne. Samarbejdet skal kunne sikre en koordinering omkring den/de unge og have fokus på en systematisk inddragelse af civilsamfundet, hvor det giver mening og øger legitimiteten omkring samarbejdet over for målgrupperne.

Det anbefales desuden, at ansvaret for opgaven med koordinering af særindsatser (eksempelvis hotspot og koordinationsmødet for Vollsmose) flyttes til den fremtidige organisering. Det vurderes uhensigtsmæssigt, at det er Fritidsafdelingen i Børn- og Ungeforvaltningen, der har ansvaret for en tværfaglig opgave, der skal sikre samarbejdet på tværs af flere forvaltninger i kommunen, politiet og boligorganisationerne.

Anbefalingen understøtter desuden de hollandske anbefalinger om en enstrengt struktur, hvor en enkelt enhed påtager sig koordinering af opgaven. For at give hotspotindsatsen den slagkraft, som den tidligere har manglet, anbefales det at redefinere indsatsen fra én person, der står meget alene, til en særindsats, der bygger på skuldrene af de mange, og samtidig forankre den i den nye organisering.



Metode og principper for organisering

Task Force-gruppen redegør ikke nærmere for en fremtidig organisering, idet det anbefales, at der udvikles en samlet organisering af de samlede sociale udfordringer i Vollsmose. Konkret beskrives der en samlet organisering i Spor 1. Vi vil her alene fremhæve de principper og anbefalinger, som vi mener, der skal lægges vægt på i en ny organisering, for at kunne tackle den fremtidige indsats over for målgruppen.

Forslag til generelle principper for arbejdet:

- Organiseringen skal være tydelig, koordineret og have klar kompetencefordeling
- Den skal være én enstrengt og entydig indgang til kommunen
- Den skal arbejde med målgruppen ud fra objektive kriterier
- Særlige indsatser skal sikres en god og effektiv kobling til normalsystemet
- Organisering og kommandoveje skal bygge på funktioner frem for personer
- Den skal have stærke koblinger mellem kommune, boligorganisationer, politi og civilsamfund
- Den skal have fokus på inddragelse af de unge i løsningerne
- De unge, deres forældre eller andre voksne skal være medskabende af løsningerne og ansvarliggøres
- Indsatser skal i videst muligt omfang bygge på evidens og lære af resultaterne
- Metoderne skal både være anerkendelse og konsekvens – ”både skovl under og hånd over”
- Vi skal se indsatsen i et borgerperspektiv uden skelen til alder.

INDDRAGELSE AF CIVILSAMFUNDET

Civilsamfundet

Den hidtidige kriminalitetsforebyggende indsats har vist sig ikke at være tilstrækkelig til at kunne nå målgruppen, de unge mænd som lever i kanten af samfundet og ofte kommer direkte i konflikt med samfundet. Samfundet og dermed kommunen som offentlig myndighed har ofte svært ved at skabe den nødvendige og stabile kontakt de unge. For at få ny inspiration og en bedre adgang til anderledes løsninger, vil et tættere samarbejde med beboere i Vollsmose være af stor betydning.

Odense Kommune har i Ny virkelighed - Ny velfærd beskrevet følgende tre indsatsområder: Samarbejde, Forebyggelse og Fællesskaber. Odense kommune ønsker generelt at styrke og mobilisere civilsamfundets ressourcer til at løfte opgaver, som i dag løses af kommunen. Det betyder at borgernes rolle fremover vil være som medskabere eller partnere til at styrke civilsamfundet. Under overskrifter "Fællesskaber" fokuseres der på, at mange løsninger skal findes lokalt. Her tænkes ikke på, at ansvaret for den sociale indsats overfor de unge skal overdrages til borgerne, men at borgerne med deres lokale kendskab og engagement kan være med til understøtte unges liv i en positiv retning. Det er derfor væsentlig, at der fremadrettet fokuseres på, at skabe et dialogbaseret og tillidsskabende samarbejde mellem forvaltning og ressourcestærke nøglepersoner, foreninger og netværk.

I forbindelse med udredningsarbejdet har der været afholdt møder med såvel enkelt personer fra Vollsmose, lokale beboerdemokrater, og desuden har vi modtaget bidrag fra nøglepersoner med kontakter i Vollsmose.

Mange peger på, at de gerne ville være mere deltagene i indsatsen overfor de unge, der laver ballade og også overfor de mindre søskende, som er på vej i en uhenigtsmæssig retning.

Beboerne fortæller, at de ofte undlader at reagere, når de ser en unge eller en gruppe, der har en dårlig opførelse. Årsagen er som regel, at de ikke tør gribe ind, da der er en angst for at blive generet eller direkte truet med, at "I skal blande sig uden om for ellers...!". Der efterlyses støtte til, at kunne mobilisere de lokale kræfter, ikke mindst ved at der skabes kontakt til de unges forældre, der kan være nøglen til forandring.

Mere konsekvens overfor de få!

Der efterlyses både fra beboerne og fra professionelle en langt mere konsekvent holdning til de unge fra kommunen og politiet. Den nuværende tilgang fra kommunen og politiets side opfattes af den hårde kerne og randgruppen, som tegn på manglende styrke. Samtidig opfattes denne tilgang af mange familier og borgere både som udtryk for afmagt og i langt større grad, som manglende evne og vilje til at løse problemerne. De fleste deler en respekt og forståelse for lovgivningen og den enkelte borgeres retssikkerhed, men er samtidig frustrerede over at opleve, at der ikke gribes ind øjeblikkeligt. Der savnes en langt mere konsekvent tilgang overfor de unge.

Flere udtrykker bekymring for cocktailen af unge, der forlader folkeskolen uden basale skolekundskaber og dermed har meget begrænsede muligheder for at komme ud på arbejdsmarkedet. Årsagen er, at mange

voksne og dermed forældre har en "forsørgermentalitet", lav uddannelse og indsigt og forståelse for samfundsforhold og viden om politik. Der ses et særligt behov for, at forældre og voksne i nærområdet bibringes større indsigt i samfundsforhold og forståelse for, hvilken tilgang der er nødvendig overfor de unge.

De forhenværende helhedsplaner har alle arbejdet med borgerinddragelse på hver deres måde. Samlet ses der en stor mobilisering af aktive borgere i Vollsmose enten gennem deltagelse i konkrete mindre projekter eller i længere forløb som eksempelvis Bydelsmødre eller Miljøambassadører. Kvarterløft (2001 - 2007) udgav ved afslutningen et ressource atlas over de mange netværk og foreninger m.v. der eksisterer i Vollsmose. Samlet pegede det på en meget stor civil ressource der kunne mobiliseres yderligere. Den nye helhedsplan "Vollsmose 2020" tager denne tråd op og har i samarbejde med borgerne i Vollsmose sat fokus på civilsamfundet både med eksempelvis indsatser "Inddragelse af civilsamfundet", "Ungeindsats og Ungdomsråd" og "Presseindsats - aktiv pressegruppe af beboere i Vollsmose".

Anbefalinger

Det anbefales, at Odense arbejder for, at mobilisere civilsamfundet, således at Vollsmose i lighed med andre boligområder tager ansvar for sine børn, unge, voksne og ældre. Det anbefales endvidere, at Odense Kommune understøtter etableringen af Natteravne og lignende tiltag fra borgerne.

Desuden anbefales det, at lokalsamfundet på sigt tager markant og synlig afstand fra den hårde kerne og samtidig i større udstrækning anmelder forbrydelser til politiet.

FORSLAG TIL BEREDSKABSPLAN FOR VOLLSMOSE

Nuværende beredskabsplan

Odense Kommune har tidligere udarbejdet en beredskabsplan med udgangspunkt i episoder i Vollsmose. Beredskabsplanerne har haft fokus på såvel håndtering af selve episoderne og kompenserende handlinger over for de berørte som tackling af medierne. Vollsmose-sekretariatet udarbejdede en beredskabsplan i forbindelse med "terrorsagen" tilbage i 2006. I forbindelse med nedlæggelsen af Vollsmosesekretariatet i 2007 overgik ansvaret for beredskabsplanen til Børn- og Ungeforvaltningen. Beredskabet har været knyttet til den organisering, der har haft til opgave at følge udviklingen i de kriminelle miljøer. Beredskabet har i perioder været kaldt mandagsmødet. Efterfølgende lå organiseringen under hotspotchefen og senest i den midlertidige organisering, koordinationsudvalget under Fritidsafdelingen.

Udfordringer

I dag er indgangen til kommunen i akutte sager baseret på én person. Objektivt set er denne ordning yderst risikabel og bør hurtigst muligt laves om. Opdraget er, at Task Force-udredningen skulle udarbejde en ny samlet beredskabsplan, men idet der i såvel udredningens Spor 1 og Spor 2 anbefales at reorganisere driftshåndteringen i Vollsmose, ser vi en udfordring i, at der udarbejdes en beredskabsplan med afsæt i den eksisterende organisering.

Anbefalinger

Det anbefales i stedet for, at der udarbejdes en beredskabsplan, der sikrer én indgang til kommunen med afsæt i den nye organisering. Udarbejdelsen bør ske i et tæt samarbejde med politiet, boligorganisationerne, brandvæsenet og relevante forvaltninger. Indtil der foreligger en ny beredskabsplan anbefales det, at den midlertidige organisering ved Koordinationsudvalget fortsætter i en overgangsperiode.

EN SÆRLIG TAK TIL...

I forbindelse med udredningsarbejdet har der været trukket på mange medarbejders viden om målgruppen, indsatser, generelle viden om området og egne ideer og forslag til såvel konkrete indsatser som organisering. Vi vil gerne rette en tak til de mange bidragsydere. Det har desværre ikke været muligt at få alt med, men materialet vil blive givet videre til de, der fremover skal udvikle den fremtidige indsats og organisering. Vi vil gerne rette en særlig tak til de op mod 40 nøglepersoner, der har

deltaget i de to afholdte temamøder om "Task force-Vollsmose". En særlig tak til de beboere fra samarbejdsrådet og målgruppen, der har villet bruge tid på dialog. En tak til Task force-gruppen for sparring, koordinering og input. Samt en tak til VISO for et fantastisk rådgivningsforløb og udredningsarbejde om målgruppen med håb om fortsat samarbejde med udviklingen af Kom-Spot.

BILAG



Hidtidige indsatser og erfaringer fra Holland og Danmark

Indledning

Det følgende er en gennemgang af de indsatser, der retter sig mod målgruppen. Ikke alle indsatser er alene rettet mod målgruppen, men retter sig mod unge generelt og ikke kun for unge i Vollsmose. Vi har valgt også at beskrive ”indsatser”, hvor der mere er tale om metoder eller sanktioner for at give et bredere indblik i de muligheder, der i dag eksisterer over for målgruppen. Indsatserne er opdelt efter forvaltning. Det har ikke været muligt at udarbejde en samlet oversigt over udgifterne over for målgruppen. Vi vil her henvise til ”Krone til Krone”-analysen fra spor 1.

Beskrivelserne er udarbejdet i samarbejde med Børn- og Ungeforvaltningen og Social- og Arbejdsmarkedsforvaltningen.



Nuværende kommunale indsatser, såvel normaldrift som projekter

Borgmesterforvaltningen

Flyttehjælp

Flyttehjælpsindsatsen er en målrettet indsats over for familier og/eller lokalområder, der kan profitere af, at en familie flytter til en anden bolig. Udover den fysiske flytning bygger indsatsen på, at familier indgår en aftale/kontrakt om, hvad flytningen skal medføre af ændringer for familien, eksempelvis i relation til fritidsaktiviteter, uddannelse, beskæftigelse, behandling m.v.

Målgrupperne for tilbuddet er familier, der er så belastende for lokalområdet, at en flytning vil bidrage til bedre trivsels- og udviklingsmuligheder for lokalområdets øvrige beboere, samt familier der opfylder et eller flere af de kriterier, der i dag danner baggrund for udpegningen til ghettoområde.

Indsatsen tilbydes til op mod 25 familier om året i en 4-årig periode. Der er p.t. 24 på listen over familier, der kan profitere af tilbuddet. 3 familier har et konkret tilbud liggende. I det første år er 8 slettede af listen, 8 har taget imod tilbuddet og er flyttet til et nyt boligområde. Social- og arbejdsmarkedsforvaltningen

Social- og arbejdsmarkedsforvaltningen

”Tag fat om din fremtid”

Tag fat om din fremtid er et samarbejde mellem Social- og Arbejdsmarkedsforvaltningen og Børn- og Ungeforvaltningen, som understøtter Ungestrategien. Indsatsen er et individuelt tilrettelagt forløb med fokus på uddannelse/ job med en mentor tilknyttet. Der samarbejdes med UUU. Projektet er pt. organisatorisk knyttet til Nettet.nu. Målgruppen er nydanske unge mænd med uhensigtsmæssig adfærd og ofte en kriminel baggrund. De unge har typisk ringe skolekunderskaber, afbrudte forløb på f.eks. erhvervsuddannelser og/eller misbrugsproblemer.

17 personer har været indskrevet i indsatsen og 12 har haft et stabilt fremmøde. Tag fat om din fremtid vurderer, at en udvikling af samarbejdet med Syddansk Erhvervsskole og skabelsen af et bedre samspil mellem beskæftigelse og relevante uddannelsesinstitutioner vil optimere resultaterne.

Nettet. Nu

Nettet.nu er et beskæftigelsesprojekt jævnfør lov om aktiv beskæftigelsesindsats. Det er et forløb med holdundervisning og vejledning, med henblik på forberedelse til job, uddannelse eller valg af uddannelse.

Målgruppen er unge under 30 år, der er på kontanthjælp og ligger i matchgruppe 1 og 2. Der er især tale om unge mænd, der er marginaliserede, kriminelle eller kriminalitetstruede unge og flere med misbrugsproblemer.

En intern opgørelse viser følgende resultater: I 2011 har der været indskrevet 56, og i 2012 indtil d.d. har der været 52 indskrevet. Ud af de 108 indskrevne har 32 fået virksomhedspraktik, 3 er kommet i ordinært job og 15 er startet uddannelse. De resterende 57 deltager er enten ophørt eller afsluttet til andet.



EXIT-program

Den tværgående rådgivning i Odense er oprettet for at hjælpe kriminelle borgere ud af det særligt kriminelle netværk og miljø. Det drejer sig primært om rådgivning med henblik på, at borgeren selv tager ansvar for udviklingen.

Målgruppen for EXIT-program er borgere, der direkte eller indirekte er involveret i kriminalitet, og som oplever særlige barrierer forbundet med at træde ud af det kriminelle netværk.

Der har været vurderet 7-8 personer. 4 har ønsket indsatsen, og 2 har gennemgået et helt forløb. Af de 2, der har gennemgået et helt forløb, er den ene tilbage i det gamle miljø.

EXIT-programmet vurderer, at resultaterne kan forbedres, hvis den faglige gruppe kan reservere mere tid til opgaven og dermed være mere opsøgende.

Jobteam Øst/Bølleprojektet

Bølleprojektet sikrer håndholdt indsats og rådighedsafklaring af de indskrevne borgere. Målgruppen er borgere, der er kriminelle kontanthjælpsmodtagere. Der er pt. én person indskrevet.

Evalueringsforegår som jævnlige statusopgørelser til rådmanden, og der ses en økonomiske besparelse. Vigtigste barriere er, at der kun er én ansat, og det derved ikke er sikkerhedsmæssigt forsvarligt at henvise mere end en borger ad gangen. Bølleprojektet vurderer, at sammenlægning med andre indsatser og sikring af passende lokalitet kan forbedre resultaterne.

Kontrolgruppen

Kontrolgruppen samarbejder og understøtter på tværs af forvaltningerne i forhold til bekæmpelse af socialt bedrageri. Kontrolgruppen udarbejder indstillinger til afgørelser om stop og tilbagebetaling af sociale ydelser på baggrund af de oplysninger, som de modtager fra andre afdelinger i kommunen og eksterne samarbejdspartnere som f.eks. politiet. Hvor der er grundlag for det, anmelder Kontrolgruppen borgerne for socialt bedrageri til politiet.

Kontrolgruppen vurderer, at indsatserne kan bidrage til at skabe en mere sammenhængende og konsekvent linje over for de mest kriminelle borgere. I forlængelse heraf bør samarbejdet mellem kommunens forvaltninger om de mest kriminelle borgere, deres familie og omgangskreds generelt understøttes.

Top 20-listen

25 særligt udvalgte borgere sagsbehandles med fokus i afsnittet "Livsstilsændring og træning af jobkompetencer". Indsatsen er ensartet, og der sanktioneres maksimalt ved udeblivelse.

Målgruppen er de 25 kontanthjælpsmodtagere, som i SSP+ samarbejde er udvalgt på baggrund af et behov for særlig opmærksomhed grundet særdeles utilpasset adfærd. Aktuelt er der 11 aktive, resten afsoner eller er sanktioneret og modtager derved ikke kontanthjælp.

Som ventet profiterer målgruppen af de faste og strukturerede rammer, og trusler er minimerede. Borgerne profiterer derved også af sanktionerne. Top 20 listen vurderer, at indsatsen kunne forbedre sine resultater, hvis der fandtes tilbud, som kunne rumme borgerne!

Børn- og Ungeforvaltningen

Friheden (Værested)

Værested er etableret som alternativ til at opholde sig på Bøgetorvet. Der er ansat 5-6 voksne primært ”storebrødre - rollemodeller” (deltid), som sørger for åbning af lokalerne, understøtter fælles aktiviteter og de unge i deres individuelle liv.

Målgruppen er unge, som på eget initiativ ønskede at få styr på tilværelsen, hjælp til uddannelse, bolig og ”livet” i det hele taget, med ønske om at bevare netværket og finde gode aktiviteter, som ikke er ødelæggende for andre. De unge er bekymrede for overgangen fra Børn- og Ungeforvaltningen til Social- og Arbejdsmarkedsforvaltningen ved tanken om, at der ikke er nogen støtte at få efter det fyldte 18. år, når de eksempelvis modtager SU.

De unges vurdering af fremtidig indsats er, at der kommer en accept af, at der også er behov for tilbud efter det fyldte 18. år, og at ikke alle magter at spørge efter hjælpen. Desuden foreslås mentorer, der er nærværende i forhold til de unge også efter det 18. år.

Tag fat om din fremtid (Social- og Arbejdsmarkedsforvaltningen/Børn- og Ungeforvaltningen)

En indsats under Børn- og Ungeforvaltningen og Social- og Arbejdsmarkedsforvaltningen. Beskrevet under Børn- og Ungeforvaltningens indsatser.

Den helhedsorienterede gadeplansindsats

Den helhedsorienterede gadeplansindsats er en koordineret og opsøgende kriminalitetsforebyggende indsats over for kriminelle og kriminalitetstruede unge med involvering af deres familier. Målet er at afbryde målgruppens uorganiserede tilværelse og evt. kriminelle karriere, samt at arbejde med gruppens fascination af og evt. tilknytning til bandemiljøet. Ligesom det er vigtigt at sikre den enkelte en sammenhængende fremtidssikret hverdag med en ungdomsuddannelse som en realistisk målsætning.

Målgruppen er på 30 kriminalitetstruede eller kriminelle drenge/unge mænd mellem 15-24 år, som bor langs Vollsrose Allé eller har tilknytning til unge på Alléen.

I første projektår gennemførte ingen 9 måneder. I andet projektår (2011-2012) har 22 gennemført 9 måneder, og yderligere 7 har været indskrevet. Vurderingen er, at projektet rykker målgruppen positivt i forhold til projektets mål. Flere unge får lukket deres Børn- og ungesag, og alle motiverede unge har fået fritidsjob.

Ungdomssanktioner

Ungdomssanktion er en dom, man får i retten, og som betyder, at man skal underlægge sig kommunens behandling i to år. Den består af 3 faser: 1) sikret institution i max. 2 måneder, 2) Socialpædagogisk opholdssted i max. 12 måneder, og 3) Egen bolig/hjemgivelse op til de i alt 24 måneder.

Målgruppen er unge mellem 15 år og 17 år, som har begået strafbare handlinger, der giver minimum 30 dages og max 18 måneders fængsel. Fra 2007 har der været en nedgang i antallet af unge, som er idømt ungdomssanktion. Pt. får 4 unge om året idømt ungdomssanktion.

Der foretages evaluering i forbindelse med de afholdte opfølgninger af handleplan. De ”positive forløb” er kendetegnet ved fortsat uddannelsesforløb, arbejde, sunde fritidsaktiviteter, ingen misbrug og et godt netværk. De ”negative forløb” er kendetegnet ved ny kriminalitet, ringe uddannelsesforløb, misbrug, dårligt netværk, dårligt samarbejde med opholdssteder samt sagsbehandler og koordinator.

Helhedsorienteret familieindsats

Den helhedsorienterede familieindsats er en behandlingsmodel med én familiekontaktperson, der koordinerer alle indsatser i familien.

Målgruppen er familier, hvis børn er sekundært traumatiseret pga. forældres krigsoplevelser, og hvor forældrene er diagnosticeret PTSD. Det drejer sig primært om familier med anden etnisk baggrund end dansk med børn i alderen 0-18 år. Der er ca. 15-20 familier på årsbasis. Der er ikke foretaget evaluering i forhold til metoden.

Op mod 50 % af medarbejdernes tid går med kontakt til øvrige offentlige instanser. Den helhedsorienterede familieindsats vurderer, at faste kontaktpersoner med myndighed i forskellige offentlige institutioner samt kontinuitet i hele myndighedsfeltet kan optimere resultaterne.

Forældrepålæg

ServiceLOVEN giver kommunen mulighed for at give forældremyndighedsindehaveren et forældrepålæg, når der er risiko for, at et barns eller den unges udvikling er i fare, og det vurderes at bero på, at forældremyndighedsindehaveren ikke lever op til sit forældreansvar.

Pålægget kan gives i forbindelse med, at barnet eller den unge f.eks. har ulovligt skolefravær, at undervisningspligten ikke opfyldes, begået kriminalitet af et vist omfang eller en vis grovhed, alvorlige adfærds- eller tilpasningsproblemer, eller at forældremyndighedsindehaveren nægter at samarbejde med de relevante myndigheder om løsningen af barnets eller den unges problemer.

Ideen er, at pålægget skal angive en eller flere konkrete handlepligter for forældremyndighedsindehaveren, som skal være egnede til at bidrage til en løsning af barnets eller den unges problemer. Det kunne f.eks. være at sikre barnets eller den unges fremmøde i skolen ved personligt at følge barnet eller den unge i skole, deltage i forældremøder og konsultationer vedrørende barnets eller den unges skolegang, sikre barnets eller den unges deltagelse i konkrete fritidsaktiviteter ved at følge barnet eller den unge til det pågældende sted, eller sikre at barnet eller den unge er hjemme på et nærmere fastsat tidspunkt.

Odense kommune har for 2011 og 2012 afgivet 11 forældrepålæg. Desuden er der i mange sager orienteret om muligheden for pålæg – en orientering der også har en effekt. Det betyder, at forældre bliver forelagt i mange sager, uden at det når til konkret pålæg, men ved viden om det samarbejder familie, og/eller der sker en forandring.

Ungepålæg

ServiceLOVEN giver kommunen muligheden for at give ungepålæg til et barn eller ung i alderen 12-17 år, når barnet eller den unge har adfærdsproblemer eller udvikler negativ adfærd af en sådan karakter, at der er risiko for, at barnets eller den unges udvikling er i fare, og når det vurderes, at et frivilligt samarbejde med barnet eller den unge og forældremyndighedsindehaveren om støtte ikke er tilstrækkeligt til at afhjælpe barnets eller den unges problemer. Ungepålægget kan bruges i forbindelse med f.eks. ulovligt skolefravær, eller at undervisningspligten i øvrigt ikke opfyldes, begået kriminalitet af et vist omfang eller en vis grovhed, alvorlige adfærds- eller tilpasningsproblemer eller manglende samarbejde med de relevante myndigheder. Ungepålægget skal angive en eller flere konkrete handlepligter for den, det drejer sig om, og som vurderes at være egnede til at bidrage til en løsning.

Odense kommune har anvendt ungepålæg en enkelt gang. Der bliver som for familiepålæg orienteret om muligheden, og tit har dette i sig selv en virkning. Ungeafsnittet angiver, at den manglende anvendelse skal ses i lyset af, at en manglende efterlevelse fra den unges side ikke giver mulighed for nogen sanktion. Derfor opleves pålægget for uanvendelig og for en upædagogisk bestemmelse.

Ungerådslagning

Princippet for afholdelse af Ungerådslagning er, at de unge er specialister i egne problemer og derfor selv peger på løsningen af deres problemer sammen med deres netværk uden tilstedeværelse af professionelle.

Målgruppen er blandt andet wannabes og randgruppen. Der er indskrevet 18 personer. Ungerådslagninger har været afholdt cirka en gang månedligt siden januar 2012. Halvdelen var aktiveret i uddannelse eller job, da de startede, og alle er nu aktiveret, undtagen en, der sidder varetægtsfængslet.

Det er en udfordring, at gruppen af drenge både er over og under 18 år. Samarbejdet mellem de forskellige forvaltninger og afsnit har været trægt. Det har ligeledes været en meget stor udfordring, at der ikke er afsat økonomiske ressourcer. Ungeafsnittet vurderer, at der er påkrævet samarbejde og finansiering afsnit og forvaltninger imellem, således at alle er fælles ansvarlige for de unge, der deltager.

Kriminalpræventive samtaler

Kriminalpræventive samtaler afholdes med børn og unge samt deres forældre i sager, hvor barnet/den unges adfærd vækker bekymring. Typisk identificeres disse forhold i Skole, Socialforvaltningen og Politi -regi.

Målgruppen er børn/unge, der ikke er registreret i kriminalitet – men optræder som antrufne på politiets PolMap Lister (wannabes), og der foretages cirka 40-50 samtaler i Vollsmose pr. år.

SSP vurderer, at forældre efterfølgende tager ansvar og den ung dermed undgår at blive registreret for en kriminel handling senere. Indsatsen bliver nu anvendt mere systematisk – såvel individuelt som i gruppesammenhænge. Dette fokus skal fastholdes.

Hjemmebesøg i forbindelse med registreret kriminalitet

Alle børn/unge under 18 år, der registreres i kriminalitet, aflægges et hjemmebesøg, hvor man sammen med barnet/den unge drøfter hændelsen - og undersøger, hvordan barnet har det i forhold til hjem/skole/fritid.

I 2011 er der registreret 67 børn og unge under 18 år. Samtlige er besøgt, og genbesøgt i forbindelse med recidiv, samt i sager, hvor der arbejdes forebyggelsesmæssigt med familien for at hindre behov for foranstaltninger. Der ses kun recidiv i ca. 9 % af sagerne efter hjemmebesøg - jævnfør Kriminalitetsstatistikken. Familiernes genbesøges ved fornyet kriminalitet.

Koordinering af indsatser under og over 18 år (banderådsmøde og fokusmøder)

Koordinationsudvalget udgør en midlertidig tværgående indsats med repræsentanter fra kommune og politi (i forbindelse med ophør af hotspotindsats), der har fokus på grupperinger og bander. Opgaven er at sikre koordinering og videndeling i forhold til de lokale SSP-udvalg samt identificere og kortlægge unge med bekymrende adfærd.

Målgruppen er den hårde kerne/randgruppen og wannabes. Der er ikke foretaget evaluering af indsatsen, da det er en midlertidig foranstaltning, der afventer politiske beslutninger på baggrund af anbefalinger i nærværende rapport.

Koordinationsudvalget ser en udfordring i de to forskellige lovgivninger, der er arbejdsgrundlag for Social- og Arbejdsmarkedsforvaltningen og Børn- og Ungeforvaltningen. Koordinationsudvalgets vurdering er, at fremtidig koordinering optimalt bør foregå ud fra en fælles enhed bestående af sagsbehandlere fra Social- og Arbejdsmarkedsforvaltningen og Børn- og Ungeforvaltningen, placeret fysisk sammen.

Ungeafsnittets specialenhed (3 socialrådgivere)

Ungeafsnittet (15-18 år) er en del af Børn-og Ungesocialrådgivningen i Børn-og Familieafdelingen.

I Ungeafsnittet er der ansat 23 socialrådgivere, 1 ungdomssanktionskoordinator (§74A), 2 teamledere og 1 funktionsleder til at varetage den sociale myndigheds-sagsbehandling i henhold til Serviceloven for ca. 890 unge i hele Odense. I ungeafsnittet er desuden en specialenhed med 3 medarbejdere, der sagsbehandler de til enhver tid 90 mest kriminelle unge under 18 år.

Ungeafsnittet foretager §50-undersøgelser, iværksætter §52, stk. 3-foranstaltninger, følger op på foranstaltningerne og afslutter disse, når formålet er opnået, eller når den unge fylder 18 år, og evt. overdrages til Social- og Arbejdsmarkedsforvaltningen.

Misbrugsforebyggende samtale

Formålet med misbrugsforebyggende samtaler er at give råd og vejledning til unge, der har en problematisk brug eller et misbrug af illegale rusmidler. Målet er at motivere målgruppen til ophør med misbrug samt vurdere evt. behandlingsbehov med evt. henvisning til misbrugscenter.

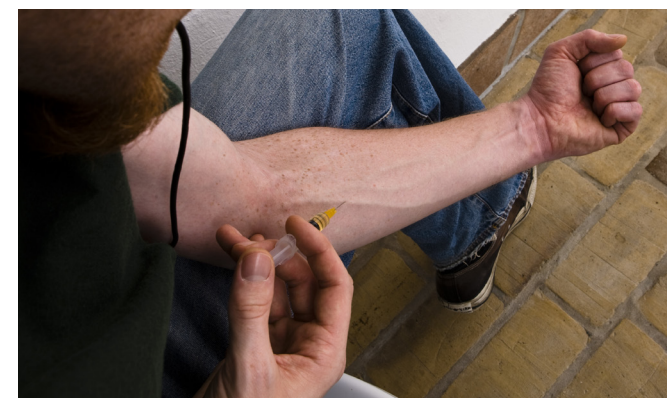
Målgruppen er unge med et problematisk forhold til illegale rusmidler samt unge med et egentligt misbrug. Inden for sidste år har der været 10 motiverende forløb (wannabes) og 10 henvisninger til behandling.

Det vurderes, at Vollsmoses beboersammensætning udgør en udfordring på området, grundet syn på behandling af rusmiddelproblemer, idet problemet er tabu i langt højere grad end i etnisk danske familier. En re-vurdering af en specifik strategi til denne særlige gruppe herunder involvering af videndeling i 6-By regi vurderes at kunne optimere resultaterne.

ATA -X (Alternativ til anbringelse ekstra)

I ATA-X arbejdes der med intensiv, kompenserende familiebehandling og praktisk pædagogisk bistand ifølge SL- § 52.3.2. og § 52.3.3. Indsatsen starter d. 1.11.2012.

ATA -X retter sig mod familier med anden etnisk baggrund end dansk. Den udvidede indsats retter sig mod familier med kulturelle og sproglige barrierer, der vanskeliggør integration i det danske samfund - herunder børnerige familier med risikofaktorer såsom kriminalitet, tvangsægteskaber og alvorligt traumatiserede forældre. ATA-X yder særlig støtte til forældrene i opdragelsen af børn, eksempelvis for at sikre, at større søskendes kriminalitet ikke videreføres til yngre børn, samt sikre at der arbejdes kompenserende i et omfang, så risikoen for sekundære traumer mindskes hos børnene.



Kontaktpersonordning

Kontaktperson er en social hjælpeforanstaltning jf. servicelovens §52, stk. 3, nr. 6. En kontaktperson kan udpeges til den unge, når det efter en §50-undersøgelse er vurderet, at den unge har behov for en fast voksenkontakt, som den unges familie ikke anses at kunne opfylde. Kontaktpersonens opgave er at yde støtte på det nære personlige plan ved at være til rådighed. Kontaktpersonen kan have mange forskellige funktioner, herunder at motivere til fritidsaktiviteter, arbejde uddannelse, og skal samtidig kunne stille krav til og korrigere eller om nødvendigt stoppe den unge, hvis der udvises uacceptabel adfærd. Det er derfor også helt afgørende, at der etableres det helt rigtige match mellem den unge og kontaktperson for, at foranstaltningen får en positiv virkning. Kontaktpersonen skal kunne opbygge en relation til den unge, som herefter skal bruges professionelt til at skabe positiv udvikling hos den unge.

Det udarbejdes en kontrakt mellem kontaktpersonen og Ungeafsnittet, hvori arbejdsopgaverne beskrives og aflønning aftales. Der aflønnes med X antal vederlag, alt efter opgavens omfang, hvor 1 vederlag svarer til 1 times ugentlig kontakt med den unge. Der er teoretisk set ingen nedre grænse for hvornår der kan etableres en kontaktpersonordning. Kontaktperson er én af de få hjælpeforanstaltninger, der kan forlænges ud over det fyldte 18. år og frem til den unge fylder 23 år.

Analyse/vurdering

Under gennemgangen af de indsatser, der er særligt målrettede målgruppen, eller som målgruppen har benyttet i særlig grad, ser vi en specifik udfordring i forbindelse med overgangen fra det 17. til det 18. år, hvor borgeren overgår fra Børn- og Ungeforvaltningen til Social- og Arbejdsmarkedsforvaltningen og dermed også bevæger sig fra én lovgivning til en anden.

De to forskellige lovgivninger danner samtidig grundlag for forskellige tilgange til borgerne. Hvor tilgangen til unge under 18 år er, at "systemet" tager ansvar for at iværksætte foranstaltninger i modsætning til efter det 18. år, hvor borgerne forventes selv at være i stand til at navigere i det kommunale system og motivere sig selv til at tage ansvar for eget liv.

Særligt er der en udfordring i forhold til at sikre opfølgning på indsatser, som iværksættes et sted, hvorefter borgeren overgår til en anden forvaltning eller til en anden indsats.

Øget samarbejde og koordineringen af de enkelte indsatser er væsentlig for at opnå optimal effekt/resultat af de indsatser, der iværksættes. Desuden er der generelt mangel på systematisk evaluering af indsatser med henblik på at opnå helhedsorienterede foranstaltninger, der optimerer borgerens vilkår på lang sigt.

Fysiske indsatser som er med til at minimere målgruppens u hensigtsmæssige udfoldelsesmuligheder

Indledning

Målgruppen har ved deres tilstedeværelse på særlige lokationer i Vollsmose og andre steder i byen og ved deres adfærd ofte skabt usikkerhed og utryghed hos den almindelige borger. Dette er et forhold, der har eksisteret gennem mange år og været forsøgt minimeret på forskellig måde.

I det følgende redegøres for tidligere initiativer og fremtidige muligheder.



Nuværende forhold, såvel normaldrift som projekter

Tryghedsundersøgelse

Undersøgelsen er lavet i regi af Tryk By og er et væsentligt bidrag til at sætte tryghed på dagsorden og til at få mere viden om tryghed i Odense. Den ny viden skal bruges til, at gøre Odense til en endnu tryggere by. Undersøgelsen har resulteret i et Tryghedsbarometer, der ikke alene måler den registrerede kriminalitet, men også hvilken effekt kriminaliteten har på borgernes oplevelse af tryghed i hverdagen. Dette gøres ved at spørge borgerne om, de har været udsat for kriminalitet (udsathed) og om, de oplever deres nabolag som trygt (nabolagsproblemer). Borgernes vurdering på disse to områder sammenholdes derefter med politiets anmeldelsestat.

Resultatet af tryghedsmålingerne vil blive brugt som et parameter i forhold til at fastsætte mål, prioritere og målrette indsatser. Målingen er gennemført april 2012 og resultaterne forelå i august 2012. Generelt er der stor tryghed i hele Odense. Vollsmose er et område ud af 13 områder i barometeret og her var trygheden lidt mindre i dagtimerne, men omkring de ca. 91 % og om natten noget lavere ca. 71 %.

Kørsel og hastighed

Vollsmose Alle og Åsumvej er begge dimensioneret til langt større trafikbelastning, end der til dagligt er på de to strækninger. Begge veje har således ofte meget lidt trafik, og derved øges muligheden for at køre på strækningerne med høj hastighed. Omkring 2005 blev der etableret to rundkørsler og lyskryds på Vollsmose Alle og efterfølgende er der etableret chikaner, der reducerer Åsumvejs nordlige side til ét spor. I november måned 2012 er den sydlige side af Åsumvej ligeledes forsøgt reduceret.

I forbindelse med tryghedsundersøgelsen og gennem interview med beboere er det dokumenteret, at hastigheden stadig er høj på de to strækninger, og opfattelsen er, at det især er målgruppen, der overtræder hastighedsbegrænsningerne, der ingen respekt har for andre trafikanter.

Belysning og kørsel på stier i Vollsmose

Forvandlingen af kommunes grønne arealer påbegyndtes i 2000. Målet var at ændre området fra et lukket og tilgroet skovområde til en stor og åben bypark med mange faciliteter. Meget er nået. Underskoven holdes nede, der er foretaget opgradering af flere af stierne, og der er mange steder opsat ny belysning. Men der er stadig steder, der ifølge beboerne føles utrygge. Især hovedstien langs Åsumparkerne er dårligt oplyst, og de mange træer lukker af for den sammenhængende belysning.

Samlingssteder

Bøgetorvet er for mange blevet indbegrebet af opholdssted for målgruppen. Området er, som en beboer udtrykker det, blevet "besat" af målgruppen. Nogle af de handelsdrivende har fordel af de unge - andre det modsatte. Men samlet stigmatiserer Bøgetorvet Bøgeparken og giver hele bebyggelsen et dårligt ry, som bl.a. resulterer i, at mange beboere føler sig utrygge ved at passere. Desuden oplever boligorganisationen udlejningsvanskeligheder i området.

Forebyggende overvågning

I forbindelse med den statslige "initiativaftale" blev der søgt om midler til etablering og opgradering af TV-overvågning på to strategiske steder i Vollsmose. I forbindelse med den nærmere analyse af de to steder blev det klart, at der eksisterer forskellige typer af TV-overvågning i såvel boligbebyggelserne og centerområdet som i de kommunalt ejede bygninger. Der eksisterer ikke en ensartet tilgang til TV-overvågning.

TV-overvågningen under Initiativaftalen er første opstillingssted ved klub Ragnarok, Vollsmose Alle 16 ,i tilknytning til Egeparkens eksisterende overvågning. Klub Ragnarok er en ungdomsklub, der er et naturligt samlingssted for målgruppen. Ragnarok har været udsat for hærværk og lignende. Renoveringen og udvidelsen af TV-overvågning ud i det offentlige rum er etableret.

Det andet opstillingssted var planlagt fra Bøgeparken til Idrætslegepladsen (på offentligt areal) som en forlængelse af udvidet overvågning omkring Bøgetorvet. Men da der pågår drøftelse om ændring af Bøgetorvets anvendelse, er opstillingen sat i bero.

Ønsket med TV-overvågning er at reducere antallet af straffelovsovertrædelser og at øge trygheden i området.

Erfaringer fra Holland

Baggrunden for erfaringerne

Udvalget for Boligområder og Tryk By, og inviterede gæster, var på inspirationstur til Rotterdam og Amsterdam den 24.-27. oktober 2012. Overskriften for inspirationsturen var "Udsatte boligområder og kriminalitetsbekæmpelse i Holland".

Formålet med turen var dels at høre om tilgange til bekæmpelse af kriminalitet samt at se og høre om boligområdet Biljmermeer. Der er en række gennemgående metoder og virkemidler i den hollandske tilgang til arbejdet med kriminalitetsbekæmpelse og forebyggelse, som kan inspirere i tilgangen og udviklingen i Vollsmose. Den hollandske velfærdsmodel adskiller sig dog fra den danske ved, at der er mange private velfærdsaktører, som samarbejder med det offentlige inden for politisk og administrativt fastsatte rammer. De mange aktører på velfærdsområdet skaber andre typer af koordineringsudfordringer end de danske. Generelt er der tre forhold, der med fordel kan indgå i tilgangen og indsatserne over for målgruppen i Vollsmose.

- Fokus på data og effektvurdering. Alle indsatsbygger på en integreret problemanalyse foretaget mellem flere relevante parter og bygger på systemer til vidensindsamling og benchmarking.
- Indsatsene er integrerede ud fra princippet "én kommune, én tovholder og én sagsbehandling", der koordineres i en netværksbaseret ledelsesstruktur (den enstrengede tilgang).
- Der arbejdes helhedsorienteret og med fokus på en kombination af empowerment/sociale kontrakter mellem system og den udsatte borger på den ene side og konsekvens/sanktion, når aftaler ikke holdes eller regler overskrides på den anden side.

Hollandske erfaringer med indsats over for målgruppen

"City Marine" (CM)

Kvarter Delfshaven i Rotterdam har siden 2006 haft en særlig indsats "City Marine". Samlet er der 7 City Marines i Rotterdam. De arbejder alle i de mest problematiske kvarterer, hvor de refererer direkte til borgmesteren. Borgmesteren har bemyndiget dem med beføjelser til at opretholde den offentlige ro og orden og sikre tryghed og sikkerhed for borgerne.

En City Marine er byområdets offentlige nøgleperson i forhold til spørgsmål om kriminalitet og tryghed og er koordinerende myndighed for politi, kommune og offentlig anklager. En City Marine koordinerer indsatser og tiltag i en enstrengt struktur mellem kommune, anklager og politi på den ene side, og lokalområdet på den anden side. Når de påbegynder arbejdet i et nyt område, er der stort fokus på at analysere området og tale med beboerne og inddrage dem i løsningerne. En City Marine skal være i stand til at tale med og skabe kontakt til borgere og professionelle.

De første år af programmet var der et særligt budget på 2 mio. euro, og efterhånden som der er skabt større tryghed, er det årlige budget til særlige indsatser nedsat til 200.000 euro til et område med ca. 30.000 beboere.



RIEC

- indsats over for menneskehandel, narkotika, svindel med fast ejendom og hvidvask af penge.

RIEC-organisationen har til opgave at koordinere og styrke kommunernes rolle i kriminalitetsbekæmpelsen. De uddanner kommunerne, støtter dem i brug af lovgivning og styrker samarbejdet mellem kommuner, politi, anklage- og skattemyndigheden. Hovedidéen med RIEC er at udvikle en organiseret forvaltningstilgang til bekæmpelse af organiseret kriminalitet. De klassiske kriminalitetsmønstre (som mafia-strukturer) skal idag suppleres med mere flydende mønstre. Kriminelle arbejder i dag i løst koblede og skiftende alliancer for at optimere deres profit.

Idéen med RIEC er at professionalisere viden, analyse og koordinering mellem alle relevante professionelle parter og samtidig professionalisere kommunernes tilgang til området. RIEC-modellen både fremmer den integrerede tilgang og understøtter samtidig politiets og kommunernes prioritering af deres kriminalitetsbekæmpende arbejde.

The Urban Family, (TUF) - et konkret tiltag over for en særlig kriminel gruppe

TUF opererer i Spangen, et af Rotterdams mest belastede områder, hvor 80-90 procent af borgerne er af ikke-hollandsk afstamning, primært fra de tidligere hollandske kolonier. Projektet fokuserer på alle uanset om de er misbrugere, sælger stoffer, er kriminelle eller prostituerede.

TUF er et initiativ, hvor tidligere bandemedlemmer hjælper nuværende medlemmer ud af kriminalitet og ind i en normaltilværelse. Fem af de tidligere bandemedlemmer arbejder selv med unge bandemedlemmer. De får dem til at gå i skole, og de hjælper dem med at spille en produktiv rolle i deres kvarter.

TUF forsøger i modsætning til normalsystemet, der tilbyder "standard"-job, som målgruppen bare skal tage, at arbejde ud fra de ønsker og muligheder, der er hos den enkelte og i lokalområdet. TUF har en omsætning på 150.000 euro om året, som dækker løn til de 5 unge samt produktion af deres egen musik cd. Alle omkostningerne dækkes ind af de unges indtægter fra musikken. Projektledelsen dækkes af andre.

Tackling organised crime



Information about the National and Regional Centres for Information and Expertise (LIEC/ RIEC)

Hollandske erfaringer med organiseringen over for målgruppen

Kvartercoach-modellen

Modellen blev udviklet i 2009 i det udsatte byområde Velve-Lindenhof i byen Enschede, hvor der bor 600 borgere. Modellen fokuserer på familier med store sociale udfordringer. Modellen bygger på principperne én professionel – én handlingsplan – ét system.

Fire ”kvartercoaches” er ansat til at arbejde med familierne, og de fire coaches har samtidig beslutningskompetence (og økonomisk råderum) på tværs af og ind i samtlige deltagende private og offentlige organisationer i partnerskabet. Der fokuseres på forhold omkring 1. Økonomi og gældssanering, 2. Sundhed, 3. Fritid og sociale relationer, 4. Pleje og bistand og 5. Poli ti og retsvæsen.

Modellen bygger på en empowerment-tankegang. Faserne i en positiv empowerment-spiral er: at komme ud af isolation, at få sociale kontakter, at deltage i frivillige aktiviteter, at få ubetalt arbejde, at få betalt arbejde med støtte, at få arbejde. Evalueringer viser, at 85 procent af de deltagende personer oplever en markant forbedring af deres livssituation.

Arbejdsmetoden ”Netværksopbygning og netværkskoordination” (NN)

NN er et struktureret samarbejde mellem socialarbejdere, politi, den offentlige anklager med flere. Når børn og ungenetværksgruppen holder møder, er der op til 15-20 parter omkring samme bord. Gruppen vurderer de enkelte unge og disses familier. Der er især tale om meget komplekse familier. Netværket indgår præcise aftaler om, hvem der tager hovedansvaret for at støtte den unge. Der udarbejdes en samlet plan for den unge og familien, og netværket placerer et entydigt ansvar og sikrer et fælles mandat.

Det professionelle netværk er sammensat af politi, socialforvaltning, gademedarbejdere, offentlig anklager, professionelle, der arbejder med psykisk syge, sundhedspersonale, boligsociale medarbejdere, repræsentanter for arbejdsmarked og uddannelseskantor samt børn og ungemedarbejdere.

En analyse viser, at netværksledelsesmodellen faktisk sparer penge, fordi der nu er færre sagsbehandlere. De har ca. 20 familier på et år, og de vurderer, at der er tale om en besparelse på op mod 1,5 mio. euro.

Nationale erfaringer

Indledning

I forbindelse med udredningen har Task Force-sekretariatet været på besøg i Århus og Slagelse. Begge steder har de arbejdet med tacklingen af lignende målgrupper, men de har tacklet udfordringerne forskelligt. Desuden har vi bedt Socialstyrelsen ved VISO om at pege på erfaringer fra andre kommuner, der kunne inspirere Odense Kommunes videre arbejde med målgruppen.

Herunder følger korte beskrivelser af såvel Århus som Slagelse samt andre kommuners erfaringer. Beskrivelserne er opdelt mellem direkte indsatser over for målgruppen og den organisering, der er etableret for at understøtte målgruppen.

Nationale erfaringer med organiseringen af indsatser over for målgruppen

Århus

Århus oplevede 2005-2006 et større antal gaderøverier, som der var politisk enighed om skulle stoppes. Der blev udviklet et beredskab, som er udbygget siden, og i 2011 blev indsatsen evalueret af CFBU (Center for boligsocial udvikling). Beredskabet i Gellerup arbejder ud fra en effektiv strategi mod kriminalitet i et udsat boligområde.

CFBU anbefaler 4 hovedtemaer, der primært relaterer sig til implementering og fastholdelse af en helhedsorienteret kriminalitetsforebyggende strategi i boligområdet. Anbefalingerne bygger primært på de positive erfaringer fra Gellerup/Toveshøj. (kilde Beredskabet i Gellerup – En effektiv strategi mod kriminalitet i et udsat boligområde ved Center for Boligsocial Udvikling).

- Det anbefales at få etableret et handlekraftigt beredskab med afgørende beslutningskompetence. De bærende principper er handlekraft, involvering af civilsamfundet, enighed om strategi og en tillidsfuld og åben dialog.

- Få etableret borgerinddragende samarbejdsfora lokalt i boligområdet. Det anbefales at etablere inkluderende og dialogbaserede samarbejdsfora med tæt tilknytning og forankring til boligområdet bestående af boligorganisationer, et bredt udsnit af frivillige foreninger, sportsklubber, fritids- og ungdomsklubber, daginstitutioner og skoler fra området.
- Byg videre på de samarbejder, der allerede eksisterer i boligområdet. Det anbefales at bygge videre på de samarbejder mellem kommune, lokale boligsociale aktører og politi, der allerede måtte være til stede i områderne.
- Politiets rolle i det udsatte boligområde. Få indført politimæssig information om indsatser i boligområdet på møder i forskellige samarbejdsfora og lav opsøgende politiarbejde baseret på tillid og en åben dialogssøgende tilgang til boligområdets unge.

Slagelse – indsats ”PROJEKT 0,- KRONER”
Slagelse oplevede i 2011 et større antal mindre brande i deres udsatte boligområder, Motalavej (Korsør) og Ringparken (Slagelse). Episoderne fik politikerne til at ønske et skifte i indsatsen. Ikke mindst var der politisk fokus på det brand, som de to områder var ved at give Slagelse kommune, et brand der dårligt harmonerede med kommunens ønsker om at fastholde og tiltrække beboere til kommunen.

Der blev nedsat en tværpolitisk arbejdsgruppe, der udarbejdede rapporten ”Øget tryghed og bedre trivsel” (Ringparken) med en række forslag til at etablere en tværfaglig lokalt forankret enhed/projektorganisation med fysisk placering forskellige steder i Ringparken og på Motalavej. Tidsbegrænset til to år.

Alle eksisterende ressourcer i normalsystemet, der i forvejen arbejdede med områderne, blev inddraget. Fra 6-7 centerområder blev hentet i alt 35 medarbejdere. De største medarbejdergrupper er 12 medarbejdere fra den fremskudte beskæftigelsesindsats, 4 sagsbehandlere fra børn, unge og familieområdet, samt 3 familiekoordinatorer. Derudover er medarbejdere fra SSP, klubområdet, myndighedsområdet, handicap og socialpsykiatrien, borgerservice, kontrolenheden og UU inddraget. Herudover samarbejdes der tæt med lokalpolitiet og boligforeningerne i områderne. For at sikre, at der ikke blev tale om paralleldrif, blev det besluttet, at alle serviceniveauer skulle overholdes. Enheden måtte ikke blive fordyrende eller på anden vis hæve serviceniveauet over for borgerne.

Enhederne har faglig beslutningskompetence - men budgetterne ligger i hovedorganisationen. Det kræver tæt dialog med de enkelte centerledere. Rent praktisk er enheden placeret på forskellige lokaliteter, der f.eks. er to lejligheder og en klub. Lokaliteterne sikrer høj grad af tværfagligt samarbejde, hvor de enkelte medarbejdere bruger hinanden meget.

Resultater efter det lille år:

- Det tværfaglige samarbejde har rykket. Ikke mindst det direkte samarbejde mellem gadeplansmedarbejderen og jobkonsulenten, der pludselig hurtigt kan gå sammen om en indsats.
- Generelt har der i disse områder været stor mistro til kommunen (“enten tager de pengene eller børnene”). Nærheden har betydet en større fortro- lighed og tillid.
- Der er kort vej fra “problem” til handling. Henvender en beboer sig, kan man ofte allerede samme dag handle på det/finde en løsning.
- Der er sket en reduktion af kriminaliteten siden februar 2012, og en tryghedsundersøgelse har vist positive resultater.
- Omtalen i lokalpressen, der tidligere havde en skinger tone, er vendt til mere positive omtaler, og det er af afgørende betydning for beboernes selvforståelse og stolthed.

CASA, Center for Alternativ Samfundsanalyse, har lavet en beregning, der bygger på casestudier over, hvad en enkelt kriminel koster gennem et livsforløb. Dette skal ses i relation til, hvor mange udgifter der er forbundet med en eventuel forebyggende indsats, og dermed hvor mange udgifter der kan spares, såfremt en målrettet forebyggende indsats sættes i værk.

Prisen for Lars

“Lars” er dyr for samfundet. Hans sociale deroute begynder tidligt. Lars vokser op i et hjem med omsorgssvigt. Allerede i vuggestuen begynder han at udvise foruroligende adfærd. Det fortsætter op gennem skolen, som han forlader som 15-årig.

Lars får aldrig en uddannelse. Hans liv er turbulent og præget af kriminalitet. Han kommer tidligt ud i et misbrug af alkohol og stoffer. Det meste af tiden er han på kontanthjælp, da han kun er i arbejde i kortere perioder. Hans kriminelle løbebane betyder, at han afsoner tre år i fængsel. Som 34-årig får Lars tilkendt førtidspension og er fire gange i misbrugsbehandling af 3-9 måneders varighed.

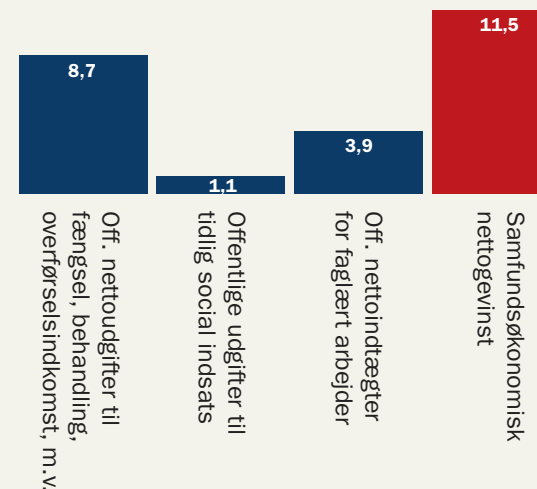
De offentlige udgifter til bl.a. fængsel, behandling og førtidspension løber op i knap 9 millioner kr. inden han når at blive pensionist. Se figur.

Men sådan havde det ikke behøvet at gå. Hvis Lars og hans familie havde fået massiv hjælp tidligt i forløbet, ville han måske have fået et helt andet liv.

Hvis man antager, at Lars allerede som 3-årig var blevet diagnosticeret med ADHD, havde fået medicin, fået bevilget 10 timers støttepædagog om ugen i børnehaven og yderligere fire timers hjælp i hjemmet, indtil han blev 13 år, ville det have kostet samfundet over 1 million kr. Det er mange penge. Men hvis det betød, at Lars f.eks. var endt som håndværker i stedet for kriminel og førtidspensionist, ville investeringen på 1 million kr. være tjent hjem talrige gange. Samfundet ville have opnået en samlet økonomisk gevinst på over 11 millioner kr. – ud over de menneskelige gevinster for Lars selv.

Prisen på Lars

Den samfundsøkonomiske forskel mellem Lars nuværende liv og et liv som faglært arbejder, mio. kr.



Samfundet kan spare over 1.1 millioner kr. ved at forebygge bare et enkelt liv på samfundets sidelinje.

MM Kilde: CASA.

“Lars” er en virkelig person, der indgår som ét af fire casestudier i en analyse fra Center for Alternativ Samfundsanalyse, hvor forskerne regner på de samfundsøkonomiske gevinster ved tidlige sociale indsatser.

**Kortlægning af målgruppen af børn og unge som
færdes i det kriminelle miljø omkring Vollsmose**
- Odense Kommune



Socialstyrelsen

Den Nationale Videns- og Specialrådgivningsorganisation (VISO)



INDHOLDSFORTEGNELSE

1	INDLEDNING	1
1.1	ANALYSENS INDHOLD	1
1.2	METODE OG DATAGRUNDLAG	2
1.3	DISPOSITION	3
2	KONKLUSION	4
3	KARAKTERISTIK AF UNDERSØGELSESGRUPPEN	6
3.1	ALDER OG KØN	6
3.2	BOPÆL OG HUSSTANDENS SAMMENSÆTNING	7
3.3	FORÆLDRES FORSØRGELSESGRUNDLAG	8
3.4	FORANSTALTNINGER OG UDGIFTER	10
3.5	IGANGVÆRENDE UDDANNELSE OG BESKÆFTIGELSE	12
3.6	SKOLESKIFT/AFBRUDTE SKOLEFORLØB	13
3.7	FRAVÆR I SKOLEN	13
3.8	KRIMINALITET	15
3.9	OPSAMLING PÅ KARAKTERISTIK AF UNDERSØGELSESGRUPPEN	18
4	GRUPPERINGER I UNDERSØGELSESGRUPPEN	20
4.1	UNDERSØGELSESGRUPPENS FORDELING	20
4.2	ALDER	21
4.3	BOPÆL OG FAMILIERELATIONER	21
4.4	FORÆLDRES FORSØRGELSESGRUNDLAG	23
4.5	UDGIFTER TIL FORANSTALTNINGER	24
4.6	IGANGVÆRENDE UDDANNELSE OG BESKÆFTIGELSE	25
4.7	SKOLESKIFT/AFBRUDTE SKOLEFORLØB	26
4.8	FRAVÆR I SKOLEN	26
4.9	OPSAMLING PÅ DE TRE GRUPPERINGER	27

1 INDLEDNING

Odense kommune har rettet henvendelse til VISO - den Nationale Videns – og Specialrådgivningsorganisation i Socialstyrelsen med anmodning om rådgivning i henhold til SEL § 13, stk. 6, hvori det anføres, at VISO yder rådgivning til kommuner om indsatser til at forebygge kriminalitet blandt børn og unge generelt og i forhold til enkeltssager. I dette forløb er der tale om en gruppesag. CFK-Folkesundhed og Kvalitetsudvikling, indtræder som leverandører på vegne af VISO.

VISOs rådgivningsmuligheder er en del af lovgivningsinitiativet "Styrkelse af indsatsen overfor kriminalitetstruede børn og unge" (lov nr.551 2010), som trådte i kraft 1.juli 2010. Baggrunden for lovgivningsinitiativet kan blandt andet føres tilbage til daværende Regeringskommission vedrørende ungdomskriminalitet fra september 2009.¹ Ungdomskommissionens betænkning har i sin betænkning opsamlet og præsenteret den aktuelle viden om virksomme kriminalitetsforebyggende indsatser møntet på børn og unge. anbefalingerne ligger tæt i tråd med Barnets Reform og angiver, at indsatsen bør være:

- **Tidlig** – i forhold til alder såvel som i forhold til den problemadfærd, der reageres på
- **Helhedsorienteret** – dvs. rettet mod barnets nære formelle og uformelle omgivelser og netværk
- **Tværasektoriel** – på tværs af skel mellem myndigheder og aktører
- **Sammenhængende** – dvs. tilstræber en afstemning mellem alle involverede aktører

Kommissionen ser et generelt behov for, at man i kommunerne arbejder med at foretage en strategisk omstilling af forebyggelsesarbejdet i ovennævnte retning. Konkret peges der bl.a. på et indsatsbehov i forhold til bedre sammenhæng og kommunikation mellem aktører; bedre tidlig identifikation af udsatte børn og unge; større betoning af forældreansvaret; bedre efterlevelse af sagsbehandlingskrav; bedre viden om virkningen af iværksatte indsatser; og allokering af flere ressourcer til virkningsfulde, tidlige kriminalpræventive indsatser (herunder styrket indsats i retning af uddannelse til unge med kriminel baggrund). Der vil være forskel på, hvor væsentlige hvert enkelt af de ovennævnte områder er i den enkelte kommune, men samlet udgør de et nyttigt sæt af opmærksomhedspunkter.

Rådgivningsforløbet er ønsket som følge af, at der i Odense kommune har været flere episoder med vold og skyderi i Vollsmose samt på Odense Skadestue. Episoderne var af en hidtidig uset brutalitet. Urolighederne har ført til, at kommunen har udskudt behandlingen af en boligsocial helhedsplan for Vollsmose, som benævnes "Vollsmose 2020". Beslutningen i udvalgene var følgende:

Udvalgene er orienteret om, at der er indledt drøftelser mellem Landsbyggefonden, boligselskaberne og Odense kommune med henblik på at gennemgå helhedsplanen, set i lyset af den seneste uges begivenheder i Vollsmose.

Udvalgene tager dette til efterretning og afventer disse drøftelser inden endelig behandling af sagen om godkendelse af helhedsplanen.

Efterfølgende har forligsparterne bag budget 2013 nedsat en task force for kriminalitetsindsatsen i Vollsmose, der i samarbejde med øvrige myndigheder vil komme med anbefalinger til håndtering af udfordringerne i boligområdet Vollsmose.

1.1 ANALYSENS INDHOLD

Rådgivningsforløbet formål er afgrænset til at omhandle en kortlægning af en særlig udpeget målgruppe af børn og unge, som færdes i det kriminelle miljø omkring Vollsmose i Odense Kommune.

¹ Ungdomskommissionen (2009): *Indsatsen mod ungdomskriminalitet*, betænkning nr. 1508, København: Justitsministeriet, s. 35.

Der er opstillet følgende målsætninger for VISO-rådgivningen:

1. Etablering af en fælles opdateret viden om målgruppen af børn og unge, som færdes i det kriminelle miljø omkring Vollsmose, herunder et fokus på de problemstillinger, der karakteriserer denne målgruppe.
2. En analyse af målgruppen i henhold til prædefinerede grupperinger som "Den hårde kerne", "Randgruppen" og "Wannabees", hvad angår grupperingernes forskellige karakteristika, adfærd og tildelte indsatser.

Udgangspunktet for kortlægningen af målgruppen af kriminelle børn og unge i Odense Kommune, som på nuværende tidspunkt færdes i det kriminelle miljø omkring Vollsmose er, at kommunen ønsker at udvikle en fælles strategi for og tilgang til, hvordan denne målgruppe håndteres af de sociale myndigheder. Et vigtigt grundlag for strategien vil derfor være at have et godt vidensgrundlag over målgruppens karakteristika og de udfordringer, som henfører til denne gruppe.

I Odense Kommune anvendes en analytisk opdeling af de unge som færdes i kriminalitetsmiljøet omkring Vollsmose. Opdelingen af de unge sker i forhold til benævnelserne den hårde kerne, randgruppen og Wannabees. Disse unge er kriminelle eller befinder sig i risikogruppen for at udvikle kriminalitet. Der foreligger ikke nedskrevne definitioner af ovenstående grupperinger. Undersøgel-sesgruppen er snarere udpeget og grupperet ud fra fagpersoners viden om og indsigt i undersøgel-sesgruppens baggrund og adfærd. Den følgende analyse vil derfor have et fokus på at udrede og påpege, om data kan afgrænse grupperne fra hinanden. Analysen vil således også vurdere, om der empirisk er belæg for grupperingernes forskelle ud fra forskellige variable.

Nærværende rapport præsenterer konklusionerne fra kortlægningen. Rapporten skal understøtte det fremadrettede udviklingsarbejde i forhold til håndteringen af det kriminelle miljø i Vollsmose.

1.2 METODE OG DATAGRUNDLAG

Kernen i undersøgelsens datagrundlag består af et kvantitativt materiale. Karakteristikken af den udpegede målgruppe af unge, som på nuværende tidspunkt færdes i det kriminelle miljø omkring Vollsmose sker med afsæt i Odense Kommunes løbende registreringer i forvaltninger og på skole-området via et fælles it-system. Herforuden har politiet leveret data om kriminalitet.

Der knytter sig visse forbehold til kvaliteten af de data, der kan udtrækkes af it-systemet, da dette grundlæggende ikke er helt optimeret til at generere statistik til brug i undersøgelsessammenhæng. Ligeledes har Odense Kommunes registreringer i it-systemet været en medvirkende faktor til afgræsning af analysens omfang og fokuspunkter. Et profilbillede af de unge kunne meget vel være suppleret af andre vigtige parametre af betydning for den unges sociale, materielle, kulturelle og personlige situation. Der er derfor også indhentet supplerende oplysninger fra Odense Kommu-ne om datasættets opgørelser og fagpersoners viden og indsigt i undersøgelsesgruppen til brug for udarbejdelse af denne rapport.

Til de kvantitative sammenhængsanalyser er der foretaget variansanalyser ved intervallskalerede variable samt kontingenstabeller med tilhørende statistiske test ved nominalskalerede variable. Dataformater og datamængde opfylder ikke forudsætningerne for mere komplicerede analyser, hvorfor der i konklusionerne skal tages højde for afhængighed mellem de karakteriserende variab-le.

Analysen bygger på data på individniveau på samtlige unge i undersøgelsesgruppen, som udgør 96 personer. En undtagelse er dog belysning af analysepunktet kriminalitet. Datasættet udgør her en beskrivelse af den samlede målgruppe, hvorved det ikke er muligt at identificere, og dermed analy-sere, de unge i forhold til grupperingerne den hårde kerne, randgruppen og Wannabees. Der er forskel på hvilke data, der har været tilgængelige for de forskellige aldersgrupper i målgruppen.

Således har det kun været muligt at modtage registreringer af de unges nuværende beskæftigelse og uddannelse, samt afbrudte skoleforløb fra unge under 25 år, mens der kun er registreret skolefravær for unge under 20 år.

Der er gennemført tre telefoninterview med fagpersoner fra Odense kommune i perioden fra den 15.-20. november. Interviewpersonerne er udvalgt med udgangspunkt i, at de til daglig arbejder med undersøgelsesgruppen.

I rådgivningsforløbet arbejdes der med personfølsomme oplysninger. Derfor er der oprettet en databehandleraftale mellem Odense Kommune og CFK-Folkesundhed og Kvalitetsudvikling, hvori retningslinjerne for dataopbevaring, -behandling og -sletning fastlægges. Rapporteringen vil ikke indeholde oplysninger, der kan henføres til de borgere, hvis sagsforløb er genstand for kortlægningen.

Det vurderes, at datagrundlaget samlet set er tilfredsstillende. Datasættet giver et bredt og nuanceret billede af de unges livsverden. Data og konklusioner skal dog fortolkes med varsomhed, i og med at der er tale om et beskedent antal analysepunkter/variable set i forhold til en karakteristik af et menneskes sociale, materielle, kulturelle og personlige situation. Rapporten skal frem for alt ses som et oplæg til faglig drøftelse i Odense Kommune og som et vidensgrundlag for planlægning og gennemførelse af arbejdet i den nedsatte task force for kriminalitetsindsats i Odense kommune.

1.3 DISPOSITION

Den resterende del af rapporten er, foruden konklusion, inddelt i to hovedafsnit.

I afsnit tre gives en generel karakteristik af de 96 udpegede unge som indgår i undersøgelsesgruppen. Formålet vil her være at give et signalement af hele undersøgelsesgruppen ud fra vigtige parametre som kendetegner den unges sociale, personlige, materielle og familiære situation.

I afsnit fire analyseres de samme data i forhold til de tre grupperinger den hårde kerne, randgruppen og wannabees med henblik på at kunne afdække eventuelle forskelle og mønstre mellem grupperingerne.

Begge afsnit afsluttes med en sammenfatning af analysepunkternes resultater.

2 KONKLUSION

Urolighederne i Vollsmose i Odense Kommune har medført igangsættelsen af et større analysearbejde. En del af dette analysearbejde har været at kortlægge målgruppen af børn og unge, som på nuværende tidspunkt færdes i det kriminelle miljø omkring Vollsmose. Nærværende rapport præsenterer resultaterne af denne kortlægning.

Undersøgelsesmålgruppen er udvalgt, fordi de unge på flere områder har praktiseret en afvigende og problematisk adfærd, der giver anledning til at stille spørgsmålstegn ved individets og samfundets handlinger.

I fremstillingen af hvad der karakteriserer de unge mennesker i undersøgelsesgruppen har det været muligt at belyse alder og køn, bopæl og husstandens sammensætning, forældres forsørgelsesgrundlag, foranstaltninger til undersøgelsesgruppen, uddannelse og beskæftigelse, afbrudte skoleforløb, skolefravær og kriminalitet. Det kunne have været ønskeligt at karakterisere målgruppen ud fra flere variable.

Analysen viser, at undersøgelsesgruppen udgør 96 unge drenge og mænd i alderen 15 – 36 år. Gennemsnitsalderen er 21,8 år, og den alder der forekommer hyppigst er 19 år. Undersøgelsesgruppen er analytisk opdelt i grupperingerne den hårde kerne, randgruppen og wannabees. Grupperingerne er forholdsmæssigt ligeligt fordelt med en lille overvægt af den hårde kerne. Der ses en signifikant forskel på alderen i de tre grupperinger med højeste gennemsnitsalder i den hårde kerne og laveste gennemsnitsalder i gruppen af wannabees. I mellem disse to grupper ligger randgruppen. Mange sammenhænge og resultater i denne analyse er affødt af den aldersmæssige spredning, hvilket er væsentlig at indtænke i oversættelsen af analysen.

Undersøgelsesgruppen, og udfordringer relateret til denne, kan ikke udelukkende afgrænses til at omhandle beboere i Vollsmose. 38% af undersøgelsesgruppen har således ikke bopæl i Vollsmose. Der viser sig endvidere en signifikant forskel på, hvilke unge der bor i eller uden for Vollsmose. Inden for gruppen af Wannabees er andelen af unge mennesker, som bor i Vollsmose-området markant større end hos de øvrige grupperinger.

Husstandenes beboersammensætning i undersøgelsesgruppen giver et billede af meget forskellige familiekonstellationer. 22% bor i en såkaldt kernefamilie. Flere i målgruppen er i aldersgruppen, hvor de er flyttet hjemmefra. Det er karakteristisk for grupperingerne, at de ældste familiemedlemmer placerer sig i den hårde kerne, de næstældste i randgruppen og de yngste familiemedlemmer befinder sig nederst i hierarkiet hos wannabees. I samtlige relationer gør det faktum sig gældende, at alderen mellem søskende afgør, hvor man befinder sig i hierarkiet. Dette indikerer, at de unge knytter sig til gruppen på forskellige måder, og at der er forskel på deres position i gruppen i forhold til at være initiativtager eller medløber. Mange af de unge i den hårde kerne har familierelationer til andre blandt undersøgelsesgruppen generelt og en hel del har relationer inden for den hårde kerne.

Forældre til undersøgelsesgruppen er i høj grad marginaliserede fra arbejdsmarkedet. Især hos mødrene er graden af selvforsørgelse ekstrem lav. Undersøgelsen viser ligeledes, at der ikke er tilfælde, hvor begge forældre er selvforsørgende. Den store andel af overførselsindkomster hos begge forældre understreger, at en stor del af familierne i meget høj grad er marginaliserede fra arbejdsmarkedet og har en anspændt økonomi med begrænsede økonomiske handlemuligheder. Man kan i den forbindelse formode, at den unges erfaringer med egne forældre kan have betydning for den unges situation.

Analysen viser endvidere, at undersøgelsesgruppen tildeles mange forskellige foranstaltninger. Grupperingerne kan ikke tilskrives systematisk tildeling af foranstaltninger, og der ses ingen for-

skelle i de beløb, som tildeles de tre grupperinger.

I dansk sammenhæng er undersøgelsesgruppen karakteriseret ved et lavt uddannelsesniveau og en meget lav andel af de unge er i arbejde. Der ses ikke en signifikant forskel mellem grupperingernes igangværende uddannelse og beskæftigelse. Der viser sig dog en tendens til, at flere i gruppen af wannabees er tilknyttet uddannelsesforløb, hvilket hovedsageligt kan begrundes med de unges forskellige aldre i de tre grupperinger. Det lave uddannelsesniveau og manglende tilknytning til arbejdsmarkedet kan få konsekvenser i retning af begrænsede færdigheder og uddannelsesmuligheder samt en fremtidig marginalisering fra arbejdsmarkedet.

Analysen har ligeledes søgt at belyse antallet af skoleskift samt fravær i skolen. Antallet af skoleskift forekommer højt. Der er således udelukkende en fjerdedel af de unge til og med 25 år i undersøgelsesgruppen som har været uberørt af skoleskift. Der er en tendens til, at de unge i gruppen af wannabees har flere skoleforløb, som ikke er afbrudte. Antallet af fraværsdage er højt i skoleåret 2010 – 2011. De fraværstyper som især skiller sig negativt ud er ulovligt fravær, sent fremmøde og sygefravær. Ulovligt fravær udgør den største andel af fraværet. Analyseres undersøgelsesgruppens maksimale antal fraværstimer pr. skoleår er der signifikant forskel på det maksimale årlige fravær i perioden skoleåret 2010 til 2011. Forskellen skal findes mellem de unge fra randgruppen, hvor der er registreret fravær over for de unge i gruppen af wannabees, hvor der ligeledes er registreret fravær i pågældende periode. De unge i randgruppen har generelt et højere fravær end de unge i wannabees.

Ovenstående sociale faktorer skal ses i sammenhæng med undersøgelsesgruppens kriminelle adfærds udvikling. Der kan ses en betydelig stigning i kriminaliteten fra 2011 begået af unge med bopæl i Vollsmose. Især grov kriminalitet øges i denne periode. Udviklingen i kriminalitet hos de unge fra undersøgelsesgruppen, som ikke bor i Vollsmose eller har ukendt adresse, er betydelig mere svingende med en kraftig stigning i kriminaliteten i 2012. Her er det ligeledes grov kriminalitet som øges i perioden. Andelen af den registrerede kriminalitet i Vollsmose, begået af unge med bopæl i Vollsmose, udgør udelukkende lidt under en tredjedel af alle sigtelser i området. Det betyder, at en meget stor andel (71%) af sigtelserne for kriminalitet i Vollsmose er sigtelser mod borgere uden for Vollsmose.

Analysen af undersøgelsesgruppen giver et samlet billede af en gruppe unge drenge og mænd, som til dels har en lav grad af tilknytning til uddannelses- og arbejdsmarkedet, til dels tilhører familier, som i relation til arbejdsmarkedet og socio-økonomiske forhold er marginaliserede. Sættes forældrenes marginalisering fra arbejdsmarkedet i relation til de unges deltagelse i uddannelse og beskæftigelse er der et match i forhold til både forældre og de unges socialisering og deltagelse i samfundet. Det lave uddannelsesniveau og andelen af unge i arbejde kan pege i retning af, at undersøgelsesgruppen til en vis grad er ekskluderet fra samfundet, når det gælder de værdier og normer, der er gældende i forhold til deltagelse i uddannelsesområdet og arbejdsmarkedet. Dette kan i sig selv mindske sandsynligheden for alternativer til kriminalitet og dermed øge sandsynligheden for fortsat kriminel adfærd. Det er dog ikke ensbetydende med, at dette vil ske for undersøgelsesgruppen, da initiativer på både individ- og samfundsniveau har stor betydning for den enkeltes udvikling.

3 KARAKTERISTIK AF UNDERSØGELSESGRUPPEN

I det følgende afsnit gives en karakteristik af de unge som indgår i undersøgelsesgruppen. Formålet vil være at give et signalement af den samlede målgruppe, da det findes væsentligt at belyse forskellige aspekter af den unges situation ud fra et forebyggelsesmæssigt sigte. Der er uddraget følgende baggrundsoplysninger:

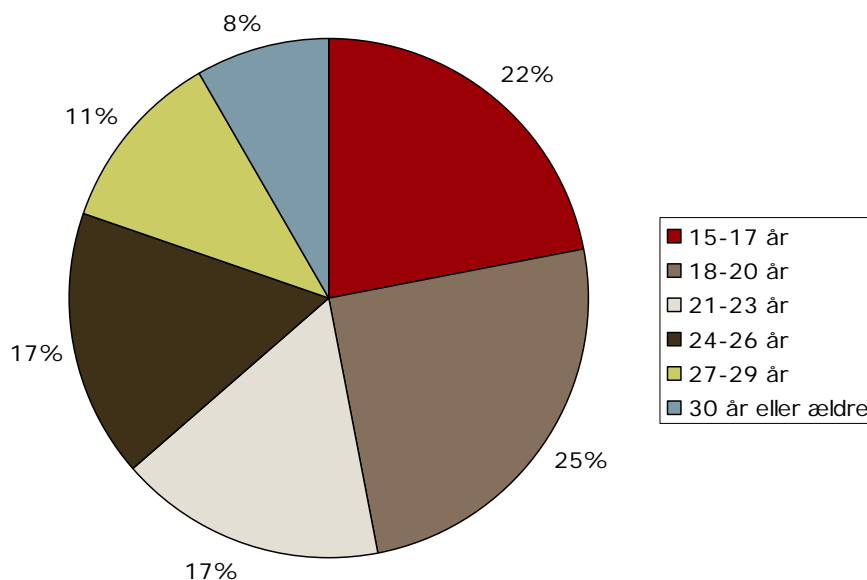
- Alder og køn
- Bopæl og husstandens sammensætning
- Forældres forsørgelsesgrundlag
- Foranstaltninger og udgifter
- Igangværende uddannelse og beskæftigelse
- Skoleskift/afbrudte skoleforløb
- Fravær i skolen
- Kriminalitet

3.1 ALDER OG KØN

Undersøgelsesgruppen omfatter 96 unge drenge og mænd i alderen 15 – 36 år. Der indgår således ikke piger i den udpegede målgruppe af kriminelle unge, som på nuværende tidspunkt færdes i det kriminelle miljø omkring Vollsmose.

Gennemsnitsalderen er 21,8 år, og det tal som forekommer hyppigst er 19 år. Andelen af unge op til det 18. år, som potentielt tilhører Børne- og familieforvaltningen i kommunen, udgør udelukkende 22% af undersøgelsesmålgruppen, mens 88% betegnes som voksne i en kommunal sammenhæng.

Figur: Undersøgelsesgruppen fordelt på alder

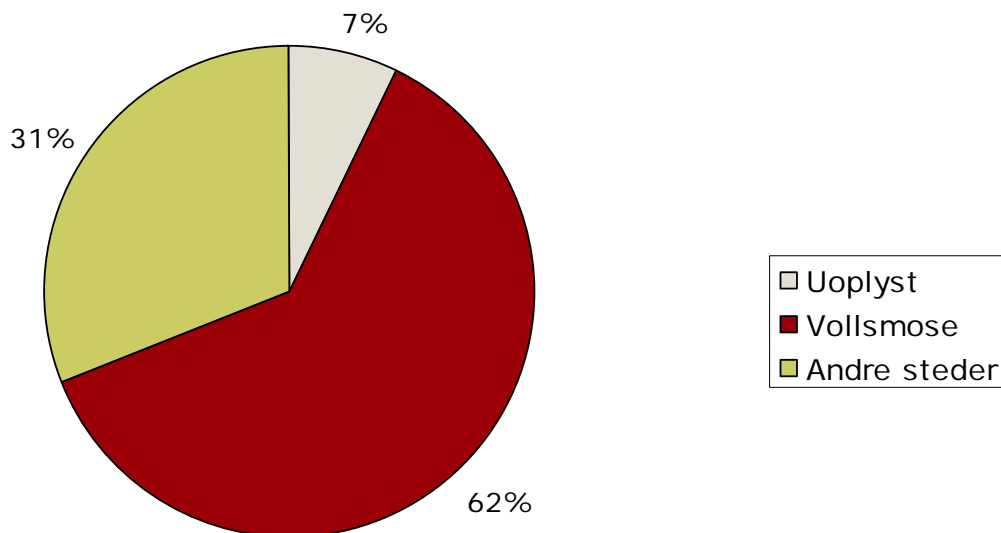


3.2 BOPÆL OG HUSSTANDENS SAMMENSÆTNING

Af databasen er det muligt at trække data på både bopæl og husstandens sammensætning. Analysen har til hensigt at belyse, om undersøgelsesmålgruppen kan afgrænses til at omhandle borgere i Vollsmose, som et afgrænset indsatsområde, eller om der ligeledes er tale om unge fra andre boligområder i Odense.² Data over husstandens sammensætning giver viden om familiekonstellationen.

Nedenstående figur over familiernes bopæl viser, at næsten to tredjedele (62%) af den udpegede målgruppe af kriminelle unge, som på nuværende tidspunkt færdes i det kriminelle miljø omkring Vollsmose, også bor i Vollsmose. Der er dog op til 31% som med sikkerhed ikke har bopæl inden for dette boligområdet. 7% er uoplyste.

Figur: Undersøgelsesgruppens bopæl i eller uden for Vollsmose

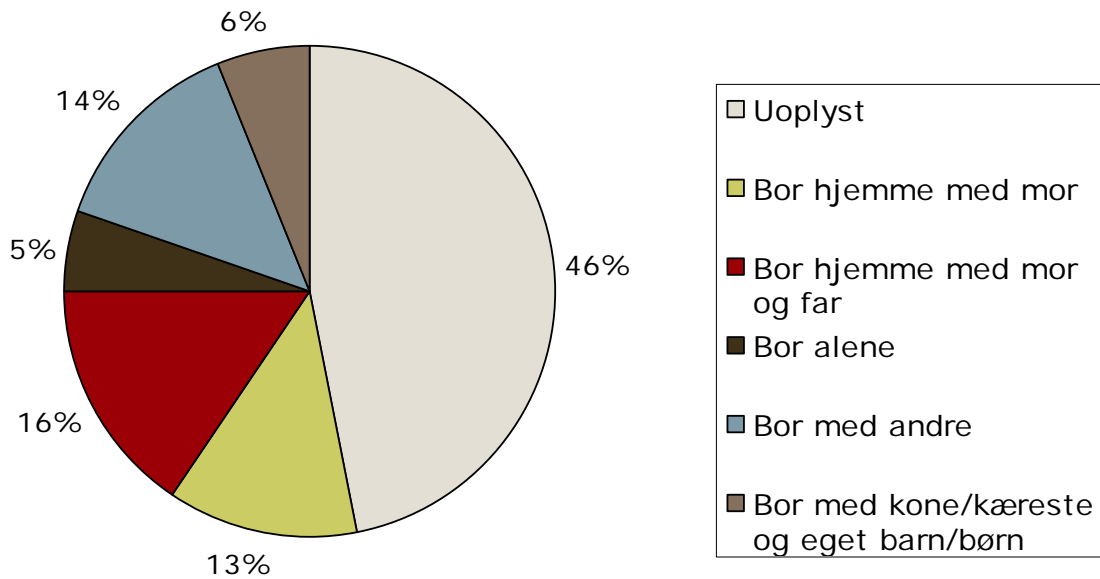


I nedenstående figur over husstandenes beboersammensætning er der 46%, hvor det ikke er muligt at hente oplysninger om, hvem målgruppen deler bopæl sammen med. Den næststørste andel med 16% af de unge drenge bor med både deres mor og far. 14% bor med andre, hvilket dækker over forskellige typer af bofællesskaber såsom at bo med andre unge, at bo med en ældre dame samt at bo med familie, som ikke udgør deres egen familie. 13% af målgruppen bor udelukkende med deres mor. En del af målgruppen har en alder, hvor de stifter egen familie, og derfor bor sammen med kone/kæreste og børn. Denne andel udgør 6%. Endelig bor 5% af undersøgelsesgruppen alene.

Andelen af unge som bor hjemme hos mor eller hos både mor og far lever ligeledes sammen med sine søskende. Her har langt de fleste en til to søskende, men der findes familier med op til seks søskende.

² Vollsmose afgrænses geografisk til at være Birkeparken, Bøgeparken, Egeparken, Fyrreparken, Granparken, Hybenhaven, Lærkeparken, Tjørnehaven og Slåenhaven.

Figur: Husstandens sammensætning for undersøgelsesgruppen

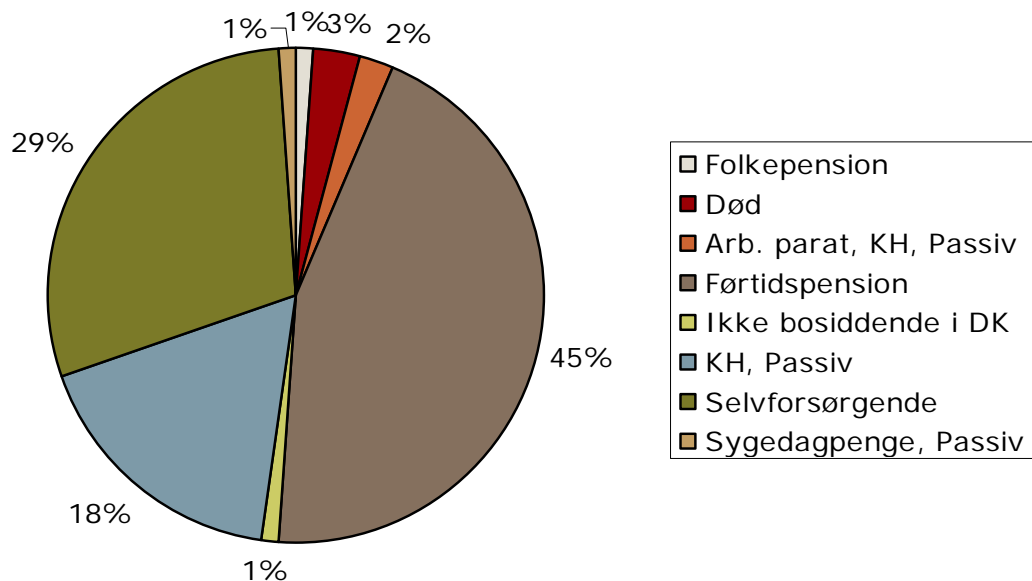


3.3 FORÆLDRES FORSØRGELSESGRUNDLAG

I nedenstående afsnit beskrives forældres forsørgelsesgrundlag og tilknytning til arbejdsmarkedet, da man kan formode, at fravær af materiel status og økonomisk usikkerhed, eventuel kombineret med øvrige sociale belastninger i familien, kan have betydning for de ressourcer, forældrene har til at støtte de unge.

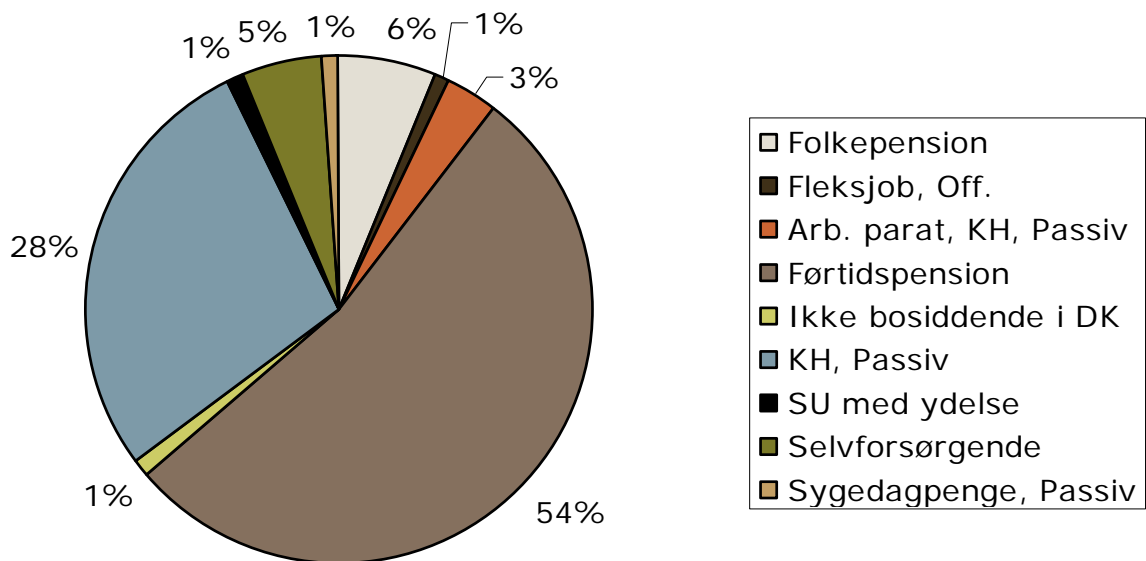
I datamaterialet er der oplysninger over samtlige forældre til de 96 unge i undersøgelsesgruppen.

Figur: Fædres forsørgelsesgrundlag



Af ovenstående figur fremgår det, at næsten halvdelen (45%) af fædrene i undersøgelsesgruppen modtager førtidspension. Den næststørste gruppe udgør 29%, hvilket afspejler de fædre som er selvforsørgende.³ 18% af undersøgelsesgruppen er på kontanthjælp og har problemer ud over ledighed, hvilket betyder, at denne gruppe ikke står til rådighed for arbejdsmarkedet. Forsørgelsesgrundlaget hos de få fædre i resten af figuren er arbejdsparate kontanthjælpsmodtagere, folkepension og sygedagpenge samt fædre som ikke er bosiddende i Danmark eller er død. Undersøgelsesgruppens fædre er derfor karakteriserede ved en kraftig marginalisering i forhold til arbejdsmarkedet, og må forventes at have en sårbar økonomi.

Figur: Mødres forsørgelsesgrundlag



Ser man i stedet på undersøgelsesgruppens mødres forsørgelsesgrundlag er over halvdelen af disse på førtidspension. Den næststørste gruppe er med 28% på kontanthjælp og står ikke til rådighed for arbejdsmarkedet. 6% er på folkepension, og udelukkende 5% er selvforsørgende. 3% er mødre på kontanthjælp, som er arbejdsparate. Forsørgelsesgrundlaget hos de få mødre i resten af figuren er fleksjob, på SU og endelig ikke bosiddende i Danmark. Undersøgelsesgruppens mødre er derfor i endnu højere grad end hos fædrene karakteriserede ved en kraftig marginalisering i forhold til arbejdsmarkedet, og må forventes at have en sårbar økonomi.

I datamaterialet viser der sig endvidere følgende sammenhænge mellem mødres og fædres forsørgelsesgrundlag inden for samme husstand:

- Mor er i meget færre tilfælde selvforsørgende i forhold til far.
- Hvis far er på førtidspension er der i 65% af tilfældene sandsynlighed for, at mor også er på førtidspension.
- Hvis mor er på førtidspension er der i 55% af tilfældene sandsynlighed for, at far også er på førtidspension.
- Når far er selvforsørgende, er mor i 57% af tilfældene på førtidspension.
- Der er ikke unge i undersøgelsesgruppen, hvor både mor og far er selvforsørgende.

³ Selvforsørgende defineres som ikke at modtage offentlige ydelser.

- Hvis far er på kontanthjælp og ikke arbejdsparat, er mor det også i 53 % af tilfældene.
- Hvis mor er på kontanthjælp og ikke arbejdsparat, er far på førtidspension i 37 % af tilfældene, og i en tredjedel af tilfældene er han på kontanthjælp og ikke arbejdsparat svarende til mor.

Den store andel af overførselsindkomster understreger, at en stor del af familierne i meget høj grad er marginaliseret fra arbejdsmarkedet og har en anspændt økonomi med begrænsede økonomiske handlemuligheder.

3.4 FORANSTALTNINGER OG UDGIFTER

Nedenfor er opstillet en tabel over de foranstaltninger, der er blevet tildelt målgruppens børn og unge fra 15 til 18 år. Tabellen vil endvidere medtage de unge, som er over 18 år, men som har fået tildelt foranstaltninger fra børne- og familieforvaltningen før det fyldte 18. år, og derfor tilhører målgruppen for voksne i en kommunal sammenhæng på angivelsestidspunktet.

Et barn kan godt have modtaget flere foranstaltninger på samme tid og i løbet af perioden.

Tabel: Foranstaltninger tildelt børn og unge

Foranstaltning (Børn og unge) i perioden jan. 2010 til og med okt. 2012	
Foranstaltning	Antal
Kontaktperson under 18 år	19
Praktiktilbud / Arbejdsdusør	14
Konsulentbistand	6
Socialpæd. opholdssted under 18 år	5
Efterskole - øko. støtte til foranstaltning	4
Ophold i dagtilbud	4
Sikrede institutioner	4
Konsulentbistand - Familierådslagning	2
Anden hjælp	1
Anden hjælp - Psykologundersøgelser	1
Døgninstitution under 18 år	1
Efterværn over 18 år	1
Efterværn under 18 år	1
Eget værelse under 18 år	1
Familiepleje over 18 år	1
Familiepleje under 18 år	1
Forventet forebyggende foranstalt. egne tilbud	1
Kontaktperson over 18 år	1
Kontaktperson til familien	1
Praktisk pædagogisk eller anden støtte	1
Skoleophold under 18 år	1
Specialskoler	1
Øko. støtte til foranstaltning	1

Denne del af undersøgelsesgruppen udgør 40 unge i alderen 15 - 19 år. Af disse 40 unge har 26 personer fået tildelt en eller flere typer af de foranstaltninger, som viser sig i ovenstående tabel.

Hver ung registreres en gang, såfremt den unge har modtaget en foranstaltning. Tabellen giver derfor ikke informationer om antallet af gange den unge har modtaget de pågældende foranstaltninger.

Som det fremgår af ovenstående tabel er der tildelt mange forskellige foranstaltninger til undersøgelsesgruppen. Den foranstaltning, som har været tildelt flest gange til målgruppen er kontaktpersonordning til 19 unge, og herefter er der blevet tildelt praktiktilbud/arbejdsdusør for 14 unge i perioden. Ser man på omfanget af foranstaltningerne i forhold til graden af indgriben i den unge og dennes families liv er det relevant at fremhæve følgende foranstaltninger: 5 unge er/har været anbragt på et socialpædagogisk opholdssted, 4 unge er/har været anbragt på sikrede institutioner og 2 unge er/har været i familiepleje.

Nedenfor er opstillet en tabel over de foranstaltninger, der er blevet tildelt målgruppens unge og voksne fra 18 til 30 år eller ældre. Hver person registreres en gang, såfremt denne har modtaget en ydelse. Tabellen giver derfor ikke informationer om antallet af gange den unge/voksne har modtaget de pågældende ydelser.

Tabel: Ydelser tildelt voksne

Ydelser (Voksne) i perioden jan. 2010 til og med okt. 2012	
Ydelse	Antal
Kontanthjælp	60
SEL §101 Stofmisbrug	7
SEL § 79 Sociale Viceværter	4
SEL §85 Socialp. bistand	3
Førtidspension	2
Revalidering	1

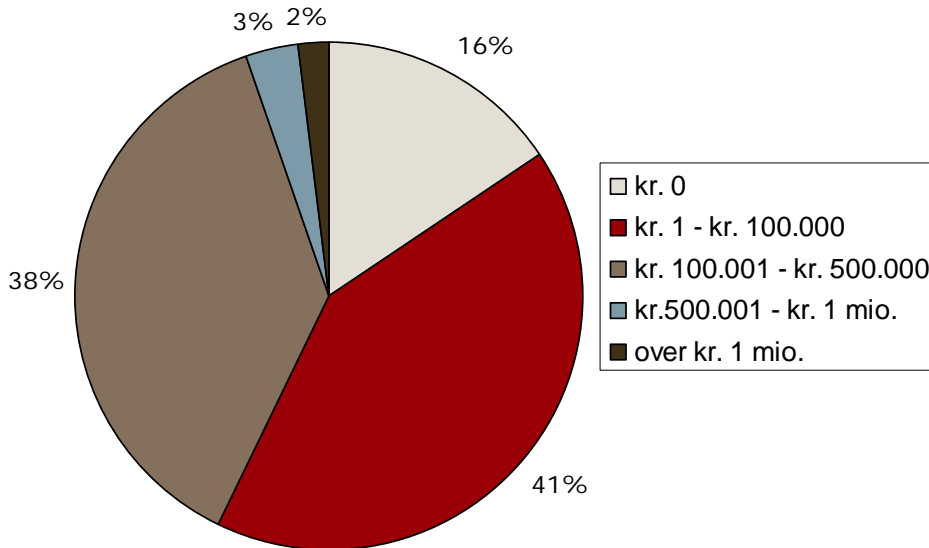
Denne del af undersøgelsesgruppen udgør 75 unge og voksne i alderen 18 – 30 år eller ældre. Af disse 75 har 64 personer fået tildelt en eller flere typer af de ydelser, som viser sig i ovenstående tabel. Dermed er der 11 personer i alderen 18 – 30 år eller ældre, som ikke modtager ydelser.

Tildeling af ydelser på voksenområdet er overordnet set mere begrænset i udbuddet, hvilket forklarer, hvorfor ydelserne her ikke fordeler sig på så bred en vifte. Den ydelse, som i overvejende grad har været tildelt flest gange til målgruppen er kontanthjælp.

I en analyse-mæssig sammenhæng er udgifterne til foranstaltningerne til den samlede undersøgelsesgruppe ligeledes væsentlig. I nedenstående figur over udgifter i perioden 2010 til og med oktober 2012 over den samlede målgruppe af både børn, unge og voksne fordeler udgifterne sig fra 2059 kr. til 3,2 mio. kr. på 81 personer ud af de 96 personer i undersøgelsesgruppen. Den gennemsnitlige ydelse for de 81 personer, som er blevet tildelt en ydelse, beløber sig på 209.269 kr. i perioden januar 2010 til og med oktober 2012. En enkelt ung modtager ydelser med udgifter svarende til 3,2 mio. kr., hvilket påvirker det gennemsnitlige udgiftsniveau betydelig. Fratrækkes denne afvigende udgift fra den gennemsnitlige beregning har Odense Kommune udgifter svarende til 171.841 kr. pr. person som er tildelt ydelser i undersøgelsesgruppen.

I nedenstående figur fremgår et overblik over tildelingen af foranstaltninger fordelt ud fra en kategorisering af foranstaltningernes udgifter. Som det fremgår af figuren modtager størstedelen af undersøgelsesgruppen offentlige ydelser hovedsagelig med et udgiftsniveau under 100.000 kr. Omkring en tredjedel tildeles dog ydelser indenfor intervallet 101.000 – 500.000 kr.

Figur: Fordeling af offentlige ydelser til undersøgelsesgruppen

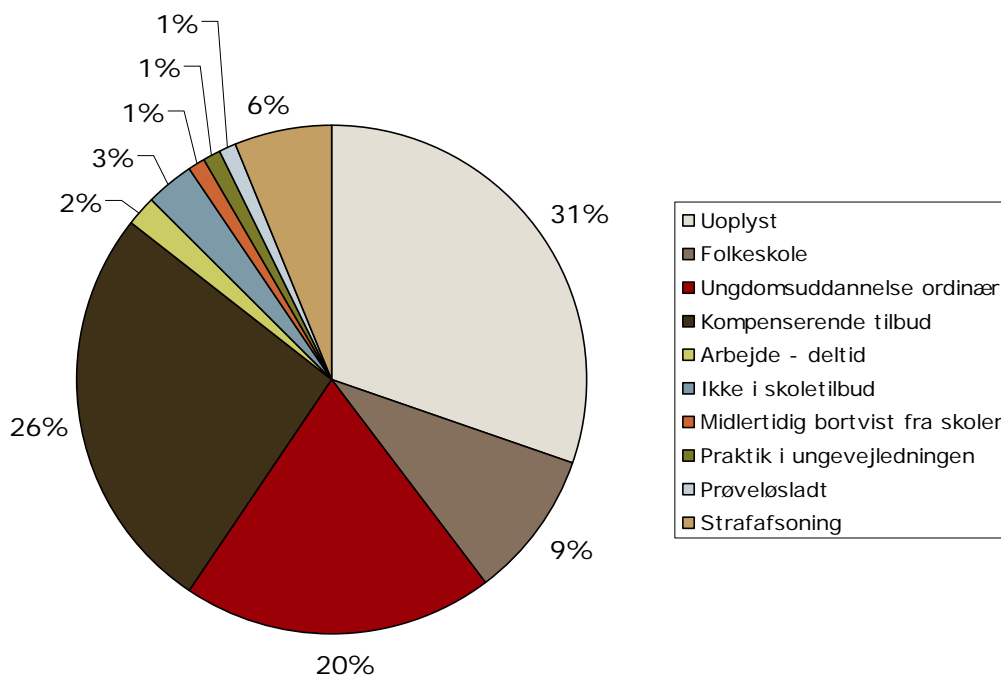


3.5 IGANGVÆRENDE UDDANNELSE OG BESKÆFTIGELSE

Et vigtigt parameter at karakterisere undersøgelsesgruppen ud fra er uddannelse og beskæftigelse, da lav tilknytning til arbejdsmarkedet eller fravær af uddannelse kan have betydning for en fremtidig marginalisering fra arbejdsmarkedet. Denne undersøgelse afbilleder undersøgelsesgruppens igangværende uddannelse og beskæftigelse.

Det har udelukkende været muligt at indhente oplysninger på unge til og med 25 år. Herudover mangler der data for 2 personer under 25 år til dette analysepunkt. Disse 29 personer er samlet set registreret i uoplyst. Undersøgelsesgruppen er derfor i denne henseende afgrænset til 67 personer hovedsageligt op til 25 år.

Figur: Igangværende uddannelse/beskæftige for undersøgelsesgruppen



Ovenstående figur viser, at 9% af undersøgelsesgruppen går i folkeskole. 20% tager en ungdomsuddannelse, og 26% har et kompenserende tilbud.⁴ 2% er på deltidsarbejde. De resterende kategorier udgør forskellige typer af igangværende uddannelse og beskæftigelse samt prøveløsladelse og strafafsoning, der hverken kan henføres til uddannelses- eller beskæftigelsesaktiviteter. Set i forhold til aldersgruppen ligger uddannelsesniveaulet lavt, og en meget lav andel er i arbejde.

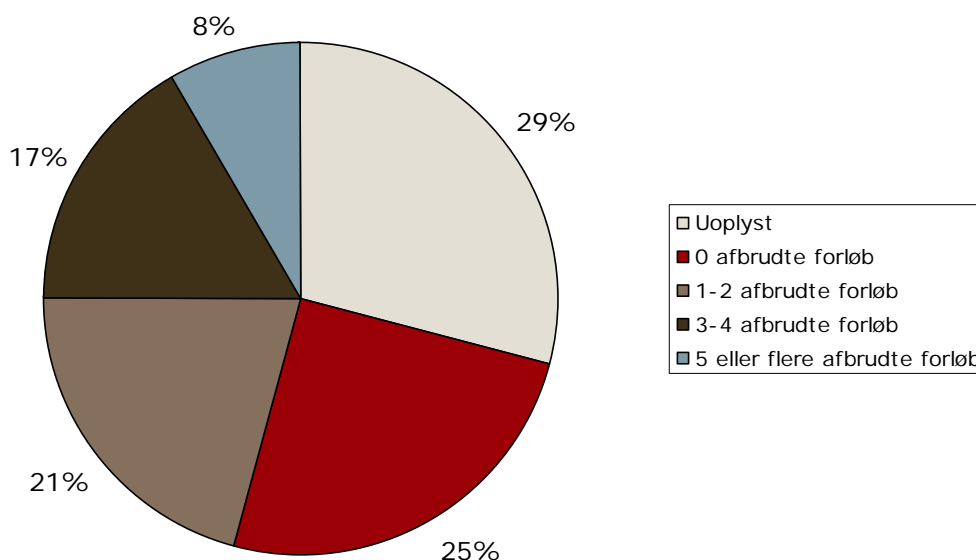
3.6 SKOLESKIFT/AFBRUDTE SKOLEFORLØB

Skoleskift og afbrudte skoleforløb hos undersøgelsesgruppen er ligeledes relevant at give et billede af, da dette kan medvirke til at forårsage, at de unge udvikler en afvigende adfærd. Der er tale om afbrudte forløb i både folkeskolen, ungdomsuddannelser eller andre kompenserende tilbud.

Det har udelukkende været muligt at indhente oplysninger på unge til og med 25 år. De resterende 27 personer af undersøgelsesgruppen er registreret i uoplyst. Der er således oplysninger på de resterende 69 personer hovedsageligt op til 25 år.

Datasættet indeholder oplysninger fra det tiende leveår for hver person i undersøgelsesgruppen.

Figur: Undersøgelsesgruppen fordelt på antal afbrudte skoleforløb



Af ovenstående figur fremgår det, at 25% af målgruppen til og med 25 år ikke har afbrudt skoleforløb/skoleskift. Denne procentsats udgør 24 personer. 21% (20) har haft 1-2 afbrudte forløb. 17% (16) har oplevet at have 3-4 afbrudte forløb, mens 8% (8) har haft 5 eller flere afbrudte forløb. Antallet af skoleskift forekommer højt.

3.7 FRAVÆR I SKOLEN

Bekymrende skolefravær er et vigtigt indsatsområde set i forhold til, at bekymrende skolefravær skader de unges skolekundskaber på kort sigt og begrænser deres uddannelsesmuligheder på længere sigt. Herudover har forskningen påvist en overhyppighed af kriminalitet hos børn og unge med meget skolefravær. Det er derfor interessant at belyse omfanget af fravær i skolen og fraværstyper hos denne undersøgelsesgruppe.

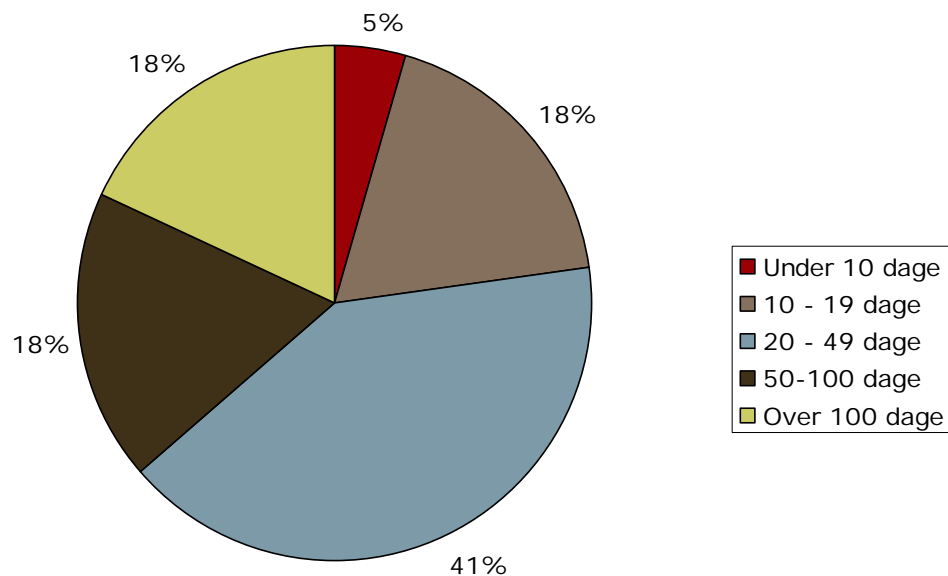
⁴ Et kompenserende tilbud indbefatter TAMU, produktionsskoler, aktiviteter aftalt med UU samt offentlig forsørgelse.

Fravær er i denne undersøgelse opgjort som antallet af dage med fravær. Beregningen er sket ud fra det højeste antal fraværsdage registreret indenfor et skoleår hos den enkelte person. Der er data fra skoleåret august 2010 – juli 2011 og august 2011 – juli 2012.

Da der udelukkende registreres fravær på skole og ungdomsuddannelser er undersøgelsesgruppen i denne henseende afgrænset til at omfatte unge i aldersgruppen fra 15 til og med 18 år.⁵ Disse udgør 22 personer.

Nedenstående figur viser bredden i omfanget af det maksimale antal fraværstimer. Der er registreret fravær hos alle i aldersgruppen fra 15 – 18 år. 10 unge har mellem 20 – 49 fraværsdage på et skoleår. 4 unge har over 100 dages fravær, og 4 andre unge har mellem 10 – 19 dages fravær. 2 unge har mellem 50 – 100 dages fravær og endelig har 2 personer i målgruppen under 10 dages fravær.

Figur: Det maksimale fravær registreret pr. skoleår i 2011 og 2012 for unge ml. 15 og 18 år



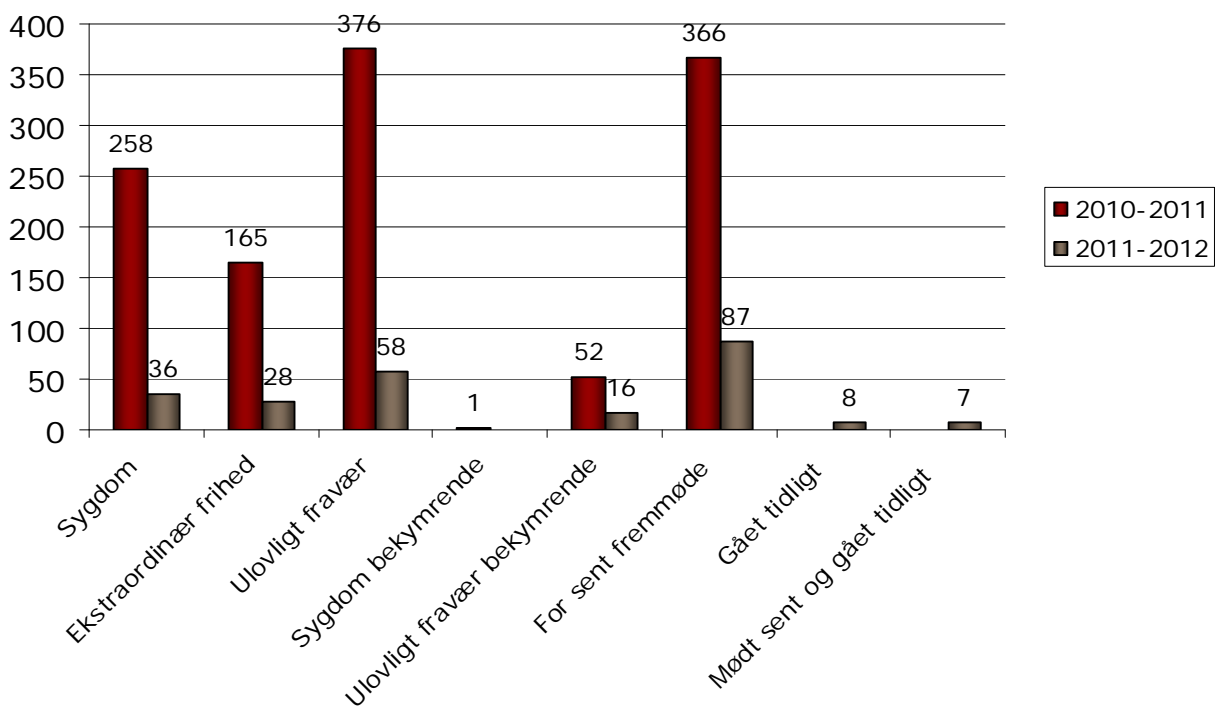
Det høje antal fraværsdage giver anledning til at kigge nærmere på typen af fravær, som rummer følgende forskellige registreringer:

- Sygdom
- Ekstraordinær frihed
- Ulovligt fravær
- Sygdom bekymrende
- Ulovligt fravær bekymrende
- For sent fremmøde
- Gået for tidligt
- Mødt sent gået tidligt

⁵ Der indgår enkelte unge på 19 år i dette analysepunkt, da registreringen af fravær er for en tilbageskuende periode.

I nedenstående figur fremgår fordelingen af antal fraværstimer. Fraværet er betydelig højere i skoleåret 2010 – 2011, end det er tilfældet i 2011 – 2012. Ulovligt fravær i 2010 udgør 376 timer og fordeler sig på 10 forskellige elever, hvor den elev med mest ulovligt fravær har 188 timer, mens den elev med mindst ulovligt fravær har 2 timer. Der er for størstedelens vedkommende tale om et højt fravær for de unge i denne gruppe. For sent fremmøde i 2010 udgør næststørste fraværstype med 366 timer og fordeler sig på 20 elever. Til denne type fravær er spredningen fordelt på personer fra 1 time til 67 timer. For sent fremmøde er ikke af så alvorlig karakter som ulovligt fravær, selv om denne type fravær kan give mange forstyrrelser i klassen. Der er registreret 258 sygedage i 2010, som fordeler sig på 20 elever med en spredning på 1 sygedag hos en elev til 43 sygedage hos eleven med mest sygdom.

Figur: Antal fraværsdage fordelt på fraværstyper for unge i alderen 15 – 18 år i skoleårene 2010 - 2011 og 2011 – 2012



3.8 KRIMINALITET

I det følgende sættes undersøgelsesgruppen i sammenhæng med udviklingen af kriminalitet i og uden for boligområdet Vollsmose. Det har desværre ikke været muligt at indhente data på individniveau, hvorfor data ikke kan opgøres i forhold til de foregående analysepunkter og den senere gruppering i henholdsvis den hårde kerne, randgruppen og wannabees.

Kriminalitet opgøres i denne sammenhæng i henhold til personfarlig kriminalitet, grov kriminalitet og mindre grov kriminalitet. *Personfarlig kriminalitet* defineres som røveri, vold, trusler, voldtægt, frihedsberøvelse, ulovlig tvang, forvoldt fare for liv eller færlighed. *Grov kriminalitet* betyder i denne forbindelse indbrud, tyveri, hærværk > 20.000 kr., hæleri, afpresning, bedrageri, racediskrimination, husfredskrænkelser, blufærdighedskrænkelser, våben, narkotika, frihedsberøvelse og brandstiftelse. *Mindre grov kriminalitet* er betegnelsen for brugs- og butikstyveri, mindre hærværk <20.000 kr. samt uagtsomt hæleri.

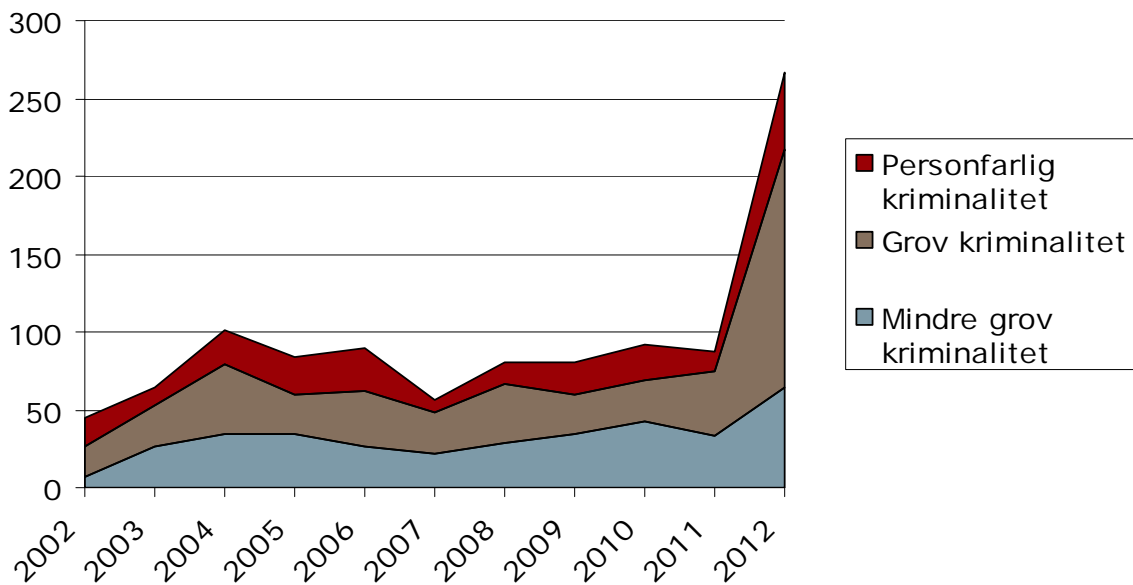
Det er vigtigt at pointere, at den følgende analyse i nogle tilfælde opgør kriminaliteten i henhold til antallet sigtelser. Sigtelser foretages efter den begåede kriminalitet, og i nogle tilfælde vil der være

en naturlig ophobning af sigtelser. Dette kan muligvis forklare grafernes store udsving i de figurer, hvor kriminaliteten opgøres som antallet af sigtelser.

Nedenstående figur viser udviklingen i antallet af sigtelser, hvor kriminaliteten er begået af unge med bopæl i Vollsmose i perioden 2002 til 3. kvartal 2012. Figuren opgør alle typer kriminalitet, og kriminaliteten kan være begået både i og uden for Vollsmose.

Det fremgår af figuren, at sigtelserne for kriminalitet er på sit laveste i 2002 i den opgjorte periode. Siden 2007 ses en let stigning i sigtelserne, og fra 2011 sker en betydelig stigning i antallet af sigtelser især indenfor grov kriminalitet. Der ses først en stigning i sigtelser for personfarlig kriminalitet omkring 2012.

Figur: Udviklingen i sigtelser for kriminalitet begået af unge bosiddende i Vollsmose i perioden 2002 – 2012

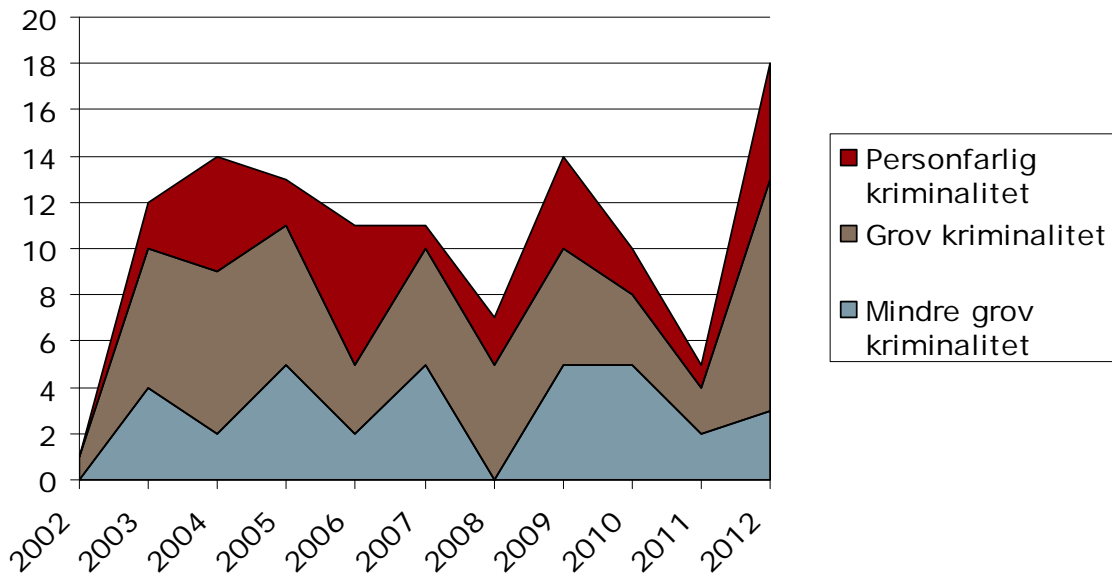


I nedenstående figur vises udviklingen i antallet af sigtelser over kriminalitet begået i Vollsmose af unge bosiddende uden for Vollsmose eller med ukendt adresse i perioden 2002 til 3. kvartal 2012.

Figuren opgør alle typer kriminalitet.

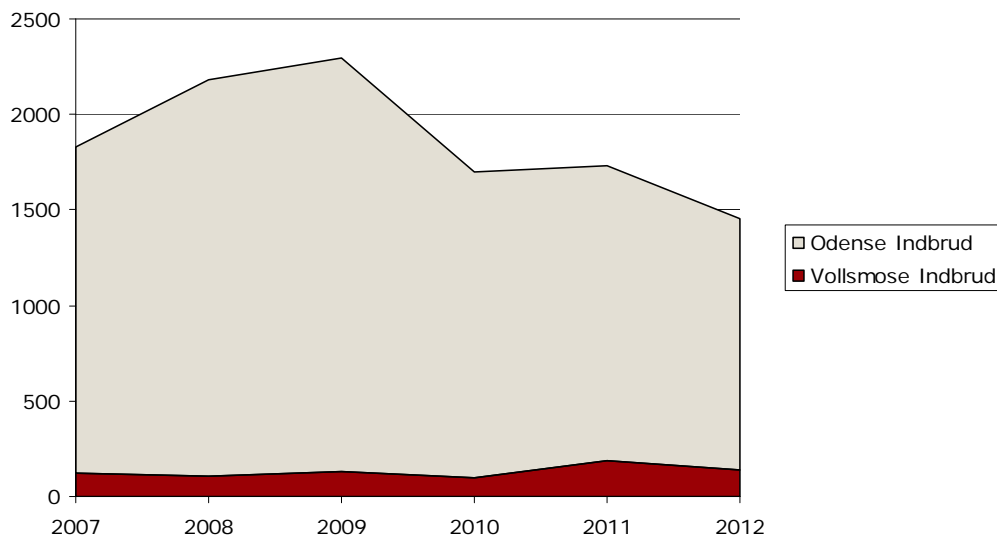
Udviklingen i sigtelser for kriminalitet i samme periode som ovenstående figur viser en mere svingende kurve i Vollsmose. Fra 2002 til 2004 ses en kraftig stigning i antallet af sigtelser. I 2008 falder sigtelserne for kriminaliteten betydelig, men stiger i 2009 for igen at falde i 2011. I 2012 ses en kraftig stigning i sigtelserne. Det gælder især for den grove kriminalitet.

Figur: Udviklingen i sigtelser for kriminalitet begået af unge bosiddende udenfor Vollsmose eller m. ukendt adresse



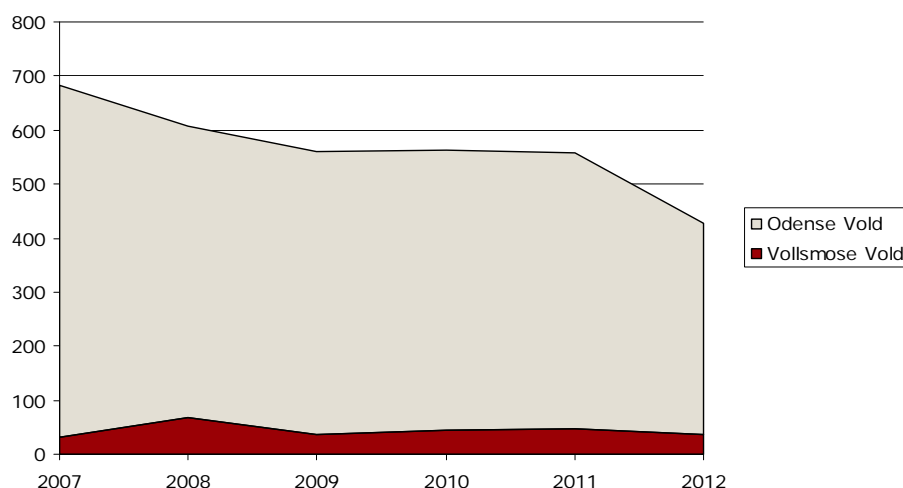
Nedenstående figur viser andelen af anmeldte indbrud i henholdsvis Odense og Vollsmose. Der ses en meget svag stigning i antallet af indbrud i Vollsmose, mens kurven for Odense Kommune er mere svingende med et betydeligt fald i perioden 2010 til 2012. Det er ikke muligt på baggrund af data at konkludere på, hvorvidt omfanget af indbrud i Vollsmose udgør en stor andel.

Figur: Anmeldte indbrud i Vollsmose og Odense i perioden 2007 - 2012



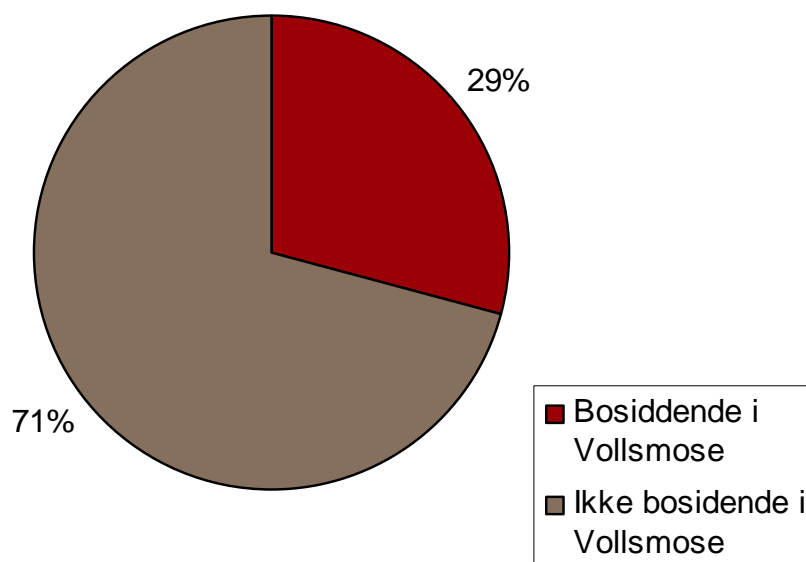
Nedenstående figur viser andelen af anmeldte voldstilfælde i henholdsvis Odense og Vollsmose. Der ses en faldende kurve for hele perioden i Odense Kommune. Udviklingen i kriminalitet i Vollsmose har en mere flad kurve med en stigning i 2008 og et fald igen i 2009. Det er ikke muligt på baggrund af data at konkludere på, hvorvidt omfanget af vold i Vollsmose udgør en stor andelen af kommunens samlede voldsanmeldelser.

Figur: Anmeldte voldssager i Vollsmose og Odense i perioden 2007 - 2012



Nedenstående figur sammenstiller, hvor stor en andel af den registrerede kriminalitet i Vollsmose, der begås af de unge i undersøgelsesgruppen, som er bosiddende i Vollsmose. 29% af de unge i Vollsmose er blevet sigtet for de forbrydelser, der er sket i boligområdet Vollsmose. Det betyder, at en meget stor andel (71%) af sigtelserne for kriminalitet i Vollsmose er sigtelser mod unge i undersøgelsesgruppen, som bor uden for Vollsmose. Det er ud fra data ikke muligt at belyse, hvorvidt denne gruppe af unge bosiddende uden for Vollsmose har relationer til boligområdet i form af venskaber, familie eller tidligere bopæl.

Figur: Sigtelser for kriminalitet i Vollsmose fordelt på sigtedes bopæl i eller uden for Vollsmose



3.9 OPSAMLING PÅ KARAKTERISTIK AF UNDERSØGELSESGRUPPEN

I fremstillingen af hvad der kendetegner de unge mennesker i undersøgelsesgruppen har det været muligt at belyse alder og køn, bopæl og husstandens sammensætning, forældres forsørgelsesgrundlag, foranstaltninger til undersøgelsesgruppen, uddannelse og beskæftigelse, afbrudte skoleforløb, skolefravær og kriminalitet.

Undersøgelsesgruppen udgør 96 unge drenge og mænd i alderen 15 – 36 år. Gennemsnitsalderen

er 21,8 år og den alder der forekommer hyppigst er 19 år. 22% af undersøgelsesgruppen tilhører potentielt børne- og ungeforvaltningen, mens resten tilhører voksenområdet.

Undersøgelsesgruppen og udfordringer relateret til denne kan ikke udelukkende afgrænses til at omhandle beboere i Vollsmose. 38% af undersøgelsesgruppen har således ikke bopæl i Vollsmose. Husstandenes beboersammensætning giver et billede af meget forskellige familiekonstellationer. 22% bor i en såkaldt kernefamilie. Flere i målgruppen er i aldersgruppen, hvor de er flyttet hjemmefra.

Forældrene til undersøgelsesgruppen er i høj grad marginaliserede fra arbejdsmarkedet. Især hos mødrene er graden af selvforsørgelse ekstrem lav. Undersøgelsen viser ligeledes, at der ikke er tilfælde, hvor begge forældre er selvforsørgende. Den store andel af overførselsindkomster hos begge forældre understreger, at en stor del af familierne i meget høj grad er marginaliserede fra arbejdsmarkedet og har en anspændt økonomi med begrænsede økonomiske handlemuligheder.

Analysen viser endvidere, at undersøgelsesgruppen tildeles mange forskellige foranstaltninger. Til unge i alderen 15 – 19 år er kontaktpersonordningen den foranstaltning, som de fleste unge er blevet tildelt. Den ydelse, der i overvejende grad er blevet tildelt unge i alderen 18 – 30 eller derover er kontanthjælp. Størstedelen af undersøgelsesgruppen modtager offentlige ydelser hovedsageligt med et udgiftsniveau under 100.000 kr.

I dansk sammenhæng er undersøgelsesgruppen karakteriseret ved et lavt uddannelsesniveau og en meget lav andel af de unge er i arbejde.

Analysen har ligeledes søgt at belyse antallet af skoleskift samt fravær i skolen. Antallet af skoleskift forekommer at være højt. Der er således udelukkende en fjerdedel af de unge til og med 25 år i undersøgelsesgruppen som har været uberørt af skoleskift. Ligeledes er antallet af fraværsdage højt i skoleåret 2010 – 2011. De fraværstyper som især skiller sig negativt ud er ulovligt fravær, sent fremmøde og sygefravær. Ulovligt fravær udgør den største andel af fraværet.

Ovenstående sociale faktorer kan ses i sammenhæng med undersøgelsesgruppens kriminelle adfærds udvikling. Der kan ses en betydelig stigning i kriminaliteten fra 2011 begået af unge med bopæl i Vollsmose. Især grov kriminalitet øges i denne periode. Udviklingen i kriminalitet hos de unge fra undersøgelsesgruppen, som ikke bor i Vollsmose eller har ukendt adresse, er betydelig mere svingende med en kraftig stigning i kriminaliteten i 2012. Her er det ligeledes grov kriminalitet som øges i perioden. Andelen af den registrerede kriminalitet i Vollsmose begået af unge med bopæl i Vollsmose udgør udelukkende lidt under en tredjedel af alle sigtelser i området. Det betyder, at en meget stor andel (71%) af sigtelserne for kriminalitet i Vollsmose er sigtelser mod borgere uden for Vollsmose.

4 GRUPPERINGER I UNDERSØGELSESGRUPPEN

I Odense Kommune anvendes en analytisk opdeling af de unge som færdes i kriminalitetsmiljøet omkring Vollsmose. Opdelingen af de unge sker i forhold til benævnelserne den hårde kerne, randgruppen og Wannabees. Grupperingerne er udtryk for en form for kontinuum, hvor de unge grupperes ud fra en betegnelse af den unges situation som værende i en meget udsat position, og på den baggrund tilhører den hårde kerne, til i højere grad at befinde sig i risikogruppen for på sigt at udvikle risikabel og problematisk adfærd og derfor kan karakteriseres i den anden ende af skalaen inden for gruppen af wannabees. Imellem disse grupperinger findes randgruppen.

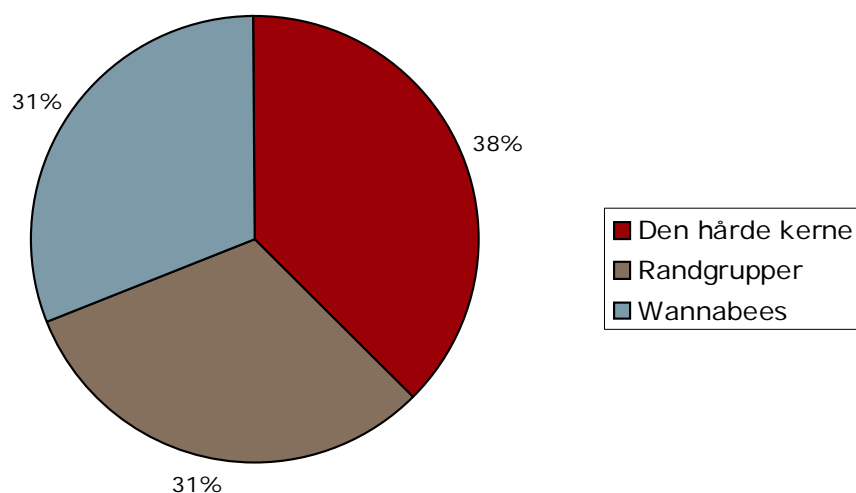
Der foreligger ikke nedskrevne definitioner af ovenstående grupperinger. Undersøgelingsgruppen er snarere udpeget og grupperet ud fra fagpersoners viden om og indsigt i undersøgelsesgruppens baggrund og adfærd. Den følgende analyse vil derfor have et fokus på at udrede og påpege, om data kan afgrænse grupperne fra hinanden. Analysen vil således også vurdere, om der empirisk er belæg for grupperingernes forskelle ud fra forskellige variable. Der foretages en statistisk undersøgelse af grupperingernes sammenhæng ud fra følgende analysepunkter:

- Undersøgelingsgruppens fordeling
- Alder
- Bopæl og familierelationer
- Forældres forsørgelsesgrundlag
- Udgifter til foranstaltninger
- Uddannelse og beskæftigelse
- Skoleskift og afbrudte skoleforløb
- Fravær i skolen

4.1 UNDERSØGELSESGRUPPENS FORDELING

Undersøgelingsgruppen er grupperet i henholdsvis den hårde kerne, randgruppen og Wannabees i forhold til fordelingen belyst i nedenstående figur. Som det fremgår af figuren er der tale om en næsten ligelig fordeling med en lille overvægt af den hårde kerne.

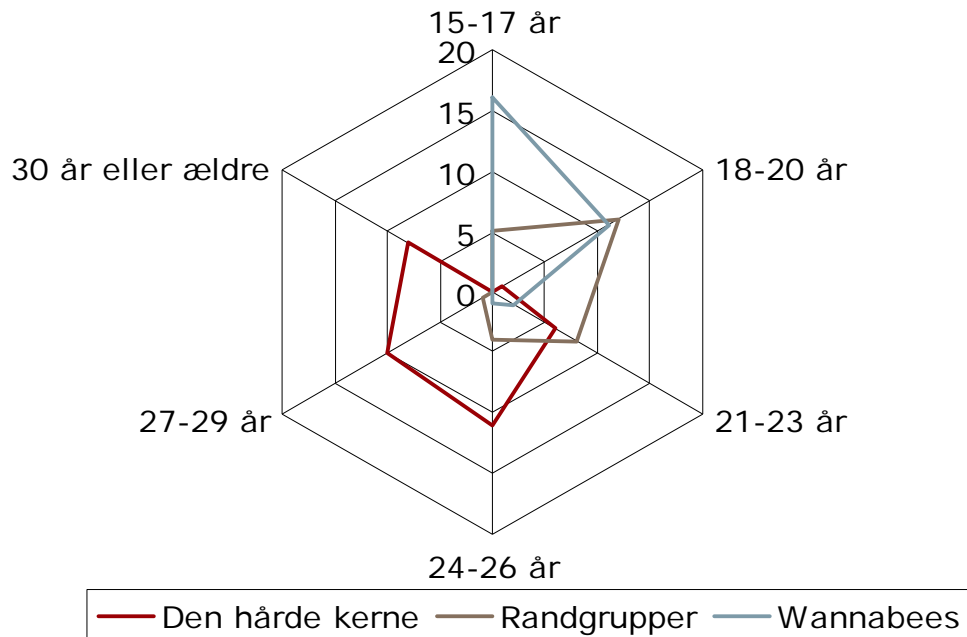
Figur: Undersøgelingsgruppens fordeling i grupperingerne



4.2 ALDER

Karakteristikken af undersøgelsesgruppens alder fordelt på de tre grupperinger i henholdsvis den hårde kerne, randgruppen og Wannabees viser, at der er signifikant forskel på alderen. Den hårde kerne har en gennemsnitsalder på 26,6 år. Randgruppens gennemsnitsalder er 20,3 år, mens Wannabees udgør den yngste gruppe med en gennemsnitsalder på 17,5 år.

Figur: Aldersspredning fordelt på de tre grupperinger



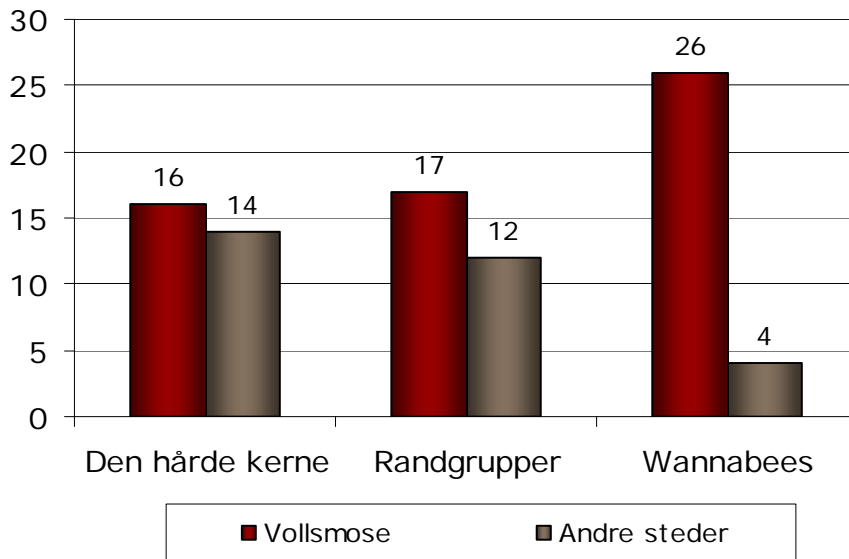
4.3 BOPÆL OG FAMILIERELATIONER

Den tidligere analyse af undersøgelsesgruppens bopæl viste, at 62% af de unge bor i Vollsmose. Anskues data i forhold til de tre grupperinger viser der sig en signifikant forskel på, hvilke unge der bor i Vollsmose eller uden for Vollsmose. Inden for gruppen af Wannabees er andelen af unge mennesker, som bor i Vollsmose-området markant større end hos de øvrige grupperinger. Der er således 87% af de unge i denne gruppe, som bor i Vollsmose, men 13% bor i boligområder uden for Vollsmose.

Tallene fordeler sig mere jævnt, når man analyserer grupperingerne den hårde kerne og randgruppen, men det er også fra disse to grupper, at der mangler data, idet syv adresser her er uoplyste. Det drejer sig om 6 personer fra den hårde kerne og 1 person fra randgrupperne. Det er således heller ikke muligt ud fra data at belyse, hvorvidt denne gruppe tidligere har boet i Vollsmose og derfor måske stadig færdes i området.

Generelt set viser analysen, at de unge i undersøgelsesgruppen overvejende er fra Vollsmose-området. Af disse unge fra Vollsmose udgør Wannabees en stor andel. Gruppen af wannabees kan derfor give anledning til bevågenhed set ud fra en forebyggelsesmæssig betragtning.

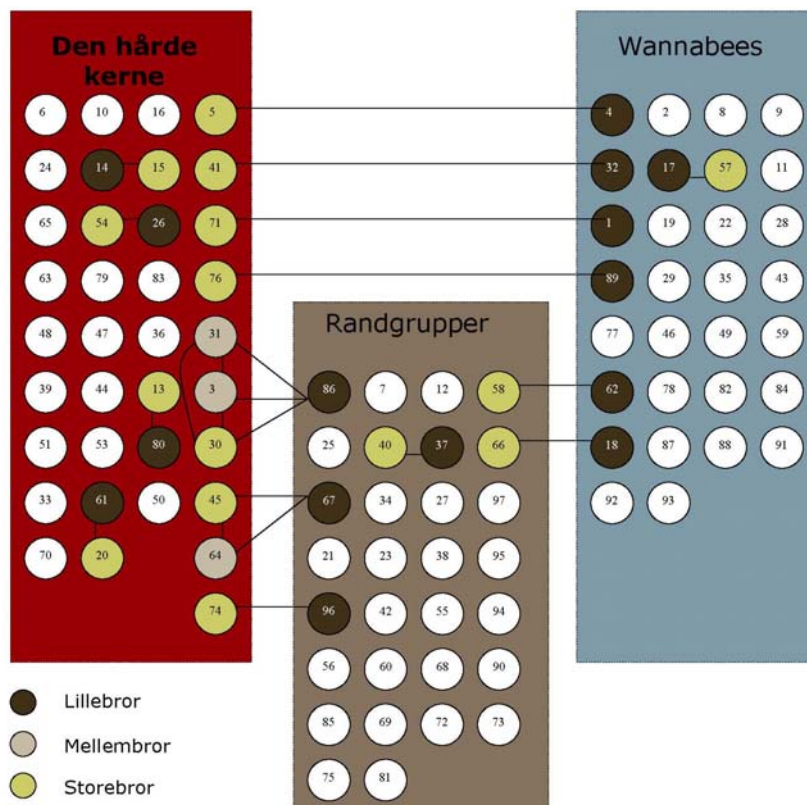
Figur: Fordeling af bopæl i eller uden for Vollsmose i forhold gruppetilhørsforhold



Analysen belyser i det følgende relationerne mellem søskende i undersøgelsesgruppen set i forhold til de tre grupperinger. Dette analysepunkt kan belyse, hvorvidt familieforholdet og de sociale relationer mellem de unge bl.a. er konstitueret omkring problemadfærd og kriminalitet, som er kendetegnede ved undersøgelsesgruppen.

Nedenstående figur kategoriserer de unge i de tre grupperinger den hårde kerne, randgruppen og Wannabees. Herefter er de unge afbilledet med farver i forhold til, om de har status af at være storebror, mellemste bror eller mindste bror. Der er forbundet streger mellem de unge som tilhører samme familie.

Figur: Familierelationer i undersøgelsesgruppen



Det er karakteristisk for grupperingerne, at de ældste familiemedlemmer placerer sig i den hårde kerne, de næstældste i randgruppen og de yngste familiemedlemmer befinder sig nederst i hierarkiet hos wannabees. I samtlige relationer gør det faktum sig gældende, at alderen mellem søskende afgør, hvor man befinder sig i hierarkiet. Dette indikerer, at de unge knytter sig til gruppen på forskellige måder, og at der er forskel på deres position i gruppen i forhold til at være initiativtager eller medløber.

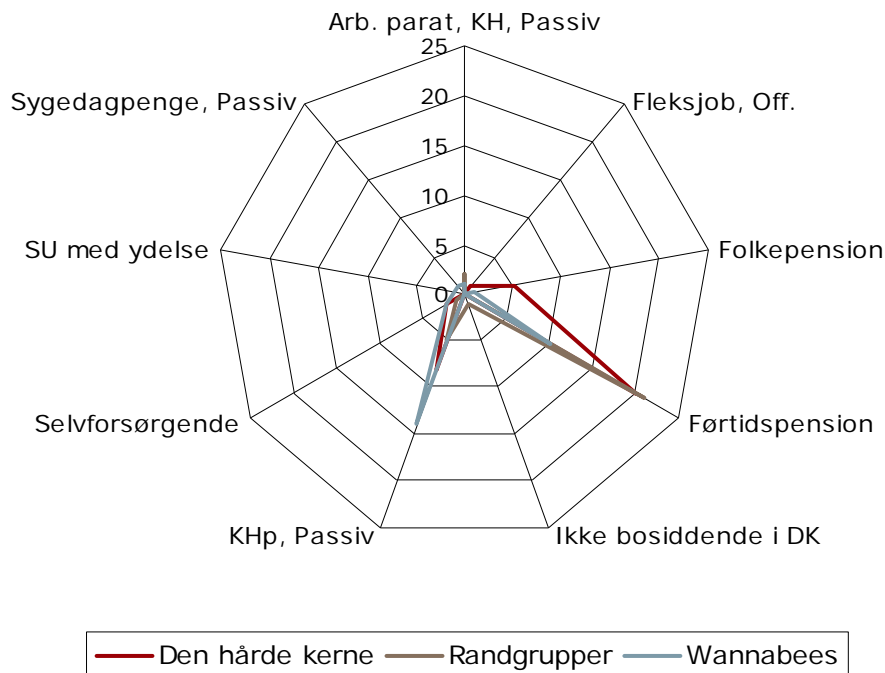
4.4 FORÆLDRES FORSØRGELSESGRUNDLAG

Den tidligere beskrivelse af de unges forældres forsørgelsesgrundlag viste en høj grad af marginalisering fra arbejdsmarkedet for de unges forældre. Det er derfor interessant at analysere, hvorvidt der er forskel på forældrenes forsørgelsesgrundlag i de tre grupper den hårde kerne, randgruppen og Wannabees.

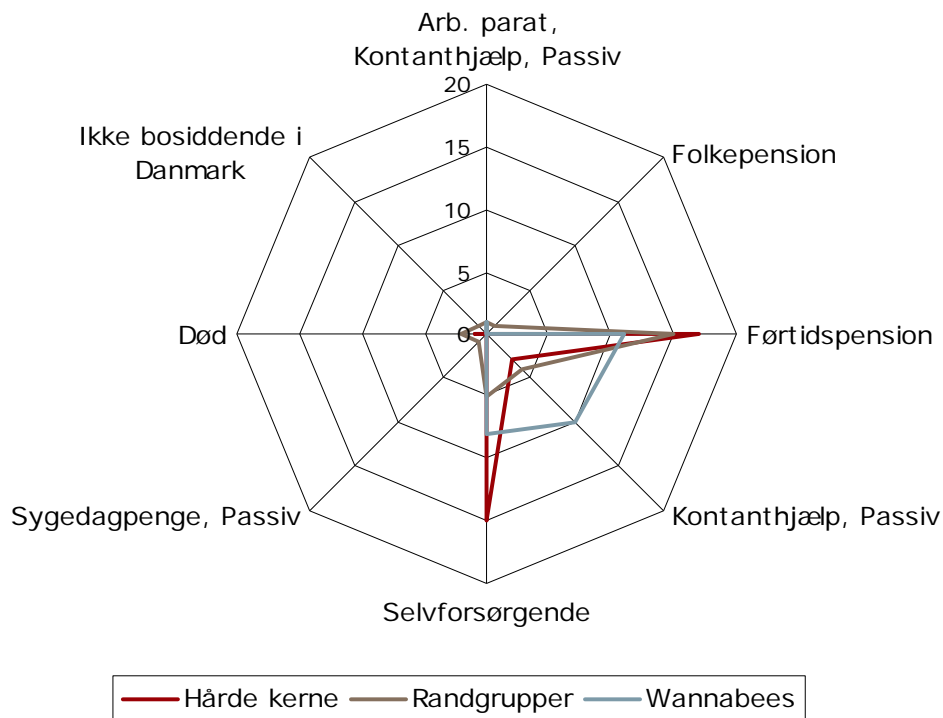
Forudsætningerne for en statistisk analyse af, hvorvidt der er forskel mellem forældres forsørgelsesgrundlag for de tre grupper er ikke opfyldt, da datagrundlaget er for småt.

Nedenstående figurer viser henholdsvis mødres og fædres forsørgelsesgrundlag fordelt på de tre grupperinger. Der ses ikke umiddelbart nogen tendens til, at der er forskel mellem de tre grupper.

Figur: Mødres forsørgelsesgrundlag fordelt på de tre grupperinger



Figur: Fædres forsørgelsesgrundlag fordelt på de tre grupperinger



4.5 UDGIFTER TIL FORANSTALTNINGER

Udgifter til foranstaltninger i perioden 2010 til 2012 fordelt på de tre grupperinger i henholdsvis den hårde kerne, randgruppen og Wannabees viser, at der ikke kan tilskrives signifikant forskel i udgiftsniveauet til foranstaltninger og anden støtte for de tre grupperinger.

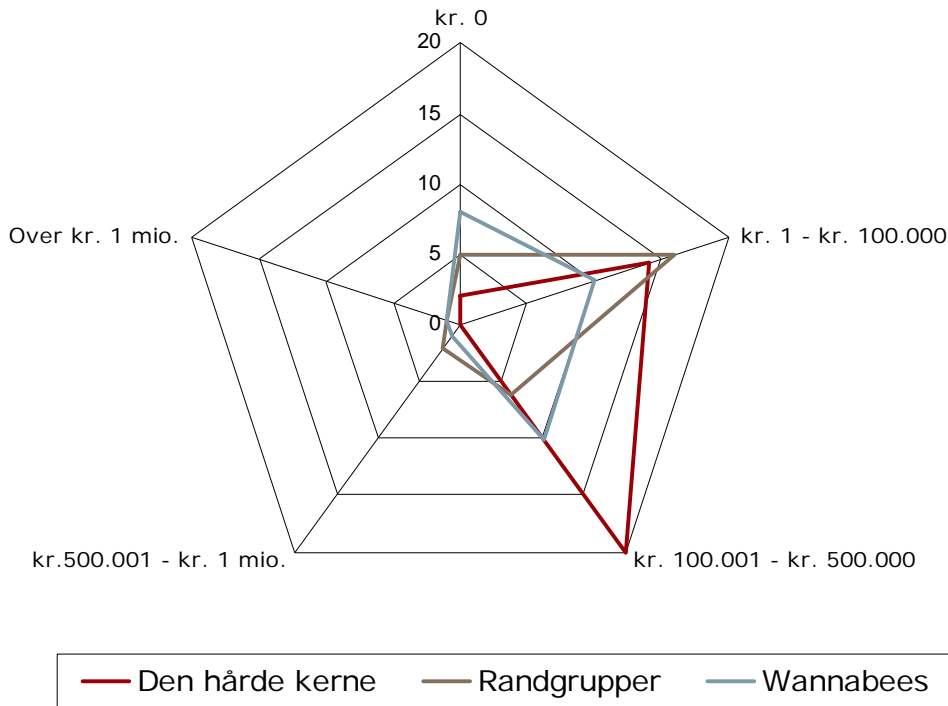
Udgifterne til foranstaltninger til den hårde kerne fordeler sig fra 0 til 335.728 kr. pr. person med et gennemsnitligt udgiftsniveau på 146.475 kr.

Udgifterne til foranstaltninger til randgruppen fordeler sig fra 0 til 1.090.797 kr. pr. person med et gennemsnitligt udgiftsniveau på 157.424 kr.

Udgifter til foranstaltninger til wannabees fordeler sig fra 0 til 3.203.527 kr. pr. person med et gennemsnitligt udgiftsniveau på 231.832 kr. En enkelt ung i denne gruppering er tildelt ydelser med udgifter svarende til 3,2 mio. kr. Han kan betragtes som en outlayer, og kan i en analyse-mæssig sammenhæng fratrækkes, således at de gennemsnitlige udgifter for gruppen af wannabees udgør 129.360 kr.

På baggrund af analysen kan grupperingerne således ikke tilskrives en systematik i tildelingen af foranstaltninger.

Figur: Fordeling af udgifter til foranstaltninger ud fra gruppetilhørsforhold

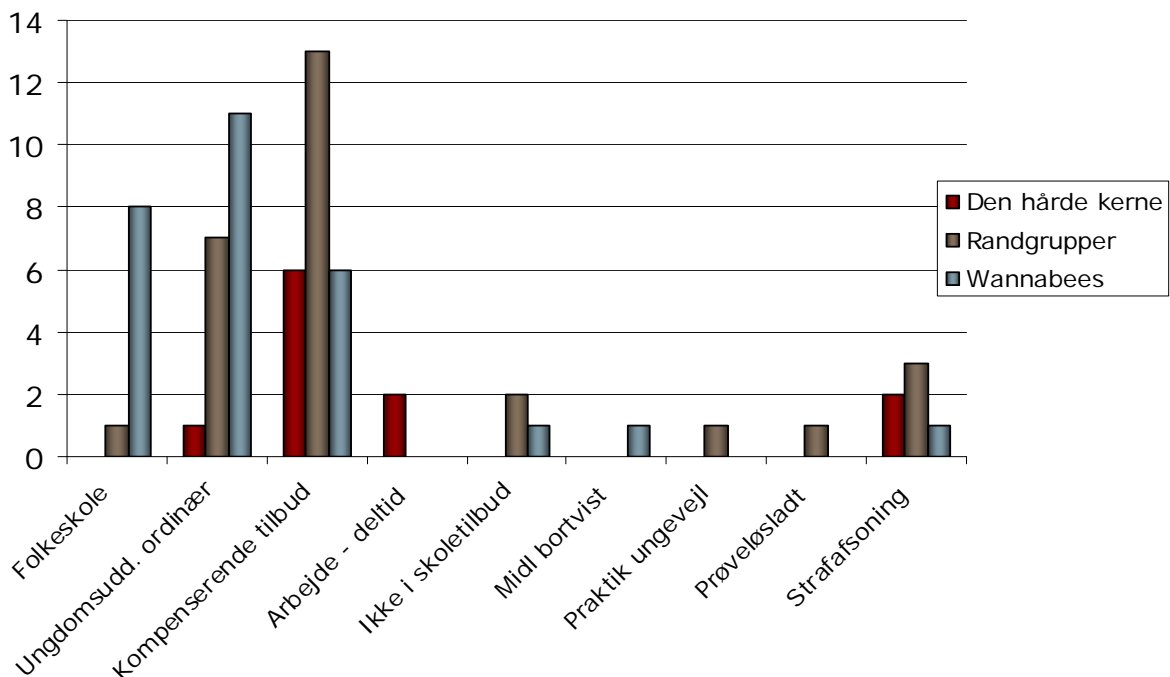


4.6 IGANGVÆRENDE UDDANNELSE OG BESKÆFTIGELSE

Undersøgelingsgruppens igangværende uddannelse og beskæftigelse analyseres i det følgende i forhold til, om der kan udledes en signifikant forskel i aktiviteterne mellem grupperingerne.

Datasættet rummer, som tidligere nævnt, udelukkende oplysninger på unge til og med 25 år. Undersøgelingsgruppen omhandler derfor 11 unge i den hårde kerne, 28 unge i randgruppen og 28 unge i gruppen af wannabees.

Figur: Fordeling af uddannelse/beskæftigelse ift. de tre grupperinger



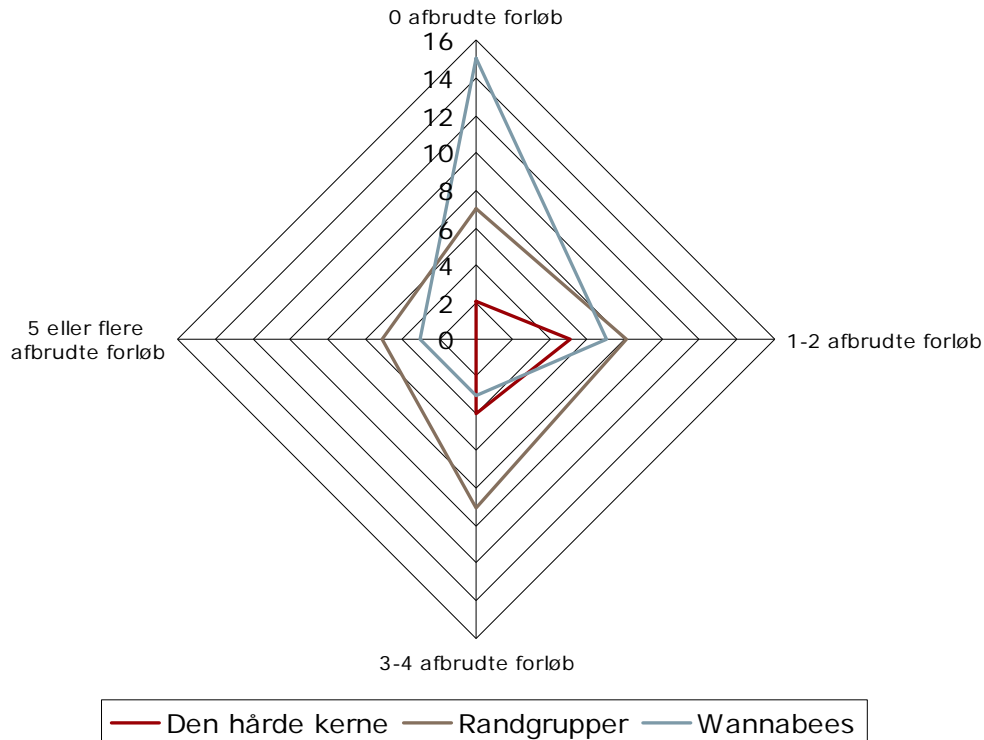
Det har ikke været muligt statistisk set at udlede en signifikant forskel mellem grupperingernes igangværende uddannelse og beskæftigelse, hvilket bl.a. skyldes at der er for få data til at opfylde forudsætningerne for statistiske tests. Der viser sig dog en tendens til, at flere i gruppen af wannabees er tilknyttet uddannelsesforløb, hvilket hovedsageligt kan begrundes med de unges forskellige aldre i de tre grupperinger. Den hårde kerne udgør den ældste gruppe, mens de yngste fra undersøgelsesgruppen er grupperet under wannabees.

4.7 SKOLESKIFT/AFBRUDTE SKOLEFORLØB

Analysen af afbrudte skoleforløb baseres på samme forudsætninger som i det ovenstående, hvor det ikke har været muligt statistisk set at udlede en signifikant forskel mellem grupperingerne som følge af datasættes begrænsede omfang.

Der forekommer at være en tendens til, at de unge i gruppen af wannabees har flere skoleforløb, som ikke er afbrudte. Dette er dog meget forventeligt, da deres løbebane til uddannelsessystemet er af kortere varighed end de resterende grupper som følge af gruppernes alder.

Figur: Fordeling af antal afbrudte skoleforløb fordelt på de tre grupperinger



4.8 FRAVÆR I SKOLEN

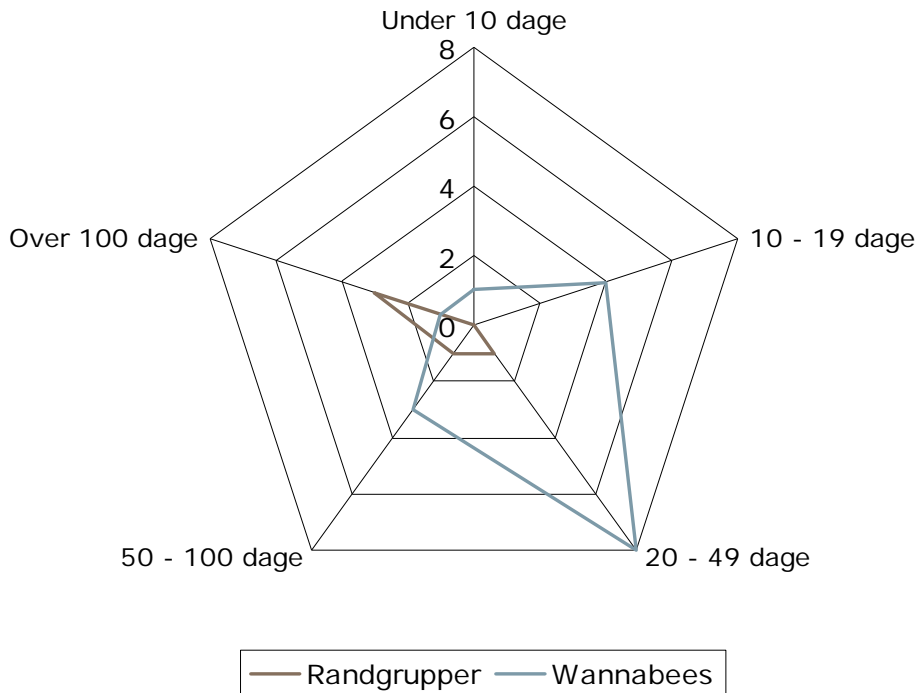
Det registrerede fravær i denne undersøgelse er afgrænset til at omfatte unge i aldersgruppen 15 og op til 18 år. Der er ikke unge i denne aldersgruppe, som tilhører grupperingen den hårde kerne, og derfor indgår denne gruppe ikke i analysen. Der er ligeledes kun 5 unge fra randgruppen, men de unge fra gruppen af wannabees udgør 17 unge til dette analysepunkt.

Analyseres undersøgelsesgruppens maksimale antal fraværstimer pr. skoleår i forhold til de øvrige to grupperinger er der signifikant forskel på fraværet i perioden skoleåret 2010 til 2011. Forskellen skal findes mellem de unge fra randgruppen, hvor der er registreret fravær overfor de unge i gruppen af wannabees, hvor der ligeledes er registreret fravær i pågældende periode. De unge i rand-

gruppen har generelt et højere fravær end de unge i wannabees. Det gennemsnitlige fravær for randgruppen, opgjort som det maksimale fravær hos hver person, udgør 125 timer, mens det hos gruppen af wannabees udgør 38 timer.

Det skal bemærkes, at analysen er fortaget på en meget lille andel af de unge, hvorfor der må anses at være en betydelig statistisk usikkerhed forbundet med resultaterne.

Figur: Fordeling af unges maksimale årlige fravær ift. randgrupper og wannabees i 2010 – 2012



4.9 OPSAMLING PÅ DE TRE GRUPPERINGER

Undersøgelingsgruppen er i dette afsnit grupperet ud fra fagpersoners viden om og indsigt i undersøgelsesgruppens adfærd i forhold til både beskyttende og risikofyldte faktorer. Grupperingerne benævnes den hårde kerne, randgruppen og wannabees.

Grupperne er forholdsmæssigt ligeligt fordelt med en lille overvægt af den hårde kerne. Der er en signifikant forskel på alderen i de tre grupperinger med højeste gennemsnitsalder i den hårde kerne og laveste gennemsnitsalder i gruppen af wannabees. I mellem disse to grupper ligger randgruppen. Mange sammenhænge og resultater i denne analyse er affødt af den aldersmæssige spredning, hvilket er væsentlig at indtænke i oversættelsen af analysen.

Anskues data over bopæl i forhold til de tre grupperinger viser der sig en signifikant forskel på, hvilke unge der bor i Vollsmose eller uden for Vollsmose. Inden for gruppen af Wannabees er andelen af unge mennesker, som bor i Vollsmose-området markant større end hos de øvrige grupperinger.

I analysen af familierelationer inden for undersøgelsesgruppen viser der sig et interessant billede af fordelingen af de tre grupperinger. Det er således karakteristisk for grupperingerne, at de ældste familiemedlemmer placerer sig i den hårde kerne, de næstældste i randgruppen og de yngste familiemedlemmer befinder sig nederst i hierarkiet hos wannabees. I samtlige relationer gør det faktum sig gældende, at alderen mellem søskende afgør, hvor man befinder sig i hierarkiet. Dette indike-

rer, at de unge knytter sig til gruppen på forskellige måder, og at der er forskel på deres position i gruppen i forhold til at være initiativtager eller medløber.

Der ses ikke nogen tendens til, at der er en forskel på de tre grupperingers forældres forsørgelsesgrundlag. Dette kan måske hænge sammen med, at de unge indenfor familierne spreder sig på tværs af grupperne.

Udgifter til foranstaltninger i perioden 2010 til 2012 fordelt på de tre grupperinger i henholdsvis den hårde kerne, randgruppen og Wannabees viser, at der ikke kan tilskrives signifikant forskel i udgiftsniveauet til foranstaltninger og anden støtte for de tre grupperinger.

Der ses ligeledes ikke en signifikant forskel mellem grupperingernes igangværende uddannelse og beskæftigelse. Der viser sig dog en tendens til, at flere i gruppen af wannabees er tilknyttet uddannelsesforløb, hvilket hovedsageligt kan begrundes med de unges forskellige aldre i de tre grupperinger. Ligeledes er der en tendens til, at de unge i gruppen af wannabees har flere skoleforløb, som ikke er afbrudte. Der er signifikant forskel på det maksimale årlige fravær i perioden skoleåret 2010 til 2011 mellem de unge fra randgruppen og de unge i gruppen af wannabees. De unge i randgruppen har generelt et højere fravær end de unge i wannabees.

I oversigten nedenfor sammenfattes grupperingernes forskelle, som er uddraget i forbindelse med analysen.

Tabel: Oversigt over grupperingernes forskelle

	Den hårde kerne	Randgruppe	Wannabees
Alder*	Over 20 år Gennemsnit 26,6 år	15-27 år Gennemsnit 20,3 år	15-25 år Gennemsnit 17,5 år
Bopæl*	44 % bor i Vollsmose	57 % bor i Vollsmose	87 % bor i Vollsmose
Max årligt fravær* (kun under 18 år)	Ingen unge under 18 år	46-208 dage Gennemsnit 125 dage	5-136 dage Gennemsnit 38 dage
Familierelationer**	Store brødre	Småbrødre til den hårde kerne Storebrødre til Wannabees	Småbrødre til randgrupper eller den hårde kerne
Udgifter til foranstaltninger og ydelser***	0 - 335.728 kr Gennemsnit 146.475 kr.	0 - 1.090.797 kr. Gennemsnit 157.424 kr.	0 - 3.203.527 kr. Gennemsnit 231.832 kr (Uden outlier 129.360 kr.)
Forældres forsørgelsesgrundlag***	Primært passiv forsørgelse	Primært passiv forsørgelse	Primært passiv forsørgelse
Skoleskift*** (unge under 25 år)	0-4 afbrudte skoleforløb Gennemsnit 2,1 forløb	0-7 afbrudte skoleforløb Gennemsnit 2,4 forløb	0-7 afbrudte skoleforløb Gennemsnit 1,4 forløb
Nuværende uddannelse og beskæftigelse*** (unge under 25 år)	Flest i kompenserende tilbud	Flest i kompenserende tilbud og ordinær ungdomsuddannelse	Flest i folkeskole, ordinær ungdomsuddannelse og kompenserende tilbud

* Signifikant forskel mellem grupper

** Ikke lavet ud fra statistiske tests

*** Ikke signifikante forskelle/ forudsætning for analyse ikke opfyldt

